

Glasnik MIRA

Godište VII. • Broj 7 • Međugorje • Srpanj 2012. • Cijena 2,5 KM / 10kn

*Draga djeco!
Hvala vam što ste se odazvali
momu pozivu!*

Zajedno s Marijom **izreći** svoj „Amen“

Nakon anđelova pohoda Marija se smjesta zaputila u pohode svojoj rođakinji Elizabeti o kojoj je čula jedinstvene stvari od samoga Gabrijela. U svojoj starosti ona je zatrudnjela, mimo svih naravnih zakona. Nerotkinji je Bog iskazao silno milosrđe tako da se krila od svih u mjestu. Nakon Marijina pozdrava Elizabeta je prihvatila Mariju sa silnom radošću. Obje su ispunjene Duhom Svetim. Marija je po Duhu začela, nosi u sebi samoga Spasitelja, ona je novi *Kovčeg zavjeta*, a na Marijinu se riječ Elizabeta ispuni Duhom Svetim te zanosno uskliknu: "O Blažena ti što povjerova da će se ispuniti ono što ti je Gospodin rekao" (Lk 1,45).

fra Tomislav Pervan

Marija je odgovorila anđelu svojim 'da'. Prema Origenu, crkvenom piscu iz trećega stoljeća, možda najgenijalnijoj pojavi u ranom kršćanstvu, ona je tim svojim odgovorom ujedno izrazila svoju spremnost, biti do kraja Bogu na raspolaganju. On piše: Marija kao da je u tome trenutku izrekla: "Evo mene, o Bože. Imaš mene. Raspoloživa sam mnom. Čini sa mnom što hoćeš. Ja sam kao neispisana voštana ploča. I neka božanski pisar svojom rukom i svojim perom ispiše na meni ono što želi. Neka Gospodar svih stvari čini sa mnom što hoće". Naime, onodobno su se rabile za pisanje voštane tablice na kojima se pisalo tvrdim predmetom. Preneseno u naše današnje vrijeme to bi se moglo slikovito izraziti kao: *Evo, mene, o Bože, stojim pred tobom kao neispisani bijeli papir. Piši na njemu ono što želiš, što te volja.*

Da, na prvi pogled čovjek bi povjerovao da je to što je Marija učinila bilo nešto lagano, da je to učinila iz nekakve svoje osobne računice, a ne iz svoje bezuvjetne vjere. Jer ono što je anđeo rekao bijaše nečuveno: ▶

**„Draga djeco!
S velikom nadom u srcu
i danas vas pozivam na
molitvu. Ako molite, dječice,
vi ste sa mnom i tražite volju
moga Sina i živite je. Budite
otvoreni i živite molitvu i u
svakom trenutku neka vam
ona bude začim i radost vaše
duše. Ja sam s vama i za sve
vas zagovaram pred svojim
sinom Isusom.
Hvala vam što ste se odazvali
momu pozivu.“**

25. lipnja 2012.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
„Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u Duhu molite!

vlč. Adalbert Rebić

31. obljetnica ukazanja Kraljice Mira
Gospa želi liječiti sve naše rane

Ivan Bor

31. obljetnica ukazanja Kraljice Mira
Ovo nas mjesto uči ljudskom dostojanstvu i kršćanskom ponosu

fra Ivan Sesar, provincijal

31. obljetnica ukazanja Kraljice Mira
S Marijom u treće tisućljeće (2.)

fra Ljudevit Rupčić

Promišljanje
Ogovaranje
fra Svetozar Kraljević

Iz života Crkve
Obitelj – nada za čovječanstvo
fra Tomislav Pervan

Fotografija na naslovnici: Foto Đani

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCH33HUBA, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Mirjana Dragičević-Soldo (3/7)

Kad sam jedanput Gospu pitala: „A tko su nevjernici?“, ona mi je rekla: „Svi oni koji ne osjećaju Crkvu kao svoju kuću i Boga kao svoga Oca.“ Jedanput u Međugorju, na početku ukazanja, crkva je bila puna hodočasnika. Molili smo, pjevali, i kad smo nas šestero imali ukazanje, onako kao djeca rekli smo joj: „Jesi li sada sretna jer toliki u Crkvi mole, slave Isusa?“ Ona nas je žalosno pogledala i rekla: „Djeco, koliko prstiju imate na svojim rukama? Toliko njih u Crkvi moli!“ To je ono što Gospa kaže: svi oni koji ne osjećaju Crkvu kao svoju kuću, a Boga kao svoga Oca, nevjernici su. Pitala sam je: „A kako da molimo za nevjernike? Na koji način je najbolje, koja je molitva najbolja?“ Ona mi je rekla: „Djeco moja, molite srcem! Svaka molitva koju kažete srcem, za nevjernike je dobra molitva. Prvo u svom srcu osjetite ljubav za njih. Osjetite nevjernike kao svoju braću i sestre koji nisu bili sretni kao vi da poznaju ljubav Božju. Tek kad to osjetite, možete moliti za njih. Nemojte ih kritizirati, nemojte ih suditi, volite ih, molite za njih i dajte svoj primjer. Tako ćete ih promijeniti, tako ćete im pomoći i tako ćete obrisati suze koje ja imam na svom licu radi njih.“ Ona kao Majka želi da svi budemo na pravome putu, na putu koji vodi k Isusu Kristu. Kao Majka, kad vidi svoju djecu koja ne idu pravim putem, ona pati zbog toga. Zato vas ja molim svim srcem da molite za one koji nisu upoznali ljubav Božju, jer kad biste samo jednom imali priliku vidjeti suze na Gospinu licu radi njih, sigurna sam da biste molili svim srcem.

Gospa je svakom od nas šestero vidjela dala jednu misiju u ovim ukazanjima. Moja je baš ta molitva za one, koji nisu upoznali ljubav Božju. Vicka i Jakov mole za bolesne, Ivan moli za mlade i za svećenike, Marija za duše u čistilištu, a Ivanka za obitelji, ali najvažnija Gospina poruka, koju ona stalno ponavlja, sveta je Misa, ali sveta Misa ne samo nedjeljom. Kad smo mi bili djeca, na početku ukazanja, ona nam je rekla: „Djeco moja, ako trebate birati između viđenja mene i svete Mise, uvijek izaberite svetu Misu, jer za svete Mise, moj Sin je s vama.“ U svim ovim godinama ukazanja, Gospa nikada nije rekla, molite i ja ću vam dati. Ona uvijek kaže: „Molite, da mogu moliti svoga Sina za vas.“ Uvijek je Isus na prvom mjestu.

mo: *amen, amen!* Dakle, Marija je mogla izgovoriti samo svoj: *Amen!*

S tim *amen* izgovara Marija: Tako je i tako neka bude! Vjera i posluš, poslušna vjera, u toj su jednoj riječi. Tko se na taj način izručuje Bogu, tko mu na taj način odgovara, taj samo potvrđuje da je ono što Bog govori istinito, da se on tomu podlaže, da je tomu poslušnik. Tko izgovara ‘amen’, taj izgovara svoj ‘da’ Bogu!

I naš ‘da’, naš ‘amen’ Bogu mora biti naš opetovani, svjesni ‘da’ poslanju u životu i zvanju u koje nas je Bog pozvao i postavio. I kamo nas on šalje u današnjem svijetu.

Upravo kao što je to bilo s Izaijom i njegovim viđenjem u Hramu. *Tko će poći? – Evo mene, Gospodine. Pošalji mene.* Mora to reći svaka majka, svaki otac, svaki istinski vjernik, svaki svećenik, svaka Bogu posvećena osoba. I povezano s molitvom da Gospodin očisti oči i usne od svake nečistoće. *Da, Gospodine, evo mene!* Sa svom odlučnošću. Svatko od nas treba pročišćenja, čiste usne, čisto i sveto srce. Tu se ponavlja i iskustvo proroka Ezekijela. Prisiljen je progutati svitak Knjige. Nakon što je to učinio, čuje kako mu Bog govori: *Zaputi se Domu Izraelovu i govori im mojim riječima* (usp. Ez 3,1-4).

I nama u Međugorju Bog veli: *Idi i naviještaj!*

Isto se događa i s nama u našim životima, napose ovdje u Međugorju. I nama Bog veli: *Idi i naviještaj!* – Što navijestiti? *Proživljavanu* riječ, riječ koju smo primili u sebe, koja je postala dio nas, koju smo u sebe asimilirali. Riječ koja nas je dirnula, pogodila, koja nas je ‘ranila’. Ljubav uvijek ranjava, pogotovo Isusova ljubav. Pavao će reći kako nema više osude onima koji su u Kristu Isusu (Rim 8,1). Riječ koja je u želucu gorka kao pelin postaje u ustima slatka kao med (usp. Otk 10,10). Riječ se naviješta ne samo jezikom, riječju, propovijedu, nego poglavito životom.

I s nama se događa ono što se dogodilo u Starom zavjetu, nakon babilonskoga sužanjstva. Nastupa prorok Hagaj i ohrabruje Zerubabela: „Ohrabri se! Budi utješeni, Zerubabele! – govori Gospodin. – Budi utješeni, Jošua, Josadakov sine, veliki svećenice! Budi utješeni sav narode u zemlji! – govori Gospodin! Na posao, radite, jer sam ja s vama! – riječ je Gospodina nad vojskama“ (2,4).

Isto se poručuje i nama danas. Ohrabrite se! Otvajati se! Dati se na posao u Božjem vinogradu. Svijet nas čeka. Moramo to činiti svi, odreda. I vjernici, i svećenici, i časne sestre. Na posao. Jer, Gospodin je s nama, a cijeli je svijet polje našega rada! Tu nema odmora, nema ferija ili praznika. Upravo kao u Marije i s Marijom.

da je nije ostavio, makar joj život bijaše posut trnjem i križevima, a ne ružama.

Pavao će reći Korinćanima da Bog ljubi radosna darivatelja, onoga koji radosno daruje sebe (usp. 2 Kor 9,7). Marija je izrekla svoj ‘da’ krajnje radosno Gospodinu. Riječ kojom Marija izriče svoj pristanak – u latinskom prijevodu to je ‘fiat’, a u grčkom je na odnosnom mjestu to izraženo optativom – željnim načinom: ‘genoito’. Tko u govoru ili razgovoru rabi optativ, ne izriče samo da nešto prihvaća, zato što mu drugo ne preostaje, ne izriče time svoju rezignaciju, nego naprotiv on time izriče svoj pristanak, svoju želju. Kao da bi time

htio reći: Želim to, svakom žilicom svojega bića. Želim ono što Bog od mene traži. Neka se njegova volja vrši u mom životu. Neka se njegova volja izvrši, što prije, do kraja.

Što je zapravo Marija izrekla kad je kazala svoje: *Neka mi bude*, ili pak: *fiat*, ili: *genoito!* Marija je anđelu govorila aramejski, odnosno hebrejski. Koju riječ rabi Židov kad želi izraziti svoj pristanak? On jednostavno izgovara svoj: *Amen!* *Tako neka mi bude!* Uvijek kad imamo u latinskom prijevodu psalama riječ: *fiat, fiat* – u grčkom prijevodu Septuaginte imamo *genoito, genoito*, a na odgovarajućem mjestu u hebrejskom originalu ima-

re, ali se pod tim radije misli na intelektualni rizik. Za Mariju to bijaše stvarni životni rizik upustiti se u tu avanturu koju joj nudi anđeo. Njezino biti ili ne biti.

Daj mi, o Marijo, svoju vjeru!

Veliki duhovni pisac minuloga stoljeća Carlo Caretto napisao je svešćić o Mariji i naslovio ga: *Daj mi svoju vjeru, o Marijo*. U tome svešćiću izvješćuje o svome boravku među Tuarezima, u saharskoj pustinji, te o zgodi koja se dogodila u tome plemenu. Na temelju te zgrade – jedne osobne tragedije mlade djevojke iz plemena – postalo mu je bjelodano jasno što je značilo za Mariju pristati na Božju ponudu te koliki je bio domet Marijine vjere u tome trenutku. Naime, upoznao je neku obitelj koja je imala djevojku za udaju. Kad se nakon dvije godine navratio i provodio neko vrijeme u tome plemenu raspitivao se što je bilo s tom djevojkom. Palo mu je u oči kako je njegovo pitanje izazvalo nelagodu među njegovim prijateljima, muslimanima. Nakon stanovita vremena jedan mu se od njih približio, uzeo ga na stranu, krišom, i bez riječi mu objasnio sudbinu nesretne djevojke prelazeći za Arape znakovitom kretnjom ruke preko grla koja bi trebala značiti: “Prezerali su joj grlo”. Prije udaje je zatrudnjela te da se spasi čast obitelji morala je umrijeti na tako okrutan način. I Caretto veli kako mu je u tome trenutku postala jasnijom i Marijina sudbina, kako je morao misliti na Mariju i njezin Nazaret, sumještane i njihovo šaputanje i međusobno govorkanje. Marijina krajnja usamljenost i izručenost, na milost i nemilost. I veli Caretto da je Mariju te noći uzeo za svoju družicu, pratiteljicu i gospodaricu vlastite vjere. *Daj mi, o Marijo, svoju vjeru!*

Tko izgovara ‘amen’, taj izgovara svoj ‘da’ Bogu

O Abrahamu se veli u Pismu kako se nalazio u sličnoj situaciji. I njemu je – unatoč podmakloj dobi – obećan sin. Abraham je povjerovao Gospodinu i to mu se uračunalo u pravednost (Post 15,6). S kolikim i većim pravom i trijumfom smijemo to izreći o Mariji! Marija je povjerovala Gospodinu, i Gospodin joj je to uračunao u pravednost. Nika-

► **Bog nikada čovjeka ne želi izigrati niti uvesti u nekakvu zabludu. On uvijek stavlja pred čovjeka i konačne posljedice svoga zahtjeva, traženja, ali i posljedice ljudskoga čina. Nikada ne ostavlja čovjeka u nejasnome, u dvojbi. On uvijek traži od čovjeka sve ili ništa.**

Biti majkom kralja, biti majkom onoga tko će biti Sveti, tko će se zvati Sinom Božjim. Pa to bijaše ono o čemu je svaka židovska djevojka sanjala. Međutim, takva argumentacija ne vrijedi. Prava i istinska vjera nikada nije vezana uz računice, uz povlastice, časti, nego je vjera uvijek nešto ravno odricanju, žrtvi, umiranju, poglavito pak za Mariju u onome trenutku susreta s anđelom. Bog nikada čovjeka ne želi izigrati niti uvesti u nekakvu zabludu. On uvijek stavlja pred čovjeka i konačne posljedice svoga zahtjeva, traženja, ali i posljedice ljudskoga čina. Nikada ne ostavlja čovjeka u nejasnome, u dvojbi. On uvijek traži od čovjeka sve ili ništa. Počevši od Adama, Abrahama, Mojsija, preko proroka, do Isusa. Uvijek je Božji poziv povezan s konačnom životnom odlukom. Čovjek stavlja na kocku svoj vlastiti život i budućnost. Bez okolišanja ili bilo kakve zadržke.

Sama pred svojim Bogom, sama sa svojim Bogom

I svi koje Bog poziva i u trenutku kad ih poziva su u tome trenutku u krajnjoj osamljenosti. Svi su sveti iskusili poziv krajnje osobno, u samoći, u tišini i pustinji. To bijaše i Marijino stanje. Sama pred svojim Bogom, sama sa svojim Bogom. Nema tu pomoći ni roditelja ni prijatelja. Komu o tome pričati? Komu izreći svoje srce? Komu govoriti o onome što se dogodilo? Tko će povjerovati? Pa ni vlastita majka. Tko će povjerovati njezinoj riječi da je dijete što ga nosi, kojim je trudna, začeto po Duhu Svetome? Svi će joj reći da halucinira, kao što su govorili i za vidioci ovdje u Međugorju. Nešto se slično nikada nije dogodilo, a nakon Marije nešto se slično nikada ne će ni dogoditi. I da joj netko vjeruje, kad nije ni punoljetna?

Zacijelo je Marija znala što piše u Zakonu o djevojci koja u trenutku zaruka ili svadbe nije više djevica. Sjetimo se nevolje u koju je zapao njezin zaručnik Josip, čovjek pravedan i bogobožan, koji ju je htio potajice otpustiti. A u Zakonu piše jasno da ona koja prekrši Božju zapovijed glede bludnosti biva izvedena pred očinsku kuću i ondje je mještani moraju kamenovati na smrt (usp. Pnz 22,20sl.). Danas se rado govori o riziku vje-

„Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u Duhu molite!“

Molitva zauzima središnje mjesto u vjerskom životu svakoga pobožnog Židova pa tako i u životu Isusa iz Nazareta i njegove Majke Marije. Ona je takav sveopći sakralni prostor u kojem se pobožni Židov osjeća doma.

vIč. Adalbert Rebić

Molitva – središnje mjesto u životu Židova

Židov je čovjek molitve. Molitva u njegovu vjerskom životu ima posebno značenje i posebnu ulogu osobito nakon što je jeruzalemski hram razoren a Židovi izgnani po cijelom svijetu. Molitva je za Židova jedini način na koji može saobraćati s Bogom. Ona je za nj svetište u kojem može razgovarati s Bogom: hvaliti ga, zahvaljivati mu, ispovijedati mu svoje grijeh i moliti za oprostjenje. Zato je nužna *sabranost*.

Rabini su prema uputama Svetoga pisma i usmene predaje ustrojili molitvenu službu Božju u sinagogi već za Isusova života.

1. Molitvi mora prethoditi *ispovijed grijeha* (usp. Br 5, 7), jer se Bogu mora prići čista srca i čiste savjesti. Savršena molitva pretpostavlja ispovijed grijeha i pokajanje. Židov koji se moli povjerava se svome Stvoritelju kad liježe i kad ustaje. Njemu je upućen svakoga jutra prvi blagoslov zahvalnosti uoči ponovnog rađanja tjelesne snage: „Blagoslovljen budi, Gospodine, Bože naš, vladaru svijeta, koji si mudro stvorio čovjeka i na njemu stvorio raznolike otvore i šupljine“. Bog osluškuj sva svoja stvorenja, svagda ih sve gleda. U molitvi se izvrsno odražava sklad vjere, nade i ljubavi.

2. Molitveno bogoštovlje bilo je u Isusovo vrijeme vrlo razvijeno u židovstvu. Svećenici i leviti, živući među narodom, bili su podijeljeni u *razrede*. Uza svaki razred postojala je skupina ljudi koji su se skupljali u posebnim prostorijama *bet ha kneset* (grč. *sinagoge*) na zajedničku molitvu. Bogoštovni čini u sinagogi sastojali su se od čitanja i tumačenja Svetoga pisma, *molitava* i drugih pobožnih vježbi.

Židov je dužan moliti tri do četiri puta na dan; ujutro moli jutarnju molitvu (*šaharit*), u podne podnevnu molitvu (*minha*), navečer večernju molitvu (*arvit*), te molitvu *musaf*. Nakon molitve narodu je u sinagogi bio podijeljen aronski blagoslov: „Neka te blagoslovi Jahve i neka te čuva! Neka te Jahve licem svojim obasja, milostiv ti bude! Neka pogled svoj Jahve svrati na te i mir ti done- se!“ (Br 6, 24-26).

Isus molitelj

Isus je crpio nadahnuće za svoju molitvu najviše u psalmima, zbirci najljepših molitava koje imaju neprolaznu vrijednost, kojima je izvor u iskustvu pojedinaca u različitim situacijama. U psalmima se odražava vjera židovskog naroda. Nikakvo čudo da ih je Isus iz Nazareta prihvatio kao svoju molitvu, da ih je Crkva prihvatila kao svoju molitvu. Molitelj osjeća da Boga treba slaviti svim svojim bićem, dušom i tijelom (Ps 63, 2). Duboko je svjestan da ga Bog vodi po svim putovima kroz ovu suznu dolinu. Zato on ima duboko povjerenje u Boga (Ps 25, 2; 55, 24 i dr.). S njime je povezan kao sa svojim prijateljem.

Iz takve duhovne molitvene sredine izrastao je Isus iz Nazareta. Njegova je molitva bila molitva čovjeka koji je stalno dizao svoje srce i svoj um Bogu Ocu i s njime razgovarao kao što razgovara dijete sa svojim Ocem. Nije nikakvo čudo što su evanđelja tako škrta s podacima o Isusovoj molitvi. Jedini nešto duži

evanđeoski tekst o Isusu molitelju jest Iv 17, poglavlje u kojem Isus moli za svoje učenike i za sve one koji ikada u nj budu povjerovali.

Sva tri evanđelista izvješćuju kako se Isus povlačio u samoću da se moli svome Ocu. Kao što je Mojsije odlazio na goru Sinaj da se moli Bogu za svoj narod, tako se i Isus povlači na goru i u samoći razgovara sa svojim Ocem (Mt 14, 22-23). Kad je Isus umnožio kruhove i čudesno nahranio narod, povukao se u goru na molitvu (Mk 6, 45-46). U Mk 6,45-46 iščitavamo kako Isus obavlja svoju *jutarnju molitvu*, koju je kao pobožni Židov svako jutro obavljao. Za nju je bilo propisano vrijeme: vrijeme jutarnje molitve je kad zora počne rudjeti. Isus je pošao na samotno mjesto da bi u svitanje zore obavio svoju jutarnju molitvu. Luka ističe kako je Isus nakon mnogih čudesa nad bolesnima i opsjednutima, sve do u kasnu noć, drugi dan rano ujutro pošao na molitvu: „Kad osvanu dan, iziđe i pođe na samotno mjesto“ (Lk 4, 42; usp. Mk 1, 35-37).

Od sinoptičkih evanđelista osobito Luka u svojem evanđelju naglašava kako se Isus često *molio*. Prije nego će izabrati dvanaest apostola cijelu je noć proveo u molitvi: „Onih dana iziđe na goru da se pomoli. I proveo noć moleći se Bogu. Kad se razdani- lo, dozva k sebi učenike te između njih izabra dvanaesticu, koje prozva apostolima“ (Lk 6, 12-13). Isusova se molitva silno dojmila njegovih učenika. Nije slučajno da je Petar Isusa priznao Kristom upravo nakon Isusove molitve kojoj su učenici prisustvovali. Isus moli za Petra da ne doživi slom u vjeri (Lk 22, 32). Na molitvu je Isus aludirao kad je ono učenicima, kad su se vratili iz grada, rekao: „Hraniti mi se valja jelom koje vi ne poznajete!“ (Iv 4, 32). Molitva je bila ono duhovno ozračje u kojem je Isus ispunjavao volju svojega Oca nebeskog ovdje na zemlji.

I čudesa koja je Isus činio tijesno su povezana s molitvom. Ona su ispunjenje njegove molitve. Doista, Isus više puta prije nego čini čudo moli (usp. Mt 14, 19 i drugdje). Otac je nebeski zadnji uzročnik svakog čuda koje Isus čini. Zato se Isus prije nego će učiniti koje čudo obraća molitvom svome nebeskome Ocu. Tako, prije nego će Lazara podići u život, moli Oca svoga: „Oče, hvala ti što si me uslišao. Ja sam znao da me svagda uslišavaš; no rekoh to zbog nazočnog mnoštva: da vjeruju da si me ti poslao“ (Iv 11,41-42).

Svojim učenicima Isus govori neka mole Oca da bi poslao što više poslenika u već zrelu žetvu (Mk 9, 38; Lk 10, 2) i neka mole da im Otac pošalje Duha Svetoga (Lk 11, 13). Time

je Isus ukazao na to za što osobito treba moliti: za što skorije ostvarenje kraljevstva Božjega i za milosni dar Duha Svetoga. Poslenici za žetvu vjerovjesnici su koji navješćuju kraljevstvo Božje. Važno mjesto u evanđeljima po Mateju i po Luki ima uzor – molitva *Očenaša*.

Izvrstan je primjer Isusove molitve hvalospjev koji je Isus, prema Mateju i Luki, izrekao svome Ocu zato što je objavio malenima tajne kraljevstva Božjega: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Da, Oče, tako se tebi sviđjelo. Sve je meni predao Otac moj i nitko ne pozna Sina doli Otac niti tko pozna Oca doli Sin i onaj kome Sin hoće objaviti“ (Mt 11, 25-26). Ta je molitva u isti čas i vjeroispovijest i zahvalnica. U njoj Isus zahvaljuje nebeskome Ocu na objavi danoj malenima i priznaje da između njega i nebeskoga Oca postoje prisne veze kao između oca i sina. Luka za razliku od Mateja dodaje uvodni redak i njime ističe način na koji je Isus izrekao ovu molitvu: u *Duhu Svetome*: „U taj isti čas uskliknu Isus u Duhu Svetome“ (Lk 10, 21). To znači da Isus moli s radošću i s veseljem. Od radosti kliče pohvale Bogu svome Ocu. Tako je činila i njegova majka kad je ulazeći u dom svoje rodakinje Elizabete klikнула od radosti: „Veliča duša moja Gospodina i raduje se duh moj...“ (Lk 1, 46-55).

U prijelomnim trenutcima svoga života Isus moli

Molitva je Isusu bila izvor snage u naporima javnoga djelovanja. Isus je kao čovjek naučio moliti od svojih roditelja u svom roditeljskom domu i u sinagogi. Njegovi su roditelji bili pobožni Židovi: „Svake su godine o blagdanu Pashe *hodočastili* u Jeruzalem, u Hram“ (Lk 2, 41-50). Poput ostalih pobožnih Židova Isus je poštovao molitvene ure te redovito, po svom običaju, pohađao sinagogu i ondje pribivao sinagogalnoj službi u kojoj je kao glavni dio bila molitva s čitanjem i tumačenjem Svetoga pisma. U službi je Božjoj aktivno sudjelovao, čitao iz Svetoga pisma i tumačio Sveto pismo (usp. Lk 4, 16-22).

Kad je sjedao za stol da blaguje, blagoslivljavao je po pobožnom židovskom običaju jelo i molio psalme i ostale za to određene molitve (usp. Mk 6, 41; 8, 6s; 14, 22). Njegova je osobna molitva nadilazila molitvene okvire koje je židovska zajednica strogo određivala. On je molio svojim riječima. Moleći se Bogu razgovarao je s njime kao sa svojim ocem. Sve je svoje djelovanje uokvirio takvom slobodnom molitvom koja je zapravo bila sinovski razgovor s nebeskim Ocem. Cijeli je njegov život bio neprekidna molitva.

1. Dok ga je Ivan u rijeci Jordanu krstio, Isus se *molio*. „I dok se *molio*, rastvori se

nebo, siđe na nj Duh Sveti u tjelesnom obličju, poput goluba, a glas se s neba zaori: *‘Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!’*“ (Lk 3, 21s). Luka naglašava Isusovu molitvu i u času njegova *preobraženja na gori*: „Isus uzide na goru *da se pomoli*. I dok se *molio*, izgled mu se lica izmijenio, a odjeća sjajem zablistala“ (Lk 9, 28s). I za javnoga života Isus je često sa svojim učenicima hodočastio u Hram i ondje javno naučavao. Brinuo se za svetost Hrama: javno proglasio Hram „kućom molitve“ i boravkom svoga Oca nebeskoga (Lk 2, 49 i drugi evanđelisti).

2. Na posljednjoj je večeri Isus molio liturgijski blagoslov nad kruhom i vinom i pri tom Ocu *zahvaljivao*. Blagoslov i zahvala (*euharistia*) dio su židovskog obreda pashalnoga blagovanja (Seder). Na svojoj posljednjoj pashalnoj večeri Isus je učinio nešto izvanredno novo: ustanovio je novozavjetnu Pashu, euharistiju, u kojoj je sama sebe umjesto kruha i vina darovao nebeskom Ocu i ostavio se nama da u euharistiji trajno bude među nama prisutan. To je vrhunsko bogoslužje i vrhunska molitva Božjega naroda novoga saveza.

3. Isus moli u *smrtnoj stisci* u Getsemanskom vrtu: „Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoiđe ova čaša. Ali ne kako ja hoću, nego kako hoćeš ti“ (Mt 26, 39). Ta molitva sadrži dvije prošnje. *Prva*, moli Oca nebeskoga da ga trpljenje, bol i muka mimoiđu. To je molitva čovjeka koji se nalazi u smrtnoj stisci: on pred trpljenjem reagira kao što bi reagirao svatko od nas ljudi. Tu smo pred otajstvom Isusova čovjštva. *Druga* se prošnja tiče Božje volje: „*Abba! Oče! Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji!*“

Isusova je molitva u Getsemanskom vrtu *ustrajna*. Isus je ponavlja nekoliko puta: prema Mateju tri puta, prema Marku dva puta, a prema Luki on je moli „sve usrdnije“. Bio je u svojoj molitvi ustrajan kao što je svojim učenicima savjetovao da u molitvi budu ustrajni (usp. Lk 11, 5-8: usporedba o nasrtljivom prijatelju).

4. Isus je molio i u posljednjim trenutcima svojega zemaljskoga života: „*Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?*“ (Mt 27, 46 i paralele). Evanđelisti tu ističu dvije činjenice: prva je *vanjski izraz* Isusove molitve, a druga *sadržaj* molitve. Isus povika jakim glasom – time su htjeli naglasiti kako je Isus strašno trpio. Taj je poklik izraz boli i trpljenja.

Prema Luki Isusova je molitva u času smrti molitva sveca koji svoj duh s punim pouzdanjem predaje Bogu nadajući se od njega spasenju i uskrsnuću kao što se nadao trpeći Job: „Ja znam dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustati. A kad se probudim, k sebi će me dići: iz svoje ću puti tada vidjeti Boga!“ (Job 19, 25).

Snimio Fernando Pérez

Gospa želi liječiti sve naše rane

Svaka obljetnica ukazanja Kraljice Mira u Međugorje privlači iznimno velik broj vjernika. Tih dana župa je istinsko molitveno središte svijeta. U njoj se osjeća posebna radost, susretljivost, otvorenost srca i zahvalnost što se može biti u mjestu koje je svojom nazočnošću blagoslovila sama Majka Božja.

Ivan Bor

31. obljetnica ukazanja Kraljice Mira protekla je u molitvi i zahvalnosti Bogu za sve darove koje je župi i cijelom svijetu dao. Domaći vjernici i hodočasnici pristigli sa svih kontinenata, za obljetnicu su se pripremili devetnicom – molitvom krunice na Podbrdu, sakramentom ispovijedi, sudjelovanjem na večernjem molitveno-liturgijskom programu i klanjanjem Presvetom oltarskom sakramentu, molitvom na Podbrdu i Križevcu... Župa koju je Gospa na poseban način izabrala i ovih je dana bila ispunjena moliteljima – mladima, djecom i starijima, zdravima i onima u invalidskim kolicima, osobama koje su se odazvale glasu u svome srcu.

Došli smo Ti, Majko draga

Obljetnica je uvijek i prilika za prisjetiti se onih prvih dana 1981., i prvih obljetnica, kad je mnoštvo domaćih vjernika, a kako je vrijeme protjecalo i sve više hodočasnika iz svijeta, ispunjalo putove i ceste prema župnoj crkvi, po cijelu noć pristižući u molitvi i pjesmi. Tada, naravno, nije bilo vozila kao danas, ali su ipak zauzimala mjesto uz cestu kilometrima izvan Međugorja. I vjernici su molili, i spavali, u cijelu noć otvorenoj crkvi ili na ledini pokraj crkve, čeka-

jući prvu jutarnju sv. Misu. Dolazili su mnogi bosonogi, i bosonogi se uspinjali na Podbrdo i Križevac, unatoč lipanjskoj vrućini te kamenju i drači na brdima.

U onim materijalno oskudnim vremenima, dok nisu postojali restorani, hoteli i pansioni, svi su bili dočekani kao članovi obitelji – počašćeni čašom vode ili vina, kruhom ili voćem, ali i prenoćištem. I nikom nije padalo na pamet nešto naplatiti za tu uslugu – ta kako ćeš naplatiti svomu bližnjemu! A mnogi su za put od domaćina dobili i svježi domaći kruh, čiji je neodoljivi miris, vjerujemo, mjesecima i godinama čuvao uspomenu na gostoljubivost međugorskih župljana.

Ozračje mira i pomirenja

U Podbrdu otvoreno Nebo 24. lipnja 1981., od posve obične župe učinilo je svjetski poznato molitveno mjesto u koje su hodočastili milijuni hodočasnika koji, svjenisu našli. I u tom ozračju mira

se ispovjedu, neki nakon desetljeća neispovjedanja; mnogi ponovno nauče moliti; mnogi ostave razne navezanosti...

Ovih dana uz crkvu su dovršene nove 32 ispovjedaonice, što uz ranije izgrađene daje dovoljno mjesta za ispovjedanje, no i danas svećenici za ovakvih događaja, kad se mnogi žele ispovjedati, ispovjedaju na otvorenom. Sjećamo se kako se prvih godina uglavnom i ispovjedalo na otvorenom, na ledini oko crkve, a fra Stanko Vasilj, fra Luka Sušac, fra Janko Bubalo i fra Vinko Dragičević, „umirovljenici“, godinama su svaki dan, neumorno, iz samostana na Humcu dolazili ispovjedati. Premda smo o njima pisali u našem listu, podsjetimo da je svaki od njih na poseban način vezan za župu Međugorje: fra Stanko je rođen u njoj, napisao je i uglazbio himnu Majci Mira; fra Luka je godinama bio međugorski župnik; fra Janko je tisuću dana međugorski razgovor s vidiocima, posebno s Vickom, i napisao knjigu „Tisuću susreta s Gospom“, a fra Vinko je, rođen u Miletini, pisao o nekim događajima iz našega mjesta. Vanjski oltar župne crkve i za ovu je obljetnicu, kao i mnogo puta do sada, posvjedočio ljubav svećenika prema Majci Kraljici Mira:

Snimio Franjo Sušac

Premda smo svjedoci posvemašnje krize čovječanstva – duhovne i gospodarske, koje se isprepliću ili proizlaze jedna iz druge, brojni molitelji-hodočasnici svjedoče da je rješenje krize u miru koji Bog nudi, a na koji Kraljica Mira iz dana u dan 31 godinu poziva.

na uočnicu obljetnice ukazanja svetu je Misu suslavilo 135, a na obljetnicu 164 svećenika.

Hodnja mira

Hodnja mira Humac – Međugorje prvi je put održana 24. lipnja 1992. Tih ratnih dana, kad smo se u tišini prisjećali stote obljetnice župe sv. Jakova, na vratima crkve kao zaštita stajale su daske, a sv. Misa slavila se u podrumu župne kuće. I dok su mnogi dvojili hoće li uopće moći doći ijedan hodočasnik, njih 350 iz svijeta, poglavito iz Njemačke na čelu s međugorskim zaljubljenikom Hubertom Lieberrom, zaputilo se pješice od Humca do Međugorja moleći za mir u ratom pogođenoj Hrvatskoj i BiH. I ta prva Hodnja mira izrasla je u hodnju po nekoliko tisuća vjernika koji, sukladno Gospinim porukama, svake godine na 24. lipnja mole za mir u srcu i mir u svijetu. Tako je bilo i ove godine: nakon molitve i blagoslova s križem humačkog gvardijana fra Velimira Mandića, svećenici i vjernici zaputili su se na 21. Hodnju mira dugu četrnaest kilometara. Pred župnom crkvom dočekali su ih hodočasnici i svećenici, a s Presvetim oltarskim sakramentom blagoslovio ih je fra Miljenko Šteko. Okrjepu, vodu i sok sudionicima su, tradicionalno, ponudili župljani, pokraj čijih kuća su prošli i neki sudionici prve Hodnje.

Gospa želi da svaka obitelj bude mala kapelica

Premda smo svjedoci posvemašnje krize čovječanstva – duhovne i gospodarske, koje se

isprepliću ili proizlaze jedna iz druge, brojni molitelji-hodočasnici svjedoče da je rješenje krize u miru koji Bog nudi, a na koji Kraljica Mira iz dana u dan, 31 godinu, poziva. Svi vidioci najčešće ističu taj Gospin poziv na mir, a vidjelac Ivan Dragičević i ovih dana, za obljetnicu, kaže: „Gospa želi da se u obitelji više moli, ona želi da svaka obitelj bude mala molitvena zajednica u kojoj se moli svaki dan; Gospa želi da svaka obitelj bude mala kapelica. Gospa želi liječiti sve naše boli, sve naše rane jer nas toliko voli i želi nas voditi svome Sinu Isusu.“

Foto Dani

Daleko, a u Međugorju

Za obljetnicu su mnogi željeli doći, ali zbog raznih razloga to nisu mogli učiniti. No, u molitvi su bili s nama, kod svoje Majke Kraljice Mira. Neki i u svakidašnjoj putem Radiopostaje „Mir“ Međugorje, neki i putem Glasnika mira. Jedna od takvih je i gospođa Dragica Bukovac sa Žumberka, koja nam telefonski reče da svaki dan s mužem moli krunicu i sluša sv. Misu. „I pjevamo s vama u crkvi!“ – radosno je naglasila.

Svete Mise na obljetnicu, na hrvatskom jeziku, slavljene su u 5, 6, 7, 8, 9, 11, 16 i 19 sati te tijekom dana za hodočasničke skupine iz Engleske, SAD-a, Portugala, Irske, Njemačke, Austrije, Češke, Poljske, Ukrajine, Italije, Rumunjske, Švicarske, Ugande, Slovačke, Kine, Francuske, Slovenije, Kanade i Koreje.

Večernju sv. Misu na uočnicu predslavio je fra Ivan Dugandžić, a središnje misno slavlje na obljetnicu predslavio je fra Ivan Sesar, provincijal, u suslavju s generalnim vizitatorom Hercegovacke franjevačke provincije fra Rozom Brkićem i svećenicima iz cijeloga svijeta.

Večernje misno slavlje svojom je pjesmom pratio Veliki župni zbor Kraljice Mira, pod ravnanjem s. Irene Azinović. Na kraju misnoga slavlja, pozdrave i riječi zahvale uputio je, i u ime župnika fra Petra, fra Miljenko Šteko, ravnatelj Informativnog centra „Mir“ Međugorje. Uz mnoštvo stranih i domaćih novinara koji su snimali međugorsku zbilju, molitveni program izravno je prenosila Radiopostaja „Mir“ Međugorje i međugorski internetski portal ICMM, omogućivši i drugim sredstvima informiranja cjelovita ili povremena uključivanja.

Vjernici su u noći od 23. na 24. te 25. na 26. lipnja ostali u klanjanju Presvetom oltarskom sakramentu.

Propovijed na večernjoj Misi, 25. lipnja

Ovo nas mjesto uči ljudskom dostojanstvu i kršćanskom ponosu

Glavni razlog našega večerašnjeg okupljanja oko stola Gospodnjeg je zahvaliti Bogu za sva dobročinstva koja je upravo na ovome mjestu, u ovoj župi, očitovao kroz ovu trideset i jednu godinu.

fra Ivan Sesar, provincijal

Draga braćo i sestre, dragi hodočasnici!

Unatoč različitosti jezika, kultura, boje kože, životne dobi, ovo nas je mjesto okupilo u želji da pred svojim Ocem i njegovom Majkom Marijom budemo *jedno srce i jedna duša*.

Svi smo večeras ovdje s istim ciljem: dobrom i milosrdnom Bogu reći HVALA za ljubav koju nam je preko naše Nebeske Majke očitovao upravo ovdje, za rijeke Njegova milosrđa koje protječu ovim mjestom i razlijevaju se cijelim svijetom više od tri desetljeća.

Hvala mu za sve suze pokajnice isplakane u međugorskim ispovjedaonicama, za sva duševna i tjelesna ozdravljenja koja nam je po zagovoru Kraljice Mira udijelio kroz godine koje su iza nas.

I večeras smo ovdje da bismo u tišini zastali i čuli Gospodina koji nam govori; da bismo klicali i pjevali od radosti zbog Njegove nazočnosti i ljubavi prema nama, da bismo stavili na ovaj oltar svoje živote, svoje pouzdanje u Boga i svoju ljudsku nedostatnost. Učinimo to čista i ponizna srca.

Jedan od prvih znakova odbacivanja Boga jest zaboraviti mu zahvaliti. U Poslanici Rimljanima čitamo: *Jer premda upознаše Boga, ne iskazaše mu kao Bogu ni slavu ni zahvalnost, nego ishlapiše u mozganjima svojim te se pomračí bezumno srce njihovo* (Rim 1,21).

Zato nas isti svetopisamski pisac poziva da u svemu zahvaljujemo Bogu jer to je za nas volja Božja u Kristu Isusu (usp. 1 Sol 5,18).

U istom duhu još u Starom zavjetu psalmist kliče: *Blagoslivljaj Jahvu, dušo moja, i ne zaboravi dobročinstva njegova* (Ps 103,2).

Iz tame nevjere na svjetlo vjere

Dragi vjernici, glavni razlog našega večerašnjeg okupljanja oko stola Gospodnjeg je zahvaliti Bogu za sva dobročinstva koja je upravo na ovome mjestu, u ovoj župi, očitovao kroz ovu trideset i jednu godinu.

Neovisno o tome kako gledali na Gospi-na ukazanja općenito, neovisno o tome kako gledali na tzv. *međugorski fenomen*, ne možemo i ne smijemo zaboraviti dobročinstva Njegova, ne možemo zatvoriti ni oči ni uši nad vjerodostojnim svjedočanstvima svih onih koji su upravo ovdje osjetili blizinu Božju, i vratili srce natrag Bogu. Teško je nabrojiti i popisati sve one koji su, prema vlastitom svjedočanstvu, po Marijinu zagovoru otkrili posljednji smisao i konačnu istinu o svom životu i o svijetu u kojem žive. Nemoć je pobrojiti sve one koji su kroz minulu trideset i jednu godinu preko sakramenta ispovijedi osjetili milosrđe Oca Nebeskoga koji svima ide ususret.

Braćo i sestre, nemali je broj onih koji danas javno svjedoče da ih je Međugorje duhovno preporodilo. Mnogi alkoholičari, psovači, kockari i kojekakvi drugi ovisnici upravo ovdje uskrsnuše na novi život. Udaljeni od sakramenata i krjeposti, približili su

Obnova Crkve i društva u kojem živimo postiže se svjedočanstvom koje svojim životom daju vjernici:

vjernici su samim svojim životom pozvani oko sebe širiti svjetlo Riječi istine koju nam je Gospodin Isus ostavio.

Foto: Dami

se Bogu i Gospi u tolikoj mjeri da se može govoriti o pravom i čudesnom obraćenju.

Toliki se po zagovoru Kraljice Mira, taknuti majčinskom ljubavi, obratiše iz blata grijeha i nečistoće na pokorničku nevinost i svetost, iz tame nevjere i sumnje na svjetlo vjere, pouzdanja i ljubavi.

Svaka se od tih stvarnosti u konačnici oslanja na Božji dar a ne na ljudsku zaslugu, i zato večeras u zajedništvu Crkve želimo zahvaliti Bogu na Njegovoj dobroti. U Bibliji piše: *Neka hvale Jahvu za dobrotu njegovu, za čudesa njegova sinovima ljudskim! Jer gladnu dušu on nasiti, dušu izgladnjelu on napuni dobrima* (Ps 107,8.9).

Istina o ljudskoj nemoći i Božjoj sve-moći

U ovo svjetski poznato mjesto molitve dolazi se ne samo da bismo Mariji iznijeli *svoje jade i u njima svoje prošnje*, nego da bismo otkrili komu trebamo reći HVALA, bez čega naš život nema puninu.

Ovdje se već trideset i jednu godinu uči kultura darivanja, kultura zajedništva u dobru i u molitvi. Ovdje se tako jasno osjeća da je sve što imamo dar: život, bližnji, zdravlje, obitelj, zajednica...

Ovo nas mjesto uči ljudskom dostojanstvu i kršćanskom ponosu koji ne ponižava druge; ovdje se uči opraštati i moliti oprostene, da srce bude očuvano od sjemena zla i da vrelo radosti ne bi presušilo pod teretom križa.

Danas govoriti o Međugorju kao mjestu molitve znači govoriti o granicama zemaljskoga, o zavjetima i obećanjima, o obraćenjima i uslišanjima.

Rijetka su to mjesta u kojima se život ne treba glumiti i gdje sjaji istina o ljudskoj nemoći i Božjoj sve-moći.

Jer kada se iscijede svi životni trenutki, ovdje ostaje radost... Bez obzira na suze, na žuljeve hodočasnika, na bolna koljena i ranjene duše – ostaje radost susreta čovjeka i Boga.

Prava se veličina mjeri služenjem

Zašto je baš Međugorje to mjesto na kojem se na poseban način očituje milost Božja – pitanje je na koje i danas mnogi traže odgovor. Mi večeras nismo ovdje da bismo davali odgovore i nudili rješenja, to prepustamo onima koji su u ime Crkve za to zadruženi. Mi samo možemo reći da pred sobom imamo trajno biblijske slike kakve susrećemo u Starom i Novom zavjetu. Ljudi su u potrazi za Bogom, opraštenjem, zdravljem, smislom, mirom. Žele baš ovdje smiriti srce i dušu. Dolaze izdaleka da bi ovdje iskusili sakramentalnu milost pomirenja.

Mi smo večeras ovdje, sabrani sa svih strana svijeta, da bismo kao vjernici izrekli hvalu Bogu za rijeke milosti koje su potekle iz ove župe i razlile se cijelim svijetom, jer samo zahvalan čovjek može biti istinski radostan i u potpunosti ostvaren čovjek.

Sveti Pavao upozorava nas u svom retoričkom pitanju na sve, posebno na nama darovanu ljubav Božju: *Što imaš ti, da nisi primio?* (1Kor 4,7).

Kada dajemo zahvalnost Bogu mi time priznajemo Njegovu prisutnost u našem životu, ali i našu vjeru u Njega i Njegovu moć, mi time slijedimo primjer koji nam je ostavio sam Isus (Mt 11,25; 26,27; Iv 6,11; 11,41).

Prvo značenje grčke riječi *euharistija* je zahvalnost. U vjerskom značenju Biblija je upotrebljava u smislu *zahvaljivanja* ili *blagoslova*, to jest molitve hvale i zahvaljivanja Bogu za Njegova divna djela i Njegova dobročinstva.

Primjer istinske zahvalnosti ostavila nam je i Blažena Djevica Marija, koja zbog zahvalnosti što je veliki Bog pogledao na njezinu neznatnost od sreće i radosti usklikom pjeva onaj poznati hvalospjev Bogu:

Veliča duša moja Gospodina i klikće duh moj u Bogu mome Spasitelju, što pogleda na neznatnost službenice svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom.

Riječ je o hvalospjevu koji se s dubokom poniznošću srca lišenog napasti, oholosti i u otvorenosti za božansku spasonosnu milost obraća Svemogućem Gospodinu. Pjesmom hvale i zahvale Marija podsjeća – tko je Najveći. To je samo i jedino Gospodin, a ona sama velika je onoliko koliko je Njegova nezatna službenica. Upravo po svom služenju u nezatnosti Marija je ostvarila zajedništvo s najvećom Veličinom, iz čega svima nama proizlazi jasna poruka da se prava veličina mjeri služenjem, a ne slavom, novcem, moći i vlašću. Isusovo se učenje i danas razlikuje jednakom snagom: *Radite, ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja ostaje za život vječni* (Iv 6, 27).

Braćo i sestre, duša ove zahvalne molitve je proslava božanske milosti koja je ušla u srce i postojanje Marijino, načinivši od nje Majku Gospodinovu, Majku koja nas ljubi neizmjernom majčinskom ljubavlju. Preko Marije, zahvalne i ponizne službenice Božje, htio je Sin Božji stupiti u naš svijet; preko Marije smo potaknuti činiti što nam On kaže (Iv 2,5). To je trajno Marijino poslanje i zadaća, u tim njezinim riječima sažetak je svih njezinih poruka.

Kakvi smo mi poslužitelji?

Što god vam rekne, učinite, rekla je Isusova majka Marija poslužiteljima na svadbi u Kani Galilejskoj. Taj majčinski vapaj neumorno odjekuje ovim mjestom i razliježe se cijelim svijetom. To je nalog koji ne zastarijeva i zato danas, dok zahvaljujemo Bogu za

Naš Kralj nas poziva na svoju svadbenu gozbu. Da bismo bili uzvanici po volji Njegovoj, moramo biti i poslužitelji po volji Njegovoj.

sve milosti koje nam je udijelio po zagovoru naše Nebeske Majke, ne možemo a ne upitati se: Što je s nama, kakvi smo to mi *poslužitelji*? Kako mi slušamo i izvršavamo Isusove zapovijedi? Svakoga dana i u svakom trenutku imamo priliku pokazati jesmo li poput poslužitelja na svadbi u Kani Galilejskoj ili imamo neki svoj posebni način služenja i ponašanja. Izvršavamo li zapovijedi koje nam je Isus dao u jednostavnosti srca, s potpunim pouzdanjem i povjerenjem djeteta koje sluša svoga Oca i vjeruje da Otac uistinu za njega ima najbolje rješenje, bez obzira na to što možda često situacije u kojima se nalazimo ne govore u prilog tomu? Kako postupamo kada nam Isus govori: *Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio... blagoslivljajte one koji vas proklinju... ne sudite... tko želi ići za mnom neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi...*

Činimo li tako bez obzira na cijenu, bez obzira na to koliko nas to stoji, ili i tada za sebe imamo logična objašnjenja koja nam služe kao opravdanje ako tako ne činimo? Postupamo li poput onih Isusovih učenika koji Ga slušaše i rekoše: *Tvrd je ovo govor! Tko ga može slušati?* (Iv 6,60).

Naš Kralj nas poziva na svoju svadbenu gozbu. Da bismo bili uzvanici po volji Njegovoj, moramo biti i poslužitelji po volji Njegovoj. Čuti Njegovu riječ i uistinu je vršiti, jer kaže Isus: *Ne će svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine' ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj koji vrši volju moga nebeskog Oca* (Mt 7,21). *Riječi koje nam Isus govori duh su i život* (Iv 6, 63) *i jedino On ima riječi vječnog života* (Iv 6, 68). I blago nama ako budemo izvršitelji Njegove riječi jer nagrada je neprocjenjiva.

Obnova Crkve i društva u kojem živimo postiže se svjedočanstvom koje svojim životom daju vjernici: vjernici su samim svojim životom pozvani oko sebe širiti svjetlo Riječi istine koju nam je Gospodin Isus ostavio.

Da bismo uistinu mogli biti vjerni izvršitelji onoga što Gospodin od nas traži, možemo večeras moćni zagovor naše Nebeske Majke, koja zna najbolje sve naše nevolje. Molimo je da nam izmoli kod Boga ponos u poniznosti, zahvalnost u darovanosti i radost u služenju. Amen.

Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (VII.)

U Gospinim je porukama čest poziv da se moli srcem. Mnogima nije jasno što to znači. Ima jednostavnih vjernika koji misle da je dobra samo ona molitva kad se čovjek, moleći, osjeća jako radosno, kad se gotovo "rastapa" od neke duhovne slasti. To je pogriješno. Postoje, doduše, trenutci posebne duhovne radosti u molitvi, ali na njih ne možemo izravno utjecati. Oni su dar Duha Svetoga i za njih treba biti zahvalan, ali ih nije moguće protegnuti na sve naše molitve. A to znači da je moguće moliti srcem, a ipak ne osjećati neko posebno ushićenje.

fra Ivan Dugandžić

Biblijski korijeni molitve

Starozavjetni psalmist kao molitelj molitvu ne ograničava samo na čovjeka i njegov odnos prema Bogu. On je uvjeren da sve što je izišlo iz Božje ruke već samim svojim postojanjem slavi svoga Stvoritelja, pri čemu, naravno, posebno mjesto pripada kruni njegovih stvorenja, čovjeku. Nakon što je štovatelj Božje u hramu pozvao: *Hvalite Boga u Svetištu njegovu* (Ps 150,2) i nabrojio sve instrumente koji su korišteni u tom slavlju, psalmist završava ne samo taj psalam već i cijelu knjigu psalama odlučnim pozivom: *Sve što god diše, Gospodina neka slavi! Aleluja!* (Ps 150,5).

Izrazom *sve što god diše* obuhvatio je sva stvorenja kojima je Stvoritelj udahnuo dah života. To su i *nemani morske* (Ps 148,7), *zvižeri i sve životinje, gmizavci i ptice krilate* (Ps 148,10). Iako sva stvorenja nemaju dah života, ipak su odraz Stvoriteljeve mudrosti i svjedoče o njegovim mudrim zakonima koji vladaju u svemiru. Zato se psalmist i njima obraća zanosnim pozivom: *Hvalite ga, sunce i mjeseci, hvalite ga, sve zvijezde svjetlosne!* (Ps 148,3). Sve je to stvoreno da slavi Stvoritelja i da služi njegovu najdražem stvorenju, čovjeku. Time je ujedno povučena i crta razgraničenja između Izraela i poganskih naroda koji ta stvorenja štiju kao svoja božanstva.

Ako je tako s nijemim stvorenjima, tim više je onda čovjek samim svojim postojanjem određen i pozvan slaviti Stvoritelja, i to od prvoga časa svoga života do smrti. Psalmist kaže da je Bog sebi hvalu pripremio već *u ustima djece i dojenčadi* (Ps 8,3) koja, iako nesvjesno, slave onoga tko im je darovao život. To daleko više obvezuje odrasla čovjeka koji je svjestan da je njegov život dar od Boga, pa psalmist poziva: *Mladići i djevojke,*

stari s djecom zajedno: nek svi hvale ime Jahvino, jer jedino je njegovo ime uzvišeno (Ps 148,12sl). Moderni čovjek više se divi djelu svojih ruku nego stvorenjima Božjim, pa sve više gubi osjećaj za slavljenje Boga, za molitvu, a time jako osiromašuje svoj duhovni život.

Molitva kao slavljenje sveprisutnog Boga

Kao jedino biće obdareno razumom, čovjek se ne osjeća samo okružen divnim Božjim stvorenjima koja ga potiču da slavi Stvoritelja, već bi morao biti svjestan da je Bog svenazočan. Sve kad bi i htio, čovjek ne može izmaknuti njegovoj svenazočnosti. To je psalmist pretočio u prelijepi tekst: *Jahve, proničeš me svega i poznaješ, ti znaš kada sjednem i kada ustanem, izdaleka ti već misli moje poznaješ. Hodam li ili ležim, sve ti vidiš, znani su ti svi moji putovi. Riječ mi još nije na jezik došla, a ti, Jahve, sve već znaeš* (Ps 139,1-4).

Ako je molitva čovjekovo traženje susreta s Bogom, koji čovjekov život drži u svojoj ruci, onda u tom susretu treba prevladavati zahvaljivanje i slavljenje. Zato psalmist prvo podsjeća na tu istinu, da bi onda snažno pozvao da čovjek zahvalno odgovori slavljenjem Boga: *Znajte da je Jahve Bog: on nas stvorio, i mi smo njegovi, njegov smo narod i ovce paše njegove. Uđite s hvalama na vrata njegova, u dvore njegove s pjesmama; hvalite ga, ime mu slavite* (Ps 100, 3-4).

Dok su se Izraelci klanjali Jahvi u hramu gdje su bili uvjereni da stoluje slava njegova, novi Božji narod, Crkva, klanja se Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Praksu klanjanja u međugorskoj crkvi Gospa je snažno podržala svojom porukom: *I večeras*

sam vam, draga djeco, na poseban način zahvalna što ste tu. Neprestano se klanjajte Presvetom oltarskom sakramentu. Ja sam uvijek prisutna kad se vjernici klanjaju. Tada se dobivaju posebne milosti (15. 3. 84.).

Ako je Bog – prema navedenim riječima psalmista – uvijek i svuda nazočan u čovje-

kovu životu, onda bi i čovjek u svojim mislima trebao trajno biti u Božjoj blizini. To treba naglasiti zato što neki priprosti vjernici nisu sigurni može li se, primjerce, moliti šecući ulicom, vozeći se vlakom ili autobusom i, posebice, ležeći u postelji. Moliti smijemo uvijek i svuda. Ritam molitve nekoć je određivalo i zvono koje je sa zvonika naših crkava odzvanjalo jutrom, u podne i uvečer. Na glas zvonice pobožni su vjernici prekidali svoje aktivnosti i molili Anđeoski pozdrav. Danas je sve teže okupiti obitelj u tim prigodama, ali svatko može moliti tiho, za sebe.

Moliti srcem!

U Gospinim je porukama čest poziv da se moli srcem. Mnogima nije jasno što to znači. Ima jednostavnih vjernika koji misle da je dobra samo ona molitva kad se čovjek, moleći, osjeća jako radosno, kad se gotovo rastapa od neke duhovne slasti. To je pogriješno. Postoje, doduše, trenutci posebne duhovne radosti u molitvi, ali na njih ne možemo izravno utjecati. Oni su dar Duha Svetoga i za njih treba biti zahvalan, ali ih nije moguće protegnuti na sve naše molitve. A to znači da je moguće moliti srcem, a ipak ne osjećati neko posebno ushićenje.

Što znači moliti srcem? Treba poći od toga da srce u Bibliji označava unutarnje središte čovjeka kao duhovno-tjelesnoga bića. Ono se drži izvorom spoznaje i mudrosti, volje i djelovanja, ali i svekolikog čuvstvenog života. Srce uzeto u tom smislu u Bibliji je izvor svih čovjekovih duhovnih moći i sposobnosti. Iz srca dolazi čovjekov odgovor na Božje poticaje koje mu Bog šalje po svojoj riječi. Starozavjetni vjernik je uvjeren da je svaki čovjek pozvan da *ljubi Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom* (Pnz 6,5).

U čovjekovu srcu imaju korijen i plemenite misli kao i najgore požude, o čemu onda ovisi i čovjekovo djelovanje. Potaknut prigovorima farizeja, koji paze samo na vanjštinu, Isus upozorava da ono što izlazi iz usta, izlazi iz srca, i to ukalja čovjeka. Jer iz srca dolaze zle misli, ubojstva, preljubi, bludnost, krađe, lažna svjedočanstva, psovke (Mt 15,18-19). Zato prava molitva mora uvijek biti ponajprije usmjerena na čišćenje vlastitog srca, naših nakana i ciljeva koje imamo s tom molitvom.

Jedna druga Isusova riječ vodi nas korak dalje u traženju odgovora na pitanje, što znači moliti srcem. Izvrgavajući kritici dvoličnost farizeja, Isus im govori: *Vi se pravite pravednima pred ljudima, ali Bog poznaje vaša srca. Jer što je kod ljudi uzvišeno, pred Bogom je gnusoba* (Lk 16,15). Tu bi trebalo dodati i Isusove pouke iz Govora na gori kako ne treba moliti upadno, da nas ljudi vide i pohvale, već u skrovitosti svoje sobe, zadovoljavajući se time da nas vidi samo Bog (usp. Mt 6,5-6). Prema tome, moliti srcem znači na najintimnijem mjestu našega susreta s Bogom, u dubini svoga srca biti to što jesmo, Božje stvorenje koje duguje hvalu svome Stvoritelju i koje, svjesno svoje grješnosti, moli za oprostjenje grijeha. Sve je to sadržano u molitvi koju nas je naučio Isus, u Očenašu.

Molitva krunice

Sve što smo rekli za moljenje sedam Očenaša, vrijedi i za krunicu. I nju je Gospa prvi put izričito preporučila tek uoči blagdana Velike Gospe, 14. 8. 1984., nakon što su je i vidio i hodočasnici takoreći već od samog početka molili. Toga dana, dok se Ivan Dragičević pripremao poći u crkvu na večernji molitveni program, iznenada mu se ukazala Gospa i rekla: *„Htjela bih da svijet moli ovih dana uz mene. I što više! Da posti strogo srijedom i petkom; da moli svaki dan bar krunicu: radosna, žalosna i slavna otajstva“* (14. 8. 1984.).

Iako je to bilo vrijeme poruka četvrtkom za župu, ova poruka nije došla kao jedna od njih, što bi moglo značiti da njoj u Gospinu planu pripada posebno mjesto. Nije pozvana samo župa, već „svijet“ da moli, što također govo-

ri u prilog toj pretpostavci. To potvrđuju još dva zapažanja vezana uz ne baš tako čest poziv na moljenje krunice. Od svega osam poruka koje imaju za temu krunicu, dvaput su pozvani svećenici da je mole. Na pitanje Marije Pavlović, što Gospa ima poručiti svećenicima, došla je poruka: *„Pozivam vas da pozovete sve na molitvu krunice. Krunicom ćete pobijediti sve nedaće koje sotona sada želi nanijeti Crkvi katoličkoj! Molite krunicu svi svećenici! Posvetite vrijeme krunici!“* (25. 6. 1985.).

Dakle, Gospa za svećenike ima dvostruku želju: prvo, da sve pozovu na moljenje krunice; drugo, da je sami mole. Taj krug molitelja u jednoj je drugoj poruci proširen i na redovnike i redovnice (25. 8. 1997.). Nadalje, Gospa očito krunicu drži najjačim oružjem protiv štetnog djelovanja sotone. Brojni teolozi koji imaju osjećaj za znakove vremena slažu se u tome da je upravo sredinom osamdesetih godina u većoj mjeri među svećenicima započelo ono zlo što je danas u Crkvi na Zapadu dovelo do njezine duboke krize.

Krunicom protiv sotone

Od spomenutih osam poruka, još ih tri krunicu spominju u povezanosti s upozorenjem na djelovanje sotone u svijetu. Nepuna tri mjeseca poslije ovog poziva svećenicima, dolazi vrlo ozbiljan poziv svima: *„Draga djeco! Danas vas pozivam da stupite, napose sada, molitvom protiv sotone. Sotona želi više djelovati sada kada znade da djeluje. Dragi djeco, obucite se u bojnu opremu i s krunicom u ruci ga pobijedite!“* (8. 8. 1985.). Zagonetan izraz „sada kada znade da djeluje“, polazeći od prethodne poruke, vjerojatno znači: sada kad je prokazano njegovo djelovanje. Izraz „bojna oprema“ novozavjetnog je podrijetla i također označava ozbiljnost kršćanske borbe protiv sila zla u svijetu (usp. Ef 6,11-17). Dakle, Gospina poruka posve odiše duhom novozavjetnoga apostolskog opominjanja.

Malo više od dvije godine poslije toga, dolazi novo upozorenje kako je sotona jak u svijetu i poziv na molitvu da se spase oni koji su pod njegovim utjecajem, uz istodobno ohrabrenje: *„Zato, dječice, ne bojte se! Ako molite, sotona vam ne može nimalo nauditi, jer ste vi djeca Božja i Bog vas nadgleda. Molite! I neka vam krunica uvijek bude u rukama kao znak sotoni da vi meni pripadate“* (25. 2. 1988.). Opet u nekom sličnom vremenskom razmaku, kad se sve očitije najavljivao rat na prostoru bivše države, Gospa još jednom upozorava na snagu sotone i poziva na molitvu krunice kojom ga treba pobijediti: *„... Ako hoćete, prihvatite krunicu! Već sama krunica može učiniti čudesa u svijetu i u vašim životima“* (25. 1. 1991.).

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, Srce svijeta i Sunce spasa (III.)

Što aktivnije i zdušnije slavimo Euharistiju, to je naše srce otvorenije i spremnije ljubiti Isusa i svoju braću i sestre. Isus nas je ljubio dokraja te očekuje od nas da primimo ovu Njegovu čudesnu ljubav i širimo je dalje. Najbolje ćemo svetu Misu moći slaviti ako to činimo u duhu Marijinu, u zajedništvu s Njom. Ona je najdublje povezana s Isusovim srcem.

fra Petar Ljubičić

Euharistija je posadašljenje svega što je Isus za nas učinio

Svakodnevno slavljenje svete Mise nije ponavljanje Kristove žrtve, nego njezino posadašljenje. Katekizam lijepo govori: „Euharistija je, dakle, žrtva jer ponazočuje = posadašnja (čini prisutnom) žrtvu križa, jer je njezin spomen-čin, i jer primjenjuje njezin plod“ (KKC 1366). Ona uvijek ostaje samo jedna. Ona je, dakle, istinska zbiljnost.

Sveta je Misa trajna Posljednja večera, gozba pričesti pod prilikama kruha i vina. Ona je nadasve Uskrs jer je tu nazočan uskrsli Krist. Ona je i Kalvarija jer se u njoj dijele plodovi muke i ovjekovječuje ondje započeta žrtva.

Euharistija je sakrament u kojem se „po divnoj pretvorbi čitave biti kruha u tijelo Isusa Krista i vina u njegovu dragocjenu krv nalazi pravo, stvarno i bitno Tijelo, Krv, Duša i Božanstvo samoga Isusa Krista našega Gospodina pod prilikama kruha i vina da bi bio naša duhovna hrana“.

Posvećenjem se izvršava pretvorba kruha i vina u tijelo i krv Kristovu. Pod posvećenim prilikama kruha i vina istinski biva prisutan sam Krist, živi i proslavljeni. Tko želi Krista primiti u euharistijskoj pričesti, mora biti u stanju milosti. Tko je svjestan da je smrtno sagriješio, ne smije pristupiti Euharistiji ako prethodno nije primio odrešenje u sakramentu pokore. Sveta pričest tijelom i krvlju Kristovom povećava jedinstvo pričesnika s Gospodinom, oprašta mu lake grijeha i čuva ga od teških.

Euharistija je žrtva u kojoj se vrši djelo našega otkupljenja

Euharistija je središte i vrhunac života Crkve jer njome Krist Crkvi i sve njezine članove pridružuje svojoj žrtvi hvale koju je jednom i zauvijek na križu prinio Ocu. Po ovom sakramentu izliva On milost spasenja na svoje tijelo – Crkvi.

Euharistija je spomen-čin Kristova uskrsnuća, to jest spasiteljskoga djela koje je Krist izvršio životom, smrću i uskrsnućem, a koje

se uprisutnjuje po liturgijskom činu. Euharistija je okosnica cjelokupnoga života. Ona je božanska žrtva u kojoj se „vrši djelo našega otkupljenja“ – „kojom se savršeno Bog proslavljuje i ljudi posvećuju“. Najveće blago i najdublje iskustvo Boga koje Crkva posjeduje, živi i naviješta, najviše se očituje u euharistijskome otajstvu.

Vjerniku svaka osobna molitva i prošnja, žrtva i djelo, trebaju biti poželjni jer se tako približava Bogu i bližnjemu, ali ništa ne može nadomjestiti onu snagu ljubavi kojom se sjedinjujemo s Gospodinom po euharistijskoj žrtvi. Euharistija ne isključuje osobnu molitvu nego, štoviše, potiče osobni razgovor s Bogom u dubini svoga srca i skrovitosti svoje sobe. Naravno, osobna molitva ne može nadomjestiti stvarnu sakramentalnu Kristovu prisutnost i djelotvornost na svetoj Misi. Sveta Bernardica Soubirous jednom je nekom novozaređenom svećeniku s pravom kazala: „Sjeti se da je svećenik kod oltara uvijek raspeti Krist!“

Sveta je Misa radosni i milosni susret s uskrsnim Kristom

Jedno od važnijih pitanja je kako u svetoj Misi možemo i trebamo susresti Isusa, živu osobu, Sina Božjega, koji je za nas umro i uskrsnuo, te kako Njegova nazočnost djeluje u našoj svakidašnjici.

Sveta Misa oblikuje i preporuča naš svakidašnji život. Štoviše, Isus, koji nam u svetoj Misi dolazi sa svojom beskrajnom ljubavi, trebao bi sve više oblikovati naš život. Njegova prisutnost u nama trebala bi nam pomoći da postanemo što sličniji Njemu, da budemo jedno s Njim, jedno srce i jedna duša. Svakodnevno nanovo trebamo iskusiti: „Živim – ali ne više ja, nego Krist živi u meni“ (Gal 2, 20).

U prisposobi o trsu i mladica (usp. Iv, 15) Isus govori o dubokoj povezanosti između Njega i čovječanstva. Samo u tom zajedništvu srdaca može izrasti i dozrijeti pravi duhovni život. Tek u tom jedinstvu osobno-

ga susreta naš život može postati plodonosan. U Euharistiji zaista susrećemo Isusa i s Njim postajemo jedno. To i Isus želi. On želi ući u naš život i živjeti s nama i za nas te nam tako pomoći u ovom mukotrpnom životu.

Svećenik Johannes Gamperl piše: „Dugo vremena, primajući Isusa u svetoj pričesti, žarko sam želio, trudio se i sve činio da Isusu postanem što sličniji sve dok u teškoj bolesti ne bijah poučen kako Isus upravo po primanju svete pričesti, kao kruh života, također sa mnom želi sve podijeliti, sa mnom nositi. Dok sam razmišljao zašto Isus u svetoj pričesti k meni dolazi, iako sam s Njim povezan

po molitvi, dođe mi misao: ‘Želim biti posve s Tobom. Želim sve s Tobom nositi i dijeliti, i tvoju bolest i tvoje boli?’

Od srca zahvalih Gospodinu. Kad dvoje koji se vole žele zajedno živjeti, onda osjećaju ljubav koja ne može biti jednostrana.“

Isus u svetoj Misi – srce Crkve

Isus nas u svetoj Misi želi susresti, s nama postati jedno; želi biti naša duhovna hrana. Moglo bi se svetu Misu ili, bolje rečeno, Isusa u svetoj Misi, nazvati Srcem Crkve. To vrijeđi za cijelu svetu Misu s riječju Božjom i slavljenjem Euharistije.

Čovjekovo je srce poput pumpe koja tjera krv kroz sve organe i tako im osigurava hranu pa mogu živjeti. Ako srce prestane kućati, za vrlo kratko vrijeme svi čovjekovi životni znaci nestaju.

Tako Isus, koji je srce Crkve i svake vjerske zajednice, želi biti nadnaravno srce svakoga vjernika. On bratu čovjeku dariva svoju „krv“, svoju ljubav, svoju milost, svoj život i spas. U Euharistiji, koja je posadašnje žrtve križa na nekrvan način, smijemo primiti Isusovu ljubav, Njegov život, Njegovo spasenje, samo trebamo pripaziti da naše srce bude čisto i otvoreno, upravljeno prema Njemu, te da naše duhovne arterije i vene ne budu začepjene.

Da bismo doživjeli i iskusili radosni susret s Isusom, potrebno je posve iskreno i ponizno otvoriti svoje srce i svoju nutrinu, a onda će Isus nesmetano doći k nama. Važno je biti čist od svakoga grijeha, čeznuti svim svojim bićem za Njim, prihvatiti Njegovu riječ i sjediniti se s Njim u sv. pričesti. Tako sigurno možemo iskusiti Isusovu ljubav pa

Christa Meves, vrlo poznata književnica i psihoterapeutkinja mladih, godine 1987. postala je katolkinjom potaknuta svetom Misom. Primjer Majke Božje pomogao joj je u tome. Njoj je sveta Misa postala središte života. Milosti koje dobivamo u svetoj Misi snaga su na životnome putu. Kao psihoterapeutkinja susrela je mlade koji iz dana u dan bivaju mučeni duhovnim nevoljama i padaju u ponor, a da to i ne primjećuju. Mladima najbolje pomaže molitva upućena Gospodinu koji uvijek pomaže. Ona kaže:

„U kojem bismo to drugom stavu mogli biti nego na koljenima u zajednici sa svećenikom koji je dobio svećenički poziv i određeno znanje, po kojem se uprisutnjuje naš Spasitelj koji nas obdaruje svojom snagom, svojim smilovanjem i svojim oprostjenjem. Milost je to svete Mise.“ (Christa Meves: *Der alte Glaube und die neue Zeit*, str. 9.)

Gdje god se slavi sveta Misa, tu je zemlja sveta

Pripovijeda se kako je neki svećenik u Svetoj Zemlji našao domaćeg dječaka i naučio ga posluživati za vrijeme svete Mise. Kad je odlazio, tješio je dječaka: „Ti si sretnik. Ovim je putovima hodao Sin Božji. Ovo je sveta zemlja.“ Dječak je bio dobro poučen pa mu je odgovorio kršćanski: „Gdje god se slavi sveta Misa, tu je sveta zemlja. I danas tu živi i hoda Sin Božji!“ To je odgovor dostojan onoga Petrova: „Ti jedini imaš riječi života vječnoga!“ Isus želi da se odlučimo za Njega.

Snimio Fernando Pérez

Znanstveno istraživanje francuskog mariologa Renéa Laurentina

Javlja li se Gospa u Međugorju (2.)

René Laurentin – francuski katolički teolog svjetskog glasa, stručnjak na II. vatikanskom saboru, specijalist za crkveni nauk o Blaženoj Djevici Mariji, istraživač Gospinih ukazanja u Lurdu i po drugim mjestima, pisac brojnih znanstvenih knjiga o Crkvi, o Mariji i suvremenim duhovnim gibanjima – pohodio je u prosincu 1983. Međugorje da bi tamošnja viđenja, o kojima se pročulo širom svijeta, podvrgao kritičkom znanstvenom istraživanju.

René Laurentin

Pripremvši o tome knjigu na francuskom jeziku, zaželio je o svojim istraživanjima i zaključcima izvještiti i crkvenu javnost u našoj zemlji.

5. Vidioci drže da s Gospom razgovaraju vrlo glasno. Isprva su se jako čudili što nitko ne čuje to što oni govore. Ipak, doista je riječ o pravom razgovoru. Gluhonijemi koji je navikao čitati s usnica, koje se suvislo pomiču, mogao bi taj govor prepoznati.

6. Najednom nakon dvije do tri minute (tijekom tri ukazanja kojima sam ja bio svjedok), dječji glasovi što su bili zašutjeli, ponosno se čuju. Svi zajedno istodobno, pravilnim ritmom, nastavljaju svoju molitvu: „... koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje...“

Ne čuju se prve riječi: „Oče naš“. To je Pojava započela, a oni nastavljaju.

7. Završetak me se posebno dojmio. Očekivao sam da će vidioci, lišeni tako kratke sreće, biti tužni ili nostalgični. Ali, ništa od toga. Lica ostaju radosna, smirena: ne razočarana, nego zadovoljna. Na sve su spremni: moliti u mraku vjere; postiti dva puta tjedno, kako to od srca čine; podnositi opasnosti i terete milosti koja im je darovana. A toga ondje ima. Oni sada ne podnose pritiske kave i u svoje vrijeme podnosi Bernardica i kako im se događalo uz prva ukazanja na brdu. Ali od njih se mnogo toga traži. Bili su ispitivani na policiji; bilo je i prijetnji poput onih što ih je pred generalom de Charette-om podnosila mala Jeanne-Marie Lebosse, vidjelica iz Pontmaina...

Čini se da ova opažanja, više nego što sam mogao očekivati, zadovoljavaju mjerila normalne ekstaze, da su, naime, u skladu sa svim načelima kako iskustva tako i kršćanske tra-

dicije na tom području. Ta osjetna milost pri- gušuje narav, ali je ne krivotvori: vidioci kleče uspravno, gipko, vrlo naravno. Dar koji im je darovan preobražava njihovu sposobnost primanja ne mijenjajući ni stil ni karakter koji je svakomu od njih vlastit. Milost im ne razara, nego dopunja narav. Tu smo na ispravnoj crti Utjelovljenja i Mističnog Tijela.

Ponavljam da sam provodio istraživanja držeći na umu biskupov savjet: sačuvati otvorenu kritičnost, neodgovorno se ne zanositi. Moja knjiga proučava prigovore koji su postavljeni ili koji bi se mogli postaviti. Čini mi se da postoje prihvatljivi odgovori. Ne prikriam poteškoće o kojima ostaju otvorena pitanja: osobito svjetlosne pojave koje se događaju od kolovoza do prosinca. Brojni svjedoci razasuti oko brda Križevca, križ na vrhu brda koji nestaje a zamjenjuje ga stup svjetlosti ili, kako neki primijete, oris Pojave. Bilo je i znakova na Suncu, donekle kao u Fatimi. Ostajem neodlučan pred tim svjedočanstvima koja bi zahtijevala potpune skupljanje podataka i metodički studij.

Ono što mi se čini najpozitivnijim to su plodovi. Sami vidioci su u svojim viđenjima jasni kao i u svojim zanosima. Na području duhovnosti ta djeca nisu bila osobito pobožna. Prijašnji župnik (utamničen, a zatim premješten sa župe) jedva ih je poznavao. No, oni su, svaki na svoj način, znatno uznapredovali. Njihov duhovni rast, vrlo jednostavan i vrlo dubok, nije izmijenio njihovu prirodnu, njihovu jasnu otvorenost i njihovu iskrenost koja obeshrabruje svako praznovjerno zastranjivanje. Njih ne opsjedaju, ne ponašaju se prema njima kao prema svecima ili prema nečem magičnom, kako se to do-

Snimio Fernando Pérez

gađalo s Bernardicom. Župna disciplina je u tom pogledu hvalevrijedna. Vidioci mogu izlazeći od Mise šetati među mnoštvom kao i ostala djeca a da ih netko na svakom koraku ne zaustavlja. Kad od njih, prilikom svakog viđenja, traže neku poruku ili da neki predmet stave na oltar, oni to čine vrlo jednostavno, ne praveći se važni. Nipošto se ne ponašaju kao neke „zvijezde“.

– Ivan, povučen i bojažljiv, postao je krotak i diskretno komunikativan. Čini se da je ohrabren, usprkos neuspjeha sa školom u malom sjemeništu u Dubrovniku. Taj je neuspjeh vrlo shvatljiv. To sam provjerio u malom sjemeništu čudesno uklopljenom u bedeme nad morem. Ivan svojim školovanjem na selu nije uopće bio pripremljen za više školovanje. Iznad svega: upozorenja i primjedbe što ih je biskup postavio da bi se izbjeglo svako izdizanje, bile su u kući vrlo prisutne. Ivan je bio sumnjičavo ispitivan. Školski drugovi nisu mu vjerovali te su ismijavali svojevrstu povlaštenost posve prosječnog đaka. Za Ivana, dječaka po naravi bojažljiva i nesigurna, to je bio pravi šok. Međutim, i njegovi učitelji koji su utvrdili njegov neuspjeh na školskim ispitima, jednodušno priznaju da je ostao savršeno uljudan, poučljiv i pobožan. U međuljudskim odnosima zaista je uravnotežen. Ostao je bez sumnje bojažljivo povučen, ali bez nerveze ili neugodnih ispada ili ičega takva. Odlučio je razriješiti svoje školske probleme po savjetu otaca franjevac te se čini da je na dobru putu. Ima za to dobrih razloga.

– Ponio sam duboke dojmove iz svog razgovora s Marijom. I ona je diskretna i jednostavna, ali s mnogo inteligencije i nepo-

Bilo da se Gospa u Međugorju ukazala bilo da se nije ukazala (pravorijek treba prepustiti Crkvi!), sigurno je da su ondje, u mnoštvima koja onamo naviru, vjera i ljubav žive.

srednosti. Ona je, čini mi se, koja se najviše produbila. Ona me, s nešto manje sjaja i živahnosti, podsjeća na Bernardicu o kojoj je o. Cros govorio: „Htio bih da vidite tu jednostavnost, tu silnu jednostavnost, tako prostodušnu, ali dostojanstvenu, koju ljudska vještina ne bi znala krivotvoriti.“

Na pitanje: „Što su ukazanja za vas promijenila?“ odgovorila je jednom riječju: „Sve!“ – dok joj je smiješak produbio jamice na obrazima.

Mogao bih nastaviti o Ivanka, lijepoj i smirenoj, najfotogeničnijoj, o Vicki, kojoj se lice ne sjaji, ali je među svim vidiocima naj-nasmijanija, najšarmantnija, najdinamičnija i najkomunikativnija, kako u zanosu tako i u redovitom životu. Ona odiše silnom radošću življenja i darovitošću koja nam je u mladosti tako draga.

Što se tiče župe, iznenadilo me svakidašnje i brojno sudjelovanje u moljenju krunic prije ukazanja i smirenost kojom vjerni-

ci prihvaćaju to da ne mogu gledati djecu u zanosu. To je ono najosobitije, upravo karizmatično u tim obredima: seoska župa gdje se moli dobro, od srca. Kako samo strpljivo i odmjereno podnose neudobnost. Većina, naime, ne može sjediti u crkvi koja je za vrijeme obreda prepuna.

Dobra polovica župe posti dva puta tjedno kao i vidioci. Tu su poruku primili ne od samih vidjelaca nego od Jelene koja ima milosni dar duhovnog obraćanja (govor srca – op. prev.). Bez sumnje, dobro je moliti i postiti, ali dok to činite, zar ne pogledavate na sat i ne pitate li se kako će to uroditi? A urodit će vrlo dobro, izobilno.

To su prvi dojmovi o pojavi koja još nije dovršena, koja izaziva razna mišljenja. Odmjeravam pitanja koja preostaju. To su posljednje mjere jedne simfonije koje omogućuju da se dohvati njezina kakvoća i sklad.

Poruka

Koji su, međutim, ulozi i poruke tih ukazanja? Kroz dvije i pol godine – u svemu tisuću ukazanja do 29. ožujka – mogu se razlučiti tri vida:

1. Jednostavno i zauzeto odgajanje vidjelaca, baš kao što se događa između majke i njezine djece, pedagogija što se gradi od sitnica, kao u svakoj majčinskoj pedagogiji, koja se preko vidjelaca prelijeva na župu i na hodočasnike.

2. Tu je i poruka, označena hitnošću: grešni je svijet pripremio svoju propast. Propast prijete. Naša Gospa usrdno poziva na obraćenje, na molitvu, na post. Nije riječ o tome da se postigne rješenje, da se otkloni opasnost nekim „deus ex machina“, nego je to poziv na dubinsku obnovu. I ta poruka, koja je po Jugoslaviji tako široko prihvaćena, kao da želi odjeknuti širom svijeta.

3. Vidioci su napokon primili 10 tajni. Samo je Mirjana saznala desetu tajnu 25. prosinca 1982., nakon čega su za nju prestala ukazanja. Djevica ju je pozvala da se vrati u redovito stanje vjerovanja.

Kakva će biti objava tih tajni što su povezane uz prethodnu poruku mira i obraćenja? Obćan je na kraju ukazanja znak vidljiv za sve. Ne će li to dovesti do razočaranja, kako to skup smatra da je uputno predviđati. Ne možemo unaprijed suditi o budućnosti. Svaka tajna, svaki nebeski znak bremenit je razočaranjem. To se odnosi i na Fatimu, čija je očekivana tajna (za 1960.) ostala nedohvaćena kao i završetak o obraćenju Rusije što kao da želi potvrditi i međugorska poruka: „Rusija će biti zemlja gdje će ja biti najviše čašćena...“

Primanje Božjih poruka kao takvo, sve od proročkih i Kristovih vremena, ne isključuje rasprave ili razočaranja. Tako je i s Me-

đugorjem, sve uz dokazanu autentičnost za koju mislimo da smo je mogli utvrditi. Budući da su, naime, Božji darovi darovani u ljudsku narav te se ukrštavaju s onim što je ljudsko, dakle i s grijehom koji je u nama, bit će dugotrajan posao razlučivati što je od Boga, a što od ljudske slabosti. Bez sumnje ima i jednog i drugog.

Što se ovih ukazanja tiče, ja sam ih doživio kao dobru vijest. Mogao sam primijetiti znakove duboke unutarnje obraćenosti kod mještana i posjetilaca.

Dok sam sudjelovao u slavlju Mise, bio sam ponesen njihovim molitvama.

Bio je to dobar posao prvog župnika, župnika međugorskih ukazanja, što je pošao odgajati ono bitno. Bio je kritički duh. Bio je alegoričan na tu izvanrednu nadnaravnost koja je uvijek dvoznačna. Pozvao je svoju župljane na ono što je jedino potrebno. Iznenađeno obraćenje on je usmjerio prema molitvi i sakramentima. Kad je policija zabranila pristup na mjesto ukazanja, kamo su samo diskretno mogli dolaziti vidioci i njihovi prijatelji, svaki napose ili zajedno, župnik je otkako su ukazanja započela ustanovio svakodnevnu klasičnu Misu. Na tu Misu župljani dolaze hrpimice, i to postade mjesto dubokog duhovnog odgajanja. Providnost je vodila toga dobrog franjevačkog svećenika, čovjeka ozbiljna i bez iluzija.

I gle čuda Providnosti: on koji uopće ne bijaše sklon ukazanjima, za vrijeme jedne od tih Misa ugledao je Gospu nekako u isto vrijeme kad i vidioci. I njegova uobičajena povijest dobila je nov biblijski duhovni polet.

Bilo da se Gospa u Međugorju ukazala bilo da se nije ukazala (pravorijek treba prepustiti Crkvi!), sigurno je da su ondje, u mnoštvima koja onamo naviru, vjera i ljubav žive. Marijina ukazanja vode Kristu, sakramentima, bezbrojnim ispovijedima za koje treba osigurati mnogo svećenika; vode svakidašnjoj pričesti, ozbiljnosti vjere, životu pokore, pomirenja. Zaselak Bijakovići, gdje su rođeni gotovo svi vidioci (to je jedno od sela u župi Međugorje), bio je podijeljen žestokim svađama koje su dovodile do tučnjava i ubojitih rana. Ukazanja su ih privela miru i pomirenju, a to je shvaćeno kao predznak narodnog i međunarodnog pomirenja koje ukazanja žele označiti i najaviti.

Međugorska poruka se napokon posve slaže s porukom Svetog Oca koji je proglasio Svetu godinu, koja je upravo u tijeku od Uskrsa, svu u znaku pomirenja. To je nakana Kristova, nakana Djevičina, nakana pape Ivana Pavla II. Proživljavajući u tom duhu Svetu godinu, sigurni smo da ne ćemo pogriješiti.

(Glas Koncila, 4. i 18. ožujka 1984., broj 5, str. 7 i broj 6, str. 7)

S Marijom u treće tisućljeće (2.)

Mir je najvažnija poruka Majke Božje u Međugorju, cilj kojem je sve usmjereno. Posve je razumljivo i značajno što je Gospa još na prvi dan ukazanja držala na rukama dijete Isusa. On je najdragocjeniji dar i najvelikodušnja ponuda Majke Božje.

fra Ljudevit Rupčić

Obraćanje

Zamršena, teška i nerješiva čovjekova situacija u svijetu treba biti razlog brzom povratku Bogu. Upravo je to bitna poruka Majke Božje u Međugorju.

Obraćanje je povratak svega čovjeka Bogu: razuma, srca, volje, štoviše, cijeloga života. To obuhvaća radikalni zaokret: potpunu promjenu prijašnjih pogleda, prijašnjih ciljeva i prijašnjeg vladanja i odlučan pristup Bogu. Obraćanje je jedini put kojim se grijesima opterećeni čovjek može okrenuti Bogu i u njemu naći Mir. Stoga je posve razumljivo što Gospa tako naglašava hitnost obraćenja: „Draga djeco! I danas vas pozivam na potpuno obraćenje, koje je teško onima koji nisu odabrali Boga. Ja vas pozivam, draga djeco, na potpuno obraćenje u Bogu“ (25. siječnja 1988.).

Grieh ne rastavlja čovjeka samo od Boga nego i od svega čovječanstva. Bez obraćenja pojedinog čovjeka nema obraćenja ni čovječanstva. A bez toga nema druge budućnosti, osim potpune moralne i biološke propasti. Još jednom Gospine riječi: „Draga djeco, pozivam svakoga od vas da se obratite. Ovo je vaše vrijeme.“

Čovjek i narod bez Boga osuđen je na uništenje. Čovjek koji se ne kaje leđima je okrenut od Boga i stoga mu budućnost, kao posljedica grješne prošlosti, može biti samo užasna. A budućnost koja nije oslobođenje i spas nije nikakva budućnost, nego pakao.

Gospa bi htjela sve ljude dovesti Isusu, jer je on čovjekov spas (25. 6. 1994.). Ali on to čini u Crkvi i po Crkvi, jer je ona „sakrament spasenja svijeta“ (Drugi vatikanski sabor). Majka Božja nastupa u tom sakramentu kao Majka Crkve, jer joj je pod križem Krist povjerio ljubav i brigu za nju.

Oni koji Mariju isključuju iz brige i spaseanja ljudi protive se volji i odredbi Kristovoj. Tko kaže da mu Majka ne treba, najviše mu treba. Ali, koja majka može biti majka bez sposobnosti rađanja djece, bez ljubavi, osjećaja dužnosti i brige za njih, osobito onda kad su u velikoj opasnosti. A nema veće opasnosti po Marijinu djecu, nego kad ostave Boga i dragovoljno srljaju u propast. Stoga pitanje, zašto se Majka Božja ukazuje, treba promijeniti u tvrdnju da se ona mora uvijek ukazivati kad

god ocijeni da je njezino majčinsko posredništvo bezuvjetno potrebno. (...)

Na obzorju se sve više gomilaju tamni i prijeteci oblaci. Svijet se raspada. Sol je očito obljutavila i nema se više čime soliti. Bog je pojeftinio i zajedno s drugim temeljnim vrijednostima odbačen. Štoviše, i takozvani Isusovi učenici stavljaju u pitanje Kristovo Božanstvo. Nema više opasnosti da Crkva postane poganska, ona je to dobrano već postala. Jedan jedini čovjek, Pavao iz Tarza, učinio je Europu kršćanskom, a danas tisuće biskupa i svećenika u istoj Europi ne mogu je ili neće spriječiti da opet ne postane poganskom.

Nesigurnost, strah i panika zahvatili su Isusove učenike i Kristove apostole. Marija ih opet skuplja na molitvu kao i u krizi po Isusovu uzašašću na nebo, privlači Duha Svetoga koji se brine za Crkvu. Marija kaže: „Draga djeco! Ja sam ovu župu na poseban način izabrala i želim je voditi“ (1. 3. 1984.). I nadalje: Razmišljanje uz poruku „Draga djeco, želim da shvatite ozbiljnost situacije i

da mnogo onoga što se događa ovisi o vašoj molitvi“ (25. 7. 1991.). „Pozivam vas da promijenite svoj život, jer ste pošli jednim putem, putem propasti“ (25. 3. 1992.). „Donosim vam Mir. Ja sam vaša Majka i Kraljica Mira“ (15. 7. 1988.). Mirom s kojim je došla želi obdariti cijeli svijet. Taj Mir je Bog i zato nadovezuje: „Stavite Boga u svojim obiteljima na prvo mjesto da bi vam dao Mir i da bi vas zaštitio“ (25. 12. 1991.). Gospa je došla da sve ljude vodi Isusu kad kaže: „Jer je on vaš otkupitelj“ (25. 6. 1994.). Ali, prije nego se čovječanstvo, daleko od Boga, obrati, uputila je svim ljudima riječ: „Htjela bih vas pozvati na potpuno obraćenje“ (25. 6. 1990.).

Treba obratiti pozornost na način na koji Gospa misli započeti reformu Crkve: s Isusom Kristom na svojim rukama i radikalnim zahtjevom Evanđelja vjere, obraćenja, molitve, posta i Mira. Njezini su prvi slušatelji, suradnici i svjedoci djeca. Ona im kaže: „Moj vam Sin Isus Krist želi po meni udijeliti posebne milosti“ (17. 5. 1984.). Poniznost je prva pretpostavka da se Boga može prihvatiti. To se posebno očituje u Marije. Premda

veliki i ponosni pred Bogom uopće ne postoje, nego samo umišljaju svoju „veličinu“, njihov je mentalitet velika prepreka Božjem dolasku. Zbog svoga držanja uopće nisu voljni Boga prihvatiti. Zbog svoje „veličine“ i napuhanosti uopće ne vide Boga. A od njihovih se mnogih riječi Evanđelje uopće ne čuje. Naprotiv, maleni su otvoreni Bogu, oni ga žude i voljni su ga prihvatiti. Zato Isus kaže: „Ako ne budete kao djeca, ne ćete ući u Kraljevstvo nebesko“ (Mt 18, 3). Zato Majka Božja počinje svoj pothvat da spasi svijet s djecom, malom i velikom.

Marija je primjer kritičke distancije prema svemu što u Crkvi nije kako bi trebalo biti. Ona se ne iscrpljuje u napadima, optužbama, zapovijedima i prijetnjama, nego čini što je potrebno da sve bude kako treba biti. Ona služi, ne gospodari; savjetuje, ne zapovijeda; ljubi, ne osuđuje. Njezina je kritika u Crkvi majčinska; sve radi u ljubavi i strpljivosti; hrabri i opominje. To je istodobno njezina kritika i njezina zapovijed Crkvi, koja umjesto da služi uzima strukture moći i oblikuje ih tvrdim pravnim paragrafima umjesto strpljivom ljubavlju.

Nije bez razloga zašto Bog svojoj Crkvi želi pomoći upravo po Mariji, po njoj spasiti ljude i sanirati crkvene strukture. Marija je, naime, Majka Crkve.

U vezi s tim vrlo je bitno da je Bog njezinu obnovu počeo preko laika. I Marija i vidici su laici. Nije slučajno da su je upravo laici prvi prepoznali, razumjeli i prvi prihvatili njezin pothvat, kojemu su se poslije i drugi pridružili.

Laici su najvažniji apostoli njezinih poruka i njihovi ostvaritelji. To je rehabilitacija laičke karizme, koja je u dosadašnjim crkvenim strukturama bila gotovo ugušena.

Bez marijanskih svojstava i njihovih nositelja nema ni uspješne crkvene obnove. Crkva je u krizi i ozbiljno ugrožava svoju vlastitu bezgrješnost. I sam se Papa mora zbog toga kajati.

Istodobno je to opomena da do prave obnove Crkve ne će doći bez laika.

Bez Marije i njezina služenja nema Crkve, a Marije nema bez njezinih svojstava: dječičanstva, zaručništva i majčinstva. Tako ni Crkve ne može biti bez tih njezinih svojstava. Crkva je u Mariji sveta, „bez ljage i nabora“ (Ef 5, 27). Bez marijanskih svojstava i njihovih nositelja nema ni uspješne crkvene obnove. Crkva je u krizi i ozbiljno ugrožava svoju vlastitu bezgrješnost. I sam se Papa mora zbog toga kajati.

Vrlo je potrebno osjećati da Crkva treba obnovu. Ali je Crkva u napasti udariti putovima koji tu obnovu isključuju: protesti, kritika i neposlušnost prema nepravednim crkvenim zapovijedima samo su teoretska, većinom jalova, obnova, a ono što treba je prakticiranje vjere, obraćenja i ljubavi. Bez toga obnova nije moguća ni starim ni novim teorijama, ni u starim ni u novim okvirima. Nužan je povratak Evanđelju. Oslobođenje ima oslon samo u njemu. Tražiti ga izvan Evanđelja je novi put u novu zabludu i novopstvo. Osim toga, prava je sablazan da se pitanje slobode uopće postavlja u Crkvi, koja stoji s Evanđeljem u ruci pred svijetom.

Mir

U vezi s tim stoji i Gospina poruka Mira, koja obuhvaća i nadilazi sve što čovjek može poželjeti i ostvariti. Mir nije samo neko stanje poslije rata, a još manje neka praznina ili ropski bespogovorni stav, a najmanje muk mrtvih. Po sebi se čovjek ne može nikakvim svojim silama domoći Mira. Može ga samo primiti na dar. Jer, Mir je sam Bog, koji je u Kristu postao „naš Mir“ (Ef 2,14). On je čovjekova egzistencijalna potreba a nipošto čovjekovo djelo ili zasluga. On je samo dar Božji koji čeka da ga čovjek primi.

Čovjekova potreba za Mirom vezana je za čovjekovu narav. Bez Boga u sebi čovjek ne može biti normalan čovjek niti se ljudski ponasati.

Ako se pogleda u ljudsko srce, vidi se da u njemu bukne brojne i neograničene težnje i želje. Svakoj želji odgovara neko dobro koje ga može zasititi i smiriti. Ako ne dođe do zadovoljenja, u srcu nastaje napetost, nervoza, nemir i, konačno, strastven lov za potrebnim dobrom, koji se ne zaustavlja ni pred kim i ni

pred čim i ne susteže se ni od kakva sredstva, pa ni od najgora – laži, varke, nasilja i rata – da se domogne onoga što želi i traži.

Bez Boga u sebi čovjek ne može Boga ni naći. Sve što umjesto njega nađe je gubitak, put na kojem to traži stranputica, a sredstva kojima se služi kontraproduktivna.

Neograničene želje, posebno želja za životom, ljubavlju, slavom i puninom, ne mogu se zadovoljiti nekim ograničenim dobrom. Budući da je u prostoru i vremenu sve ograničeno, a samo Bog neograničen, samo on može želju za neograničenim ispuniti. Nemir koji stoji u čovjekovu srcu i koji se nužno prenosi na vanjski svijet i u njemu očituje, znak je Božje odsutnosti u čovjekovu srcu i čovjekova beznada. Samo u Bogu, ali ne u Bogu koji je samo u nebu ili u crkvi, nego u čovjekovu srcu, može čovjek naći Mir.

Odsutnost Boga u čovjekovu srcu čini od tog srca razbojničku špilju iz koje dolazi mržnja, zavist, nemir, ratovi i svaka vrsta zla. Prema tome, Mir je najvažnije od svega što je čovjeku potrebno. Stoga je Mir najvažnija poruka Majke Božje u Međugorju, cilj kojem je sve usmjereno. Posve je razumljivo i značajno što je Gospa još na prvi dan ukazanja držala na rukama dijete Isusa. On je najdragocjeniji dar i najvelikodušnja ponuda Majke Božje. Zato se i predstavila kao Kraljica Mira. Taj je Mir ona rodila, ljudima donijela i ponudila.

U današnjem je svijetu Bog strahovito odsutan. To za sobom povlači najgore posljedice: razaranje čovjeka, ženidbene rastave, obiteljske prepirke, međunarodne svađe, milijune bespravljanih, nezaposlenih, gladnih, umirućih u nevolji, bolesti i ugnjetavanju. Tiho se vodi strašan rat protiv milijuna nerođenih. Štoviše, kako kaže profesor Balthasar Stahlin, odsutnost je Božja uzrok modernih bolesti kao što su neuroza, psihoza, strah i depresija.

Zašto u svijetu vlada to stanje i tako opasan nered ima svoju osnovu u tom što se Bogu u čovjekovu srcu ne daje prvo mjesto. I dok se god to ne učini, tragika će otklanjanja Boga voditi apokaliptičkom finalu svijeta.

Ljudi su u Crkvi strašno zakazali i svi se, kako Majka Božja kaže, moraju obratiti. Tomu nema alternative.

(Iz knjige: *Međugorje – vrata nebeska i početak boljega svijeta*, 1999.)

Snimio Fernando Pérez

Novim naraštajima Hrvata na američkom kontinentu treba župa kao jako vjersko središte

Fra Pavo Maslač kustos je Hrvatske franjevačke kustodije Svete Obitelji u Americi. U razgovoru je objasnio kako je otišao iz svoga rodnog kraja i dospio na američko tlo, kako vidi prilike glede očuvanja hrvatskoga identiteta na tom kontinentu te kako danas gleda na Međugorje i ulogu ove župe.

Razgovarao Krešo Šego

Poštovani fra Pavo, više od pola stoljeća živite u Sjevernoj Americi. Kako su Vas životni putovi doveli na taj kontinent?

Rođen sam 1937. u Ljubljani, župa Rotimlja, općina Stolac. Početkom Drugoga svjetskog rata, krajem 1941. i početkom 1942., naše su selo napali četnici i morali smo bježati. Koliko se ja sjećam i što sam čuo, došli smo u Mostar u naš samostan, a odatle u Slavoniju gdje smo živjeli do početka 1945. kad smo morali napustiti Hrvatsku i bježati u Austriju. U Austriji smo dvije godine bili u izbjegličkim kampovima. Godine 1947., zajedno s drugom djecom, pošao sam u Italiju, u Grottamare, gdje smo bili do 1951. godine, kad sam došao u SAD, u Chicago.

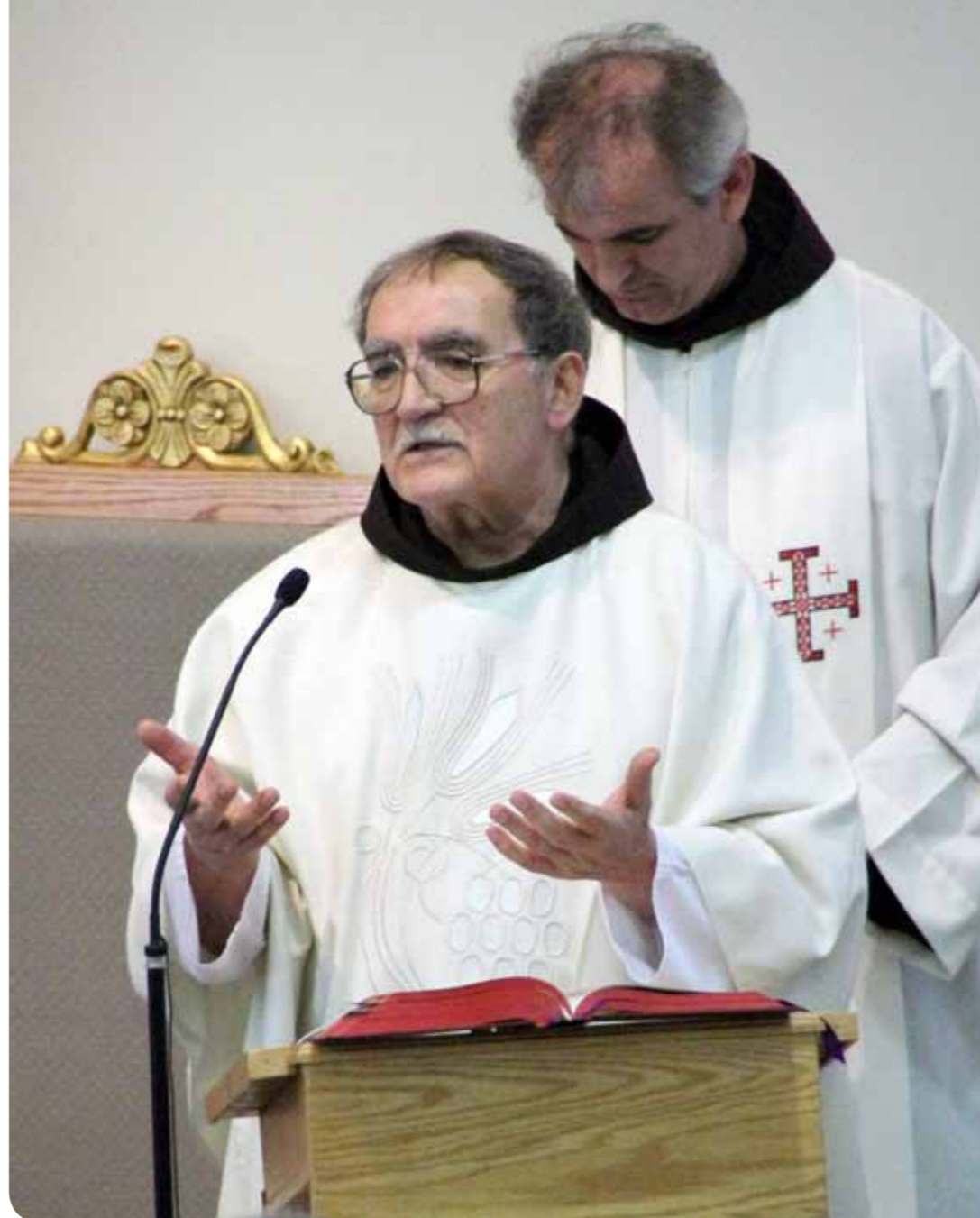
Kakva iskustva nosite iz ratnog djetinjstva, poglavito iz Italije gdje ste pohađali gimnaziju?

Roditelja se malo sjećam. Znam da je otac otišao u vojsku i nije bio mnogo kod kuće. Živjeli smo s mamom ali kao neka siročad, posebno u Austriji gdje smo i gladovali, gdje su djeca umirala od gladi. Jedan od razloga da su mnogi roditelji dali svojoj djeci poći u

Italiju bio je da prežive: znali su da će se netko pobrinuti za njih, da će imati nešto za posjeti i da će poći u školu. U Italiji sam bio u školi kod franjevaca koji su nas primili kako su najbolje znali. Moji dojmovi iz toga razdoblja su pozitivni. Učitelji i odgojitelji donekle su nam zamijenili roditelje i prema nama su bili dobri.

Brojne izbjeglice, među njima svećenici i franjevci iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, našle su se u SAD-u nakon II. svjetskog rata. Kako ste tamo primljeni i tko se najviše zalagao da vaše novo mjesto pod suncem bude što manje bolno?

Najviše su nam pomogli hercegovački franjevci, iako je bilo franjevaca i iz drugih dijelova Domovine. Oni su znali našu situaciju, znali su odakle smo došli. Gledali su nam život učiniti što lakšim. Nastojali su nam osigurati vezu s našim roditeljima. Ako smo željeli izaći i opet se sastati s roditeljima, sve su činili da bi nam to omogućili. Mnogi su roditelji pošli u Ameriku, Kanadu, Argentinu, Australiju, a fratri su se brinuli o tome da se

djeca sastanu s njima. U SAD-u nas je bilo 15-tak mladića i uglavnom smo se držali zajedno. Godine odrastanja, od 15. do 20., bile su nam dosta teške. Morali smo odlučivati kuda i kamo ćemo, razmišljati o svome zvanju, a naši su roditelji bili daleko i nisu nam mogli pomoći, dati nam potporu. Čini mi se da nam je mnogo pomoglo to što smo upoznali naše hrvatske obitelji u Chicagu, Washingtonu, New Yorku i drugdje gdje smo bili. Te su se obitelji brinule za nas, molile za nas i bile nam oslonac u donošenju ispravnih odluka za budućnost. To je meni mnogo pomoglo da rastem u svom zvanju.

Kad ste osjetili svećeničko-franjevačko zvanje i kakav je bio njegov put ostvarenja?

Prvi franjevac kojeg sam susreo u Austriji bio je fra Dionizije Lasić, koji nas je došao obići. Svećeničko franjevačko zvanje osjetio

sam u Italiji, u gimnaziji. Odluka je u meni polako rasla kao odgovor na Božji poziv. Ta odluka je sazrijevala kroz godine redovničkog odgoja u novicijatu, bogosloviji i kasnije, a ona i sada raste. Nadam se da će mi Bog dati milost da budem vjeran do kraja.

Brojne hrvatske župe u SAD i Kanadi vodili su upravo franjevci. Koliko su župe bile bitne za očuvanje hrvatskog i katoličkog identiteta i kakvo je stanje danas, kad je riječ o trećoj ili četvrtoj generaciji rođenoj u tim zemljama? Čuva li se nacionalni identitet i koliko je snažan vjerski život?

Bio sam na župama skoro cijeli život. Naše prvotno poslanje je da okupljamo narod u vjerskim zajednicama, da se narod sastaje oko oltara i raste u vjeri. Župe su to dosta dobro činile, premda se uvijek može bolje i više. Glede hrvatskoga identiteta, da nije bilo

župa i da se svećenici nisu uključivali u održanje nacionalne svijesti, toga identiteta ne bi ni bilo ili bi se očitovao u nekoj vrlo skromnoj formi. Danas, trećem i četvrtom naraštaju Hrvata rođenom na američkom kontinentu, treba hrvatska župa kao jako vjersko središte, da im pomogne u prenošenju vjere na njihovu djecu. U tome vidim naš najveći izazov i tu želimo uložiti sve svoje snage. Posljednjih dvadesetak godina Hrvatska i Bosna i Hercegovina samostalne su države, i nadam se da će njihova vlast, preko konzulata, veleposlanstava te odgojnih i kulturnih institucija, preuzeti više brige za očuvanje hrvatskoga nacionalnog identiteta u SAD-u i Kanadi.

Dugo godina niste dolazili u svoju domovinu. Kad ste prvi put došli i kakve ste dojmove ponijeli natrag?

Prvi sam put došao u Hercegovinu 1968., i bilo je to za mene snažno emocionalno iskustvo. Slabo sam poznavao svoje roditelje, moje dvije sestre bile su male kad sam otišao u samostan, a moja tri brata rodila su se nakon moga odlaska. Dolaskom u Hercegovinu bolje sam upoznao svoju obitelj i njezin način života, te položaj hrvatskog naroda i hercegovačke franjevačke provincije u komunizmu. Sve mi je to pomoglo da bolje razumijem Hrvate u SAD-u i Kanadi koji su našli svoj novi život izvan Domovine. Poslije sam dolazio svake treće godine, a u novije vrijeme i svake godine.

Novi razlozi dolaska u Međugorje

Ovih dana slavimo 31. obljetnicu ukazanja Kraljice Mira u Međugorju. Kako ste Vi osobno, ali i Vaša subrača franjevci u SAD i Kanadi te vjernici, primili vijest da se Gospa ukazala u Bijakovićima, u župi Međugorje, u tada komunističkoj zemlji? Jeste li imali dvojbi ili ste mislili da je ipak moguće da Nebo učini takav zahvat?

Ja sam bio u Hercegovini kad se 1981. godine ukazala Gospa. Kad sam čuo što se događa, otišao sam u Međugorje i tu smo mi fratri imali sastanak na kojem se govorilo o tome. Sjećam se, bio je nazočan i pokojni biskup Žanić. U taj čas svi su nekako bili oduševljeni, euforični, radosni i nije se razmišljalo o teološkim ili drugim pitanjima. U našoj franjevačkoj zajednici u kustodiji bilo je i skeptičnih fratara, no neki su bili toliko oduševljeni da su se i dušom i tijelom za to dali. Većina fratara je događanja u Međugorju pratila sa zanimanjem i nadom da će Crkva sve to pozitivno vrjednovati.

Što su Vam poslije značila ukazanja, jeste li bili na usluzi Amerikancima koji su, vjerojatno i u našim župama, tražili informacije o Međugorju? Amerikanci su, naime, sve do 1991. bili među najbrojnijim hodočasnici.

Osobno sam pokušavao pratiti i živjeti Gospine poruke. Najviše me se dojmilo to da ljudi koji dolaze u Međugorje mole, mijenjaju svoj život i postaju bolji ljudi i vjernici.

Što hodočasnici traže u Bijakovićima i Međugorju, zapravo, što očekuju i nalaze li to?

Na početku ukazanja, možda su mnogi tražili neko ozdravljenje. Mnogi su imali problema i nadali se da će Gospa to riješiti. Sad, uviđam da narod više ide obnoviti svoj život, pronaći vjeru u Boga, u Gospu, obnoviti svoj sakramentalni život u sv. Misi i ispovijedi te tako naći mir u sebi, u obitelji. Ljudi sad ne trče vidjeti Sunce kako se okreće, nego dolaze moliti, susresti se s duhovnošću.

Utječu li hodočašća na njihov život, mijenjaju li se? Ako jesu, na koji način?

Za mnoge koje poznajem, s kojima sam razgovarao, mogu reći da su doživjeli nekakvu promjenu nakon što su bili u Međugorju. Postali su bolji vjernici, ljudi koji mole, koji idu u crkvu i koji žele činiti dobro. Ima i onih koji su vjerovali pa su se umorili i odustali.

U svijetu su nastale mnoge molitvene zajednice nadahnute porukama Kraljice Mira, njezinim pozivom na molitvu. Ima li takvih zajednica u hrvatskim župama koje pastorizira kustodija Svete Obitelji?

Skoro u svim hrvatskim župama koje mi opslužujemo postoje molitvene grupe. Sve se one nadahnjuju i međugorskom porukom. Iz određenog opreza zbog nedorečenog stava Crkve, mi nismo promovirali i osnivali posebne međugorske molitvene grupe jer je ta duhovnost vrlo dobro integrirana u redoviti život naših hrvatskih župa.

Vaša poruka župljanima međugorske župe, koja ima veću obvezu od ostalih župa jer je sama Gospa rekla da ju je izabrala na poseban način?

Župa Međugorje trebala bi biti primjer kršćanske zajednice. Ta župa ne bi smjela biti središte materijalizma ni sekularizma. To nikako ne znači da župljani ne trebaju raditi i pristojno živjeti, ali sve to ne smije nadići njihovu obvezu i poziv da budu svjedoci, sol i svjetlo Kristova Evanđelja, njegove ljubavi koju njegova majka Marija želi prenijeti svima preko župe Međugorje.

Ogovaranje

Ogovaranje se podiglo na visoku razinu. Moćni svijet medija postao je veliki teatar u kojemu se ljudi zabavljaju iščitavajući crne kronike o sudbinama i stradanjima nesretnih ljudi. Ogovaranje je postala industrija zabave kako u malim krugovima dok ispijamo kavu, tako i u svjetskim razmjerima dok se velike, svjetske medijske kuće bave i zabavljaju sudbinama slabih, grješnih i nesretnih ljudi. Igramo se tuđim nesretnim sudbinama oslanjajući se na to da je istina ono što kažemo.

fra Svetozar Kraljević

Prije nekoliko dana sreo sam Roberta, hodočasnika iz Irske i svoga dragog prijatelja. On je obraćenik komu se sve novo dogodilo i promijenilo na Podbrdu. Razgovarali smo o različitim kušnjama na koje vjernik treba pripaziti. U jednom se trenutku Robert, sav crven u licu, diže i živo gestikulirajući govori da mu najviše smeta ogovaranje. Ogovaranje ne može podnijeti. To mi smeta i to mi je neprihvatljivo, kaže. Moram priznati da me začudilo i iznenadilo njegovo razmišljanje, jer osobno nikada nisam tomu posvećivao neku osobitu pozornost. U ovih 35 godina otkako sam svećenik, nikada nisam propovijedao o ogovaranju. I gledam Evanđelje i jasno vidim da je Isus žrtva ogovaranja! Jedni kažu: Izvan sebe je!, drugi kažu: Beelzebula ima, po poglavici đavolskom izgoni đavle!, a treći, opet, kažu: Duha nečistoga ima! Robert mi je otvorio oči. Shvatio sam da je ogovaranje jako ozbiljna stvar. Ogovaranje je oružje kojim možemo neprestance ubijati, a da toga nismo ni svjesni. Ogovaranje je grijeh protiv Duha Svetoga o kome Isus govori. Isusa ogovaraju i tako pripremaju teren za njegovu smrtnu presudu i smrt na križu.

Smije li tuđi život biti nečija zabava?

U rječniku se ogovaranje definira ovako: pre-pričavati pojedinosti iz tuđega života, baviti se tuđim problemima s trećim osobama, uživati u bavljenju tuđim privatnim stvarima, i u tome da se prepričavaju pojedinosti ili preuveličavaju tuđe slabosti. U ogovaranju dakle govorimo o drugim ljudima koji u razgovoru nisu prisutni, sa snažnom tendencijom da to bude negativno. Izmjenjujemo informacije i pravimo insinacije... Na osobu se baca negativno svjetlo. Baca se osuda koja može osobu u mnogočemu uništiti, pa čak i ubiti.

Što se događa u ogovaranju? U ogovaranju čovjek zauzima negativan stav prema

drugom čovjeku koga prosuđuje i osuđuje. U ogovaranju uzimamo živote drugih ljudi i njima se služimo za zabavu. Ogovaranje donosi zabavu i uzbuđenje. Postajemo ovisnici o ogovaranju. U ogovaranju nema ljubavi. Ogovaranje se podiglo na visoku razinu. Moćni svijet medija postao je veliki teatar u kojemu se ljudi zabavljaju iščitavajući crne kronike o sudbinama i stradanjima nesretnih ljudi. Nedavno je u Engleskoj otkriveno da su novinari prislušivali telefonske linije i snimali ljude koji su doživjeli nesreće, i tako od njihovih nesretnih priča gradili materijal za zabavu svojih čitatelja. Mediji kažu da javnost ima pravo na informaciju, a mi pitamo: Ima li čovjek pravo na ljubav? Nedavno se jedan nesretni čovjek ubio samo zato što su mediji došli do informacija o njegovu životu. Čovjek nije mogao podnijeti prijetnju koja se nad njim nadvila.

Ogovaranje je postala industrija zabave kako u malim krugovima dok ispijamo kavu, tako i u svjetskim razmjerima dok se velike, svjetske medijske kuće bave i zabavljaju sudbinama slabih, grješnih i nesretnih ljudi. Igramo se tuđim nesretnim sudbinama oslanjajući se na to da je istina ono što kažemo. Ne shvaćamo da živimo u vremenu kroničnog nedostatka ljubavi. Pravdamo se činjenicom da je istina ono što govorimo, što smo čuli ili što smo o nekome rekli. Istina je da svaki čovjek ima krv u svojim žilama, ali to ne znači da mu žile treba prerezati i dati da krv isteče. Istina nije i ne može biti mjera po kojoj bismo imali pravo o nekoj osobi govoriti.

Ništa bez ljubavi

Ljubav je mjera s kojom treba mjeriti sva djela, svaki stav, svaku riječ, svaku misao. Ljubavju treba mjeriti i istinu. Istina tek kad je s ljubavlju može biti u službi čovjeka. Istina bez ljubavi ne može osloboditi. Istina tek kad je s ljubavlju može biti u službi mira. Istina

ICMM

Nikada ne podcjenjuj moć svojih djela. Riječi mogu spasiti i mogu ubiti. Jednom gestom, jednom riječju možeš nekome promijeniti život. Nabolje ili nagore. Bog nas „daje“ u naše živote i u živote drugih, da utječemo jedni na druge. Neka ljudi koje susretnete i koje Bog dovede na vaše putove u vašim riječima i djelima susretnu trag Božje ljubavi i dobrote.

ispunjena ljubavlju može opravdati naše misli, riječi i dijela. Ljubav jedino može otvoriti vrata i dati nam pravo govoriti o istini i o nekoj osobi. Istina nam nikada ne daje pravo o nekome loše govoriti. Ljubav jedino može dopustiti da o nekome mislimo, da o nekome nešto kažemo ili nešto učinimo. Pred Bogom i pred ljudima ljubav će nas jedino opravdati. Kada dođemo pred Božje sudište, upravo tračevi koje smo o drugima govorili, sudovi koje smo o drugima izricali ili prenosili, bit će odlučujući u sudu kojega će Bog o nama izreći. Bog će nas prosuditi onim riječima kojima smo mi sudili druge. Bog će nas suditi onim sudovima kojima smo mi sudili druge. Upravo ono što smo o drugima govorili najvjernija je slika i portret nas samih.

Ovo je priča o dvojici mladića. „Bio sam prva godina srednje škole. Vidio sam jednog dečka iz svog razreda kako ide kući. Zvao se Kyle. Nosio je veliki naramak knjiga. Vidio sam da prema njemu ide grupa djece. Potrčala su do njega, srušila mu knjige na tlo, podmetnula mu nogu, tako da su i on i knjige pali u blato. Njegove su naočale odletjele. Potrčao sam prema njemu. Dodajući mi naočale, rekao sam: 'Oni dječaci su budale. Zasta bi već morali odrasti.' Rekao mi je 'Hvala'. Na njegovu je licu bila tuga, ali i osmijeh koji je izražavao iskrenu zahvalnost. Pomogao sam mu pokupiti knjige i upitao ga gdje živi. Pokazalo se da živi blizu mene. Cijelim putem do kuće išli smo pješice i pomogao sam mu nositi dio knjiga. Odmah sam osjetio da je zanimljiv dečko. Upitao sam ga bi li htio s mojim prijateljima igrati nogomet. Rekao je da želi. Družili smo se cijeli vikend. Što sam bolje upoznao Kylea, sve mi se više sviđao. Moji prijatelji bili su istog mišljenja.

Kroz sljedeće četiri godine Kyle i ja bili smo najbolji prijatelji. Na zadnjoj godini počeli smo razmišljati o faksu. On je bio jedan od onih koji su zaista pronašli sebe kroz

srednju školu. Kod djevojaka bio je najpopularniji dečko pa sam mu bio malo zavidan. Kyle je bio zadužen za oproštajni govor na našoj maturationalnoj večeri. Izgledao je fenomenalno. Vidio sam kako je nervozan zbog govora. Zato sam ga lupio po leđima i rekao: 'Hej, veliki čovječe, bit ćeš odličan!' Pogledao me, nasmijao se, rekao 'Hvala' i otišao na pozornicu održati govor. 'Matura je vrijeme da zahvalimo svima koji su nam pomagali tijekom ovih teških godina. Svojim roditeljima, učiteljima, braći, sestrama, možda treneru... ali najviše prijateljima. Ovdje sam da vam kažem da je biti nekome prijatelj najveći dar koji jednoj osobi možete dati.' Ispričao je priču o našem susretu. Gledao sam u svog prijatelja u nevjerici, dok je pričao priču o danu našeg prvog susreta. 'Preko vikenda namjeravao sam se ubiti', kazao je u govoru. 'Tada sam susreo najboljeg prijatelja. Hvala Bogu, bio sam spašen. Moj prijatelj spasio me od smrti.'

Čuo sam uzdah koji se u valovima širio kroz mnoštvo, dok je taj zgodni, popularni dečko pričao o svom najgorem trenutku. Tek sam tada shvatio pravu dubinu onoga trenutka, i što se dogodilo u našem prvom susretu.

Nikada ne podcjenjuj moć svojih djela. Riječi mogu spasiti i mogu ubiti. Jednom gestom, jednom riječju možeš nekome promijeniti život. Nabolje ili nagore. Bog nas „daje“ u naše živote i u živote drugih, da utječemo jedni na druge. Neka ljudi koje susretnete i koje Bog dovede na vaše putove u vašim riječima i djelima susretnu trag Božje ljubavi i dobrote. Istina i informacija nisu dovoljne. Isus je istinitost svojih riječi potvrdio ljubavlju i krvlju na križu natopio. Istina sama po sebi ne može spasiti. Svijet je u krizi jer nam govore istinu bez ljubavi. Tek kad za istinu iz ljubavi umremo, donijet ćemo mir i oslobođenje svijetu.

31. obljetnica ukazanja Kraljice Mira

Snimili: Foto Dani, Siniša Hančić i Fernando Pérez

Sedmi svjetski susret obitelji u Milanu

Obitelj – nada za čovječanstvo

U Milanu, velikoj talijanskoj nadbiskupiji, u mjestu gdje je djelovao veliki crkveni otac i naučitelj sveti Ambrozije, održan je Sedmi svjetski susret obitelji, pod geslom: "Obitelj, rad, blagdan". Papa Benedikt bio je tri dana nazočan tomu događaju u drevnoj Ambrozijevoj biskupiji. Glavno euharistijsko slavlje slavio je u nazočnosti milijunskoga mnoštva. U svojoj audijenciji pred nazočnih tridesetak tisuća hodočasnika u Rimu, nakon povratka iz Milana, Papa se osvrnuo na taj događaj, čudesan i nezaboravan, koji nosi u srcu sa slikama koje su mu trajno pred očima.

Priredio fra Tomislav Pervan

Naime, tih se dana milijunski grad Milano pretvorio u grad obitelji, obitelji iz cijeloga svijeta, koje je povezivala radost vjere u jednoga Boga i u Isusa Krista. Papa je zahvalan Gospodinu što mu je dao doživjeti taj susret s obiteljima i 'za' obitelj. Prema vlastitim riječima, sam je osjetio kod onih koji su ga slušali tih dana iskrenu raspoloživost prihvaćanja i svjedočenja *Evandjelja obitelji*. Naime, nema budućnosti čovječanstva bez obitelji. Napose mladi, da bi naučili vrijednosti koje daju smisao životu, trebaju se radati i stasati u onoj zajednici života i ljubavi koju je sam Bog htio za muškarca i ženu.

U nezaboravnom zagrljaju građana Milana i sudionika susreta obitelji

Susret s brojnim obiteljima s raznih kontinenta pružio je Papi radosnu prigodu da po prvi put kao Petrov nasljednik posjeti Milanu nadbiskupiju. Ondje je toplo dočekan. U tome su se isticali milanski kardinal Angelo Scola (prethodno venecijanski patrijarh), a onda i svi svećenici i vjernici, gradonačelnik kao i predstavnici vlasti. I tako je imao priliku izbliza doživjeti vjeru puka drevne Ambrozijeve biskupije, bogate poviješću, kulturom, čovjekoljubljem i djelatnom ljubavlju. Na trgu pred milanskom katedralom, simbolom i srcem grada, zbilo se prvi susret toga intenzivnog trodnevnog pastoralnog pohoda. U nezaboravnom mu je sjećanju ostao topli zagrljaj mnoštva građana Milana i sudionika VII. svjetskog susreta obitelji, koji ga je pratio tijekom čitavog pohoda, na ulicama krcatim ljudima. To se mnoštvo razdraganih

obitelji osjećajima dubokog zajedništva i sudioničtva na poseban način pridružilo izrazima ljubavi i solidarnosti koje je uputio svima onima koji trebaju pomoć i utjehu i muče ih razne brige, osobito obiteljima koje su najviše pogođene ekonomskom krizom te pučanstvu stradalu u potresima u pokrajini Emilia Romagna. Na tome prvom susretu s gradom namjeravao je Papa prije svega progovoriti srcu vjernika Ambrozijeve biskupije pozivajući ih da žive vjeru u svome osobnom i zajedničkom iskustvu, privatno i javno, tako da potpomažu istinsko "blago-stanje", polazeći od obitelji, koju treba ponovno otkriti kao glavnu baštinu čovječanstva. S vrha katedrale Gospin kip kao da je širom raširenim rukama majčinskom nježnošću grlio obitelji iz Milana i čitavog svijeta!

Milano je uputio i darovao Papi jedinstveni i plemeniti pozdrav u jednom od naj-sugestivnijih i najznačajnijih mjesta grada, naime u znamenitoj milanskoj Scali gdje su, pod nadahnućem velikih duhovnih vrijednosti i ideala, ispisane značajne stranice povijesti ove zemlje. U tome hramu glazbe note Devete simfonije Ludwiga van Beethovena izrazile su onu univerzalnost i bratstvo koje Crkva neumorno iznova predlaže, naviještajući evandjelje; to je bratstvo nezadrživo provrelo u slavnoj "Odi radosti". I upravo na kontrastu između tog ideala i drame povijesti, i na molitvu za blizim Bogom koji dijeli naše patnje, Papa se osvrnuo na kraju koncerta i na žrtve potresa, posvećujući svoje razmišljanje brojnoj braći i sestrama kušanom potresom. Na završetku toga snažnog umjetničkog i duhovnog doživljaja, Papa se

osvrnuo i na obitelj trećeg tisućljeća, podsjećajući da se u obitelji kuša po prvi put kako osoba nije stvorena zato da živi zatvorena u samu sebe, nego zato da živi u odnosu s drugima; a upravo se u obitelji počinje u srcu paliti svjetlo mira da prosvijetli ovaj naš svijet.

Trenutci prepuni oduševljenja

Idućeg je dana Papa u katedrali do kraja ispunjenoj svećenicima, redovnicima i redovnicama kao i bogoslovima i sjemeništarci, u prisutnosti brojnih kardinala i biskupa koji su došli u Milano iz raznih krajeva svijeta, slavio Treći čas iz Časoslova prema ambrozijanskoj liturgiji. Tom je prigodom ponovno potvrdio vrijednost celibata i posvećenog djevičanstva, tako dragog velikom svetom Ambroziju. Celibat i djevičanstvo u Crkvi su svijetli znak ljubavi prema Bogu i braći, koja polazi od sve prisnijeg odnosa s Kristom u molitvi, a očituje se i izražava u potpunom sebedarju.

Trenutak prepun velikog oduševljenja bio je zatim susret na stadionu "Meazza" gdje je Papa iskustio zagrljaj radosnog mnoštva mladića i djevojaka koji su primili ili se pripremaju primiti sakrament potvrde. Pomno pripremljena manifestacija, sa znakovitim tekstovima i molitvama, kao i koreografija, učinili su taj susret još poticajnijim i dojmljivijim. Mladima iz Milanske nadbiskupije uputio je poziv da izreknu svoj slobodni i svjesni "da" Isusovu Evandjelju, primajući darove Duha Svetoga koji omogućuju rasti kao kršćani, živjeti evandjelje i biti aktivni članovi zajednice. Potaknuo je sve da budu zauzeti, osobito u studiju i velikodušnom služanju bližnjemu.

Susret s predstavnicima institucionalnih vlasti, poduzetnika i radnika, svijeta kulture i školstva milanskog i lombardijskog društva pružio je mogućnost istaknuti koliko je značajno da zakonodavstvo i djelovanje državnih institucija budu u službi i da štite osobu u njezinim mnogostrukim vidicima, počevši od prava na život, koje se ne smije nipošto namjerno dokidati, i priznavanja identiteta vlastitog obitelji, utemeljenoj na braku između muškarca i žene.

U ozračju istinske obiteljske topline

Nakon tog posljednjeg susreta posvećenog stvarnosti dijeze i grada, uputio se Papa na veliki prostor Sjevernog parka, na području Bressa, gdje je sudjelovao na dojmljivom Slavju svjedočanstava pod naslovom "One world, family, love". Tu je imao radost susresti tisuće osoba, jednu dugu obitelj iz Italije i čitavog svijeta, koje su se već od ranih prijepodnevnih sati okupljale u ozračju slavlja i istinske obiteljske topline. Odgovarajući na

pitanja nekih obitelji, koja su izvirala iz njihova vlastitog života i iskustva, želio je dati znak otvorenog dijaloga koji postoji između obitelji i Crkve, između svijeta i Crkve. Veoma su ga ganula dirljiva svjedočanstva bračnih drugova i djece s raznih kontinenta o gorućim temama našeg doba: ekonomskoj krizi, teškoći da se pomire radno vrijeme s vremenom posvećenim obitelji, širenju razvoda i rastava, kao i egzistencijalnim pitanjima koja se tiču odraslih, mladeži i djece. Ovdje je htio podsjetiti na ono što je rekao u obrani vremena posvećenog obitelji, koje je ugroženo svojevrsnom "premoći" posla i rada: *nedjelja je dan Gospodinov i čovjekov, dan u kojem svi moraju biti slobodni, slobodni za obitelj i slobodni za Boga. Braneći nedjelju, brani se čovjekovu slobodu!*

Katedrala pod vedrim nebom

Na Misi u nedjelju 3. lipnja, kojom je zaključen VII. svjetski susret obitelji, sudjelovalo je nepregledno mnoštvo vjernika koji su doprinosili područje račne luke u Bressu, koja je postala malne velika katedrala pod vedrim nebom, također zahvaljujući prikazivanju divnih višebojnih vitraja s katedrale na pozornici. Pred tim nebrojenim mnoštvom iz raznih naroda koje je pobožno sudjelovalo u brižno pripremljenom bogoslužju Papa je uputio poziv da se izgrađuju crkvene zajednice koje će više biti obitelji, kadre odražavati ljepotu Presvetog Trojstva i evangelizirati ne samo riječju, već snagom življenja ljubavi, jer je ljubav jedina snaga koja može preobraziti svijet. Papa je istaknuo važnost "trijade" – trojine – koju tvore **obitelj, rad i blagdan**. To su tri Božja dara, tri protežnice i sastavnice našega života koje moraju naći skladnu ravnotežu u cilju izgrađivanja društva s ljudskim licem.

Sedmi svjetski susret obitelji privukao je u Milanu više od milijun ljudi, koji su tijekom više dana mirno prolazili ulicama svjedočeći ljepotu obitelji, nade za čovječanstvo. On je ujedno postao i tako rječita "epifanija" obitelji, koja se pokazala u različitosti svojih izričaja, ali također u jedincatosti svog bitnog identiteta: to je zajednica ljubavi, utemeljena na braku i pozvana biti **svetištem života, mala Crkva, stanica društva**. Iz Milana je čitavom svijetu upućena poruka nade, koja je srž živih iskustava: moguće je i radosno, premda u isti mah i zahtjevno, živjeti vjernu ljubav, "zauvijek", otvorenu životu; moguće je sudjelovati kao obitelj u poslanju Crkve i izgrađivanju društva. I stoga je i naša molitva da s Božjom pomoći i posebnom zaštitom Presvete Marije, Kraljice obitelji, iskustvo doživljeno u Milanu donese obilne plodove na putu Crkve i neka bude zalogom sve veće pozornosti prema obitelji, koja je samo izvorište čovjeka i društva.

Svetkovina Tijelova u Međugorju

U Međugorju je svečano proslavljena svetkovina presvetoga Tijela i Krvi Kristove – Tijelovo, u četvrtak 7. lipnja 2012. U ovome svjetski poznatome molitvenom mjestu toga su dana boravile brojne hodočasničke skupine iz Italije, Njemačke, Austrije, Slovačke, Mađarske, Francuske, Češke, Poljske, Kanade, Irske, Australije, Danske, Ukrajine, Koreje i

SAD-a. Slavljeno je trinaest sv. Misa, od toga četiri na hrvatskom jeziku. Poslije večernje svete Mise na vanjskome oltaru međugorske župne crkve koju je predslavio fra Karlo Lovrić, uslijedila je tradicionalna procesija s Presvetim ulicama Međugorja, a predvodio ju je, uz mnoštvo svećenika i desetak tisuća vjernika, fra Slaven Brekalo.

Iz Budimpešte pješice u Međugorje

Annamária Vécsey, s još jednim hodočasnikom, iz Budimpešte je stigla pješice u Međugorje. Učinila je to i 2008. godine. Pošli su 12. travnja, a stigli na svetkovinu Uzašašća Gospodnjeg, 19. svibnja. I ovaj put, kako kaže, potaknuta Božjom riječju, odlučila se odazvati. Znala je što je čeka na putu, no unatoč godinama – ima ih šezdeset osam, te zdravstvenim poteškoćama, rekla je, idem.

Kad su došli na cilj, Gospi u Međugorje, zaboravili su sve poteškoće na putu, žuljeve i vremenske neprilike, a prevladala su lijepa sjećanja na susrete s ljudima. Božjom providnošću drži da je susretala iste osobe kao i prije četiri godine, koje su joj kao i tada rado pomagale. Radosna i zahvalna dragom Bogu i Gospi da su stigli živi i zdravi, zahvaljuje svima koji su im pomogli na ovom putovanju.

Godišnje ukazanje Ivanki Ivanković-Elez

Ivanka Ivanković-Elez redovito godišnje ukazanje imala je 25. lipnja 2012. Prigodom posljednjeg svakidašnjeg ukazanja, 7. svibnja 1985., Gospa je Ivanki, povjerivši joj posljednju, 10. tajnu, kazala da će tijekom cijeloga života imati ukazanje jedanput u godini i to na obljetnicu ukazanja. Tako je i bilo.

Ukazanje, koje je trajalo 7 minuta, Ivanka je imala u svojoj obiteljskoj kući. Bila mu je nazočna samo Ivankina obitelj. Nakon ukazanja, vidjelica je rekla: "Gospa mi je govorila o 5. tajni i na kraju je rekla: 'Dajem vam svoj majčinski blagoslov. Molite za mir, mir, mir.'"

Podsjetimo se, Ivanka je 24. lipnja 1981. bila s Mirjanom u šetnji u Podbrdu i iznenada je ugledala Gospu s djetetom u naručju. Za redovitih svakidašnjih ukazanja Kraljica Mira joj je pričala svoj život, što je nastavila i za godišnjih ukazanja. Taj će životopis Ivanka objaviti kad od Gospe dobije dopuštenje. Ivanka s obitelji živi u selu Miletini, župa Međugorje. Njezina molitvena nakana je molitva za obitelji.

Statistike za Svibanj 2012.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 190.500
Broj svećenika koncelebriranih: 4140
(133 dnevno)

Vodiči skupina iz Kanade

Patricia i Jack Duggan, bračni par iz Kanade, početkom svibnja boravili su deset dana u Međugorju. Prvi put su došli 1993. i pomagali u izbjegličkim kampovima u BiH.

Patricia svjedoči: „O Međugorju sam čula od jednog svećenika. Bilo je puno problema, imala sam malu djecu i nisam odmah mogla doći. Sve što želimo jest pomagati drugima, a igrom slučaja moj muž i ja postali smo vođa skupina. Dovedi smo mnoge ljude iz Kanade u Međugorje, a dolazimo dva puta godišnje. Međugorje je naš drugi dom. Premda smo prvi put došli prije mnogo godina, sjećanje na to hodočašće je neizbrisivo, kako molitveno ozračje, tako i ljubav s kojom smo primljeni u obitelji u kojoj smo boravili. Izmijenilo se mnogo toga u vašoj župi, nikle su velike kuće, ali mi i dan-danas redovito boravimo u obitelji kod koje smo prvi put boravili. Oni mole za nas, a mi molimo za njih i osjećamo kako nas i ta molitva drži i poma-

že u životnim poteškoćama, kojih nije malo. Držimo da je ovo mjesto važno za svakoga, ali nam se čini da je posebno važno za mlade obitelji, barem je nama tako bilo, a to svjedoče i mnogi bračni parovi koji dolaze u našim skupinama.“

Hodočasnik - pješak iz Španjolske

Nakon pet mjeseci pješčenja, iz rodne Cordobe u Španjolskoj, preko Santiago de Compostele, Rima i Padove, u Međugorje je stigao hodočasnik Diego Garcia Nunez. Ovaj 64-godišnjak propješao je više od 3000 kilometara kako bi izvršio zavjet. Naime, prije 5 godina dijagnosticiran mu je karcinom i tada je odlučio, ako mu jednog dana bude bolje, doći pješice Gospi u Međugorje.

Za Međugorje je čuo prije 15-ak godina slušajući Radio Mariju, a prije godinu dana, kad su liječnici ustanovili da mu se

karcinom u potpunosti povukao, odlučio je sam hodočastiti Kraljici Mira i zahvaliti joj na ozdravljenju.

„Sve nečim počinje“

Na 11. lipnja 2012., nakon večernjega molitveno-liturgijskog programa, u dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju održana je predstava „Sve nečim počinje“ u izvedbi članova Frame Međugorje.

Autor teksta je dr. Mile Čavar, a u predstavi sudjeluje 13 framaša. Predstava govori o životu mladih, njihovim problemima te kako riješiti te probleme. „To je način navještaja Radosne vijesti kroz predstavu, igrokaz, dramu, način na koji mi navještamo Radosnu vijest“, kazao je fra Slaven Brekalo, duhovni asistent Frame Međugorje. Podsjetimo, Franjevačka mladež u Međugorju djeluje od 1995., a pjesmom, molitvom

i brojnim drugim aktivnostima daje vidljiv doprinos plodnom duhovnom ozračju svoje svjetski poznate župe.

Svetkovina sv. Jakova, zaštitnika međugorske župe

Tradicionalno, sv. Misa na svetkovinu sv. Jakova apostola, st., slavit će se u Gaju pokraj stare crkve. Procesija s kipom zaštitnika župe kreće iz župne crkve u 10.30, a misno slavlje započet će u 11 sati.

Podsjetimo se, župa sv. Jakova Međugorje, koja obuhvaća sela Bijakoviće, Miletinu, Šurmance, Vionicu i Međugorje, utemeljena je 1. svibnja 1892.

3. festival vjerskog filma „Trsat 2012.“

Dokumentarni film „Međugorje – devo ti majke“ redateljice Ljiljane Bunjevac-Filipović, u produkciji HRT-a, pobjednik je ovogodišnjega, trećeg po redu Festivala hrvatskih vjerskih filmova – „Trsat 2012.“ Festivalski žiri, kojim je predsjedao Srđan Segarić, dodjelu *Grand prix*a prokomentirao je riječima kako je ovdje riječ o pravom dokumentarcu s vjerskom tematikom u kojemu se paralelno miješaju povijesne činjenice vezane za fenomen ukazanja i samog Međugorja s dojmivim iskazima aktera čudesnih i dramatičnih događanja.

„Dubrovački prorok – Josip Ruđer Bošković“ ovenčan je strukovnim nagradama za najbolju režiju Nani Šojlev i najbolju glazbu Mari Marketu, a originalna i zanimljiva ideja filma „Nije moja duša prazna“, koja na posve nov i zanimljiv način tematizira problem hrvatskih branitelja oboljelih od PTSP-a i karizmu velečasnog Zlatka Sudca, donijela je Jakovu Sedlaru nagradu za najbolji scenarij.

Već drugu godinu zaredom nagrađen je za svoj snimateljski posao Branko Cahun. Ovaj istaknuti hrvatski snimatelj osobito je doprinio visokoj estetiziranosti i dojmivosti filma „Mrtva noć“ Branka Ištvančića. Nagradu za najbolju montažu dobio je Sanjin Stanić za film „Uskršnja jaja“.

Opći je zaključak ovogodišnjega festivala da je odluka o projekcijama na otvorenom bila pun pogodak. Budući da ovaj festival financiraju jedino Franjevački samostan Trsat i HAVC, pred organizatorima je mukotrpan rad za stvaranjem izdašnjega proračuna koji bi omogućio i dodatne festivalske programe na tragu potrebe za novom evangelizacijom.

Nove knjige

Ivan Kordić: Kako razumjeti Međugorje?

Autor brojnih filozofskih tekstova i prevoditelj s njemačkoga jezika, knjigom „Kako razumjeti Međugorje“ zahvaća u bit međugorskog fenomena, poglavito poruke. Autor pogovora, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu Ivica Raгуž, između ostaloga piše: „Svoja marijanska razmatranja autor započinje izvrsnom analizom današnjega odnosa vjere i suvremenoga svijeta. Naglašava kako je današnji čovjek zarobljen raznim ideologijama koje pokušavaju cjelokupnu zbilju reducirati na racionalno-znanstveni, naturalistički, scijentistički i tehnicistički pristup. ... Dakle, i onaj čitatelj koji nije posebno zainteresiran za Gospina ukazanja u Međugorju, u ovoj će sjajnoj mariološkoj studiji moći pronaći vrijedno štivo koje ga može potaknuti da

bolje upozna svoju vjeru, u kojoj je nezao-bilazna i Blažena Djeвица Marija.”

Nakladnici su Informativni centar „Mir“ Međugorje i K. Krešimir iz Zagreba.

Fra Ivan Dugandžić: Evandjelje ljubljenog učenika

Uvodna pitanja i
komentar Ivanova
evandjelja

Ivanovo evandjelje svojim je osebnim jezikom, načinom pripovijedanja i svojom dubokom, ali po mnogočemu i prilično intrigantnom teologijom oduvijek privlačilo pozornost. Na njemu su najvećim dijelom temeljili svoje učenje crkveni oci i teolozi prvih kršćanskih stoljeća u borbi protiv različitih krivovjerja u vlastitim redovima, posebice protiv arijanizma. Ono je odigralo ključnu ulogu u formuliranju članaka kršćanske vjere, a sadržaj toga evandjelja tijekom povijesti Crkve bio je ne-

presušno vrelo nadahnuća kršćanskim filozofima, teozozima, misticima, pjesnicima i umjetnicima.

No, jednako tako, Ivanovo evandjelje, kao niti jedan drugi novozavjetni spis, pred čitatelje i tumače stavlja brojna otvorena pitanja na koja još uvijek u biblijskoj znanosti nema cjelovitih i posve zadovoljavajućih odgovora. To ponajprije vrijedi za pitanje autorstva toga osebnog novozavjetnog teksta, ali i za literarne izvore i kontekst u kojemu nastaje i kojim se služe pisci, kao što se tiče i nesmiljene borbe dviju skupina u ranome kršćanstvu koje se bore za zajedničku duhovnu baštinu: Pismo, Abrahama, Mojsija, mesijanska obećanja i drugo. K tome, Ivanovo evandjelje sučeljuje se s opasnim krivovjerjem ranoga kršćanstva – gnozom. Autor, sada umirovljeni stručnjak za Novi zavjet, ovom knjigom, osim doticanja važnih egzegetskih pitanja, nastoji čitatelju pomoći da što bolje osjeti duboku teološku poruku Ivanova evandjelja pri čemu se služi zaista respektabilnom literaturom koju mu preporučuje te mu je daje na uvid. Nakladnik je Kršćanska sadašnjost iz Zagreba.

Trčali štafetu do Međugorja

Dvadeset četverica atletičara iz Bergama trčali su štafetu do Međugorja, svaki po 50 minuta. Pratila su ih četiri kampera. Kad su krenuli iz Bergama, s upaljenom vatrom, svi su trčali prvi kilometar, a tako i zadnji kilometar do Međugorja. „S dolaskom u Međugorje završila je naša športska pustolovina i predali smo se duhovnom životu, molitvi“, kazao je jedan od sudionika, Marco Previtali, kojemu je ovo prvi posjet Međugorju.

Marco je s nama podijelio svoju životnu priču: „Početkom 80-ih godina moj se otac razbolio, otkrio je da ima multiplu sklerozu. Nije bio oženjen, no nije izgubio nadu i vjeru u život. Oženio se mojom majkom, vjerovao je da će ga brak voditi dalje, da će obitelj biti nešto važno u životu. Nakon 10 godina, kad je imao manji operacijski zahvat, u bolnici su mu oštetili kralježnicu pa je ostao paraliziran sedam godina. Jednoga dana odnio sam mu blagoslovljenu vodu iz jednoga svetišta. Počeo se osjećati bolje,

malo-pomalo ustao se iz kolica. Već je godina i pol otkad hoda. Došao sam zahvaliti Gospi za ovo čudo.“

17. međunarodni seminar za svećenike

Dok čitate ovaj broj Glasnika mira, u Međugorju se, od 9. do 14. srpnja, održava 17. međunarodni seminar za svećenike, na koji se prijavilo preko 300 svećenika iz 20 zemalja. Tema seminara je „Svećenik – čovjek vjere“, a predavač je fra Ivan Dugandžić. Zanimljivo je da neki sudionici na seminaru sudjeluju svake godine, ističući njegovu važnost za svećenički život, o čemu smo pisali u više navrata.

Za vrijeme seminara svećenici su besplatno smješteni kod obitelji u župi, a seminar završava molitvom kod groba fra Slavka Barbarića, utemeljitelja svećeničkih susreta, i sv. Misom zahvalnicom na kojoj sudjeluju sudionici seminara i članovi obitelji kod kojih su bili smješteni.

Moje su se oči potpuno otvorile Bogu

U oči 31. godišnjice Gospinih ukazanja u prilici smo susresti hodočasnike iz svih krajeva svijeta. Tako smo susreli i 20-godišnju Meabh Carlin, djevojku iz Irske, koja je u invalidskim kolicima.

„Želim zahvaliti na prilici da sam u Međugorju. Žena koja dovodi skupine rekla mi je da je prošli tjedan netko otkazao hodočašće i pozvala me da pođem. Blagoslovljena sam što mogu biti ovdje gdje se osjeća tolika radost. Nadam se da ću doma ponijeti nadu i mir ljudima“, rekla je Meabh, i ispričala nam svoju životnu priču, ispunjenu križevima i patnjom, ali i, s druge strane, mirom i radošću. S prijateljima je išla na hodočašće u Lisabon. Pomagali su siromasima i starijim osobama. U isto se vrijeme održavao i Susret mladih s Papom u Madridu. Odlučili su poći u Madrid. Trećega dana boravka prelazili su ulicu i Meabh je udario auto. „Svi su mi pomogli, osjetila sam da je Bog prisutan kroz sve te ljude. Dva mjeseca sam provela leže-

ći u bolnici, nepokretna. Moje su se oči potpuno otvorile Bogu. Bila sam tada snažna jer me držala misao da ću plesati balet, što sam radila do tada. Tada su mi liječnici rekli da nikada više ne ću plesati. To me je slomilo, nisam govorila četiri dana. Počela sam pisati. Bilo je kao da me Duh Sveti ispunio. Ispisala sam preko 200 stranica misli blagoslova i razmišljanja koja sam dobila zahvaljujući stanju u kojem sam se nalazila. Shvatila sam da križevi koji su nam dani, daju snagu da možemo učiniti najteže stvari. Počela sam dobivati snagu iz molitve. Iako su mi rekli da više nikada ne ću hodati, ja sam vjerovala da ću opet plesati, naravno ako je to Božja volja. Prošlo je devet mjeseci otkad se dogodila nesreća, polako učim hodati. Osjećam da je svaki korak koji načinim korak bliže Bogu. Znam da ovo nije nesreća, već Božji plan.“

Meabh je sa sestrom osnovala molitvenu skupinu koja broji preko osamdeset članova te glazbenu skupinu koja je zadužena za glazbeno poslanje.

Vijesti iz Majčina sela (priredila Paula Tomić)

Koncert Željke Mandarić

Mlada pijanistica Željka Mandarić u svibnju je održala koncert u dvorani sv. Josipa u Majčinu selu. Koncert je održan u organizaciji i pod pokroviteljstvom Majčina sela, a mlada umjetnica izvela je zahtjevna djela Schumanna, Liszta i Chopina.

Na koncertu je kao gost nastupio i Željkin brat Ante, student mostarske Glazbene akademije. Ulazak je bio slobodan, ali je koncert imao i dobrotvornu notu jer su se prikupljali dragovoljni prilozi za Glazbenu školu u Čitluku.

Željka Mandarić rođena je u Mostaru, a u devetoj godini počela je svirati klavir. Nakon niza uspjeha u školovanju i nastupima, lani je primljena u svjetski renomiranu klasu Meisterklasse Lev Natochenny u frankfurtskoj Visokoj glazbenoj školi. Među vrhuncima sezone 2011./2012. jest njezin koncert s Orkestrom slovenske RTV, u prosincu prošle godine. Željka je štíćenica ustanove Gallus iz Slovenije, a od prošle godine i stipendistica Yehudi Menuhin Live Music Now iz Njemačke.

Koncert u Majčinu selu bio je Željkin prvi nastup u Međugorju što joj je, prema njezinim riječima, bilo izuzetno zadovolj-

stvo. A bilo je to zadovoljstvo i za sve na-zočne, od kojih nam neki rekoše da su se, slušajući glazbu, osjećali kao da nisu na zemlji.

Studenti socijalnog rada iz Mostara

Članovi udruge studenata socijalnog rada ZAMFIS nedavno su posjetili Međugorje i tom se prigodom susreli sa štíćenicima Majčina sela. To je bila prilika upoznati se i s ljepotom i odgovornošću poziva za koji se pripremaju – poziva socijalnog djelatnika u službi zaštite djeteta i obitelji.

Istaknuto je posebno da biti socijalni radnik nije zanimanje, nego poziv – i zato je Božji dar na koji treba odgovoriti srcem. Posjet Selu završio je posjetom Zajednici Milosrdni otac, gdje su mogli čuti svjedočanstva momaka i uvjeriti se koliko je za osobu u poteškoćama bitno da se netko konkretno zauzme za njezin osobni problem i ne odustaje od nje.

Posjeti Majčinu selu i Vrtu sv. Franje

S ljepljivim vremenom započela je i sezona školskih i vrtičkih izleta i posjeta Majčinu selu i Vrtu sv. Franje. Netko odabere samo veselu igru, druženje sa životinjama i poneki sladoled, a netko traži i svjedočanstvo o životu djece u Selu. Osnovna je poruka mladim školarcima da im je obitelj – mama i tata, najveći Božji dar, na kojem trebaju biti zahvalni i za koji trebaju moliti, jer sva djeca nemaju tu sreću imati nekoga tko se zbilja za njih brine i tko ih bezuvjetno voli.

Polovicom lipnja imali smo jedan posebnom drag posjet. Riječ je o učenicima Škole za djecu s posebnim potrebama iz Mostara, koju smo nakon igre u Vrtu počastila zaku-

skom spremljenom posebno za njih.

Nadamo se da će izleti i iskustvo zajedništva i druženja svima ostati u lijepu sjećanju.

Koncert tamburaškog orkestra Glazbene škole „Široki Brijeg“

U sklopu turneje po Hercegovini „Večernji zvon“, tamburaški orkestar Glazbene škole „Široki Brijeg“ gostovao je 4. lipnja u Majčinu selu. Orkestar je osnovan 2008. godine, kad su nabavljeni i prvi instrumenti, a vodi ga Davor Markota, dipl. muzikolog – profesor. Nastup u Majčinu selu bio je njihov prvi samostalni cjelovečernji koncert, za kojega su zajednički izveli „Bohemian rhapsody“ Freddyja Mercurya i „Eru s onoga svijeta“ Jakova Gotovca. Solističkim nastupom, Kaja Knežević izvela je Mozarta, a Lucija Bilinovac i Nikolina Šušak Markovića. Svi nazočni ostali su im-

presionirani talentiranim solisticama kao i cjelokupnim nastupom orkestra.

Roberto Mancini ponovno u Međugorju

Trener engleskog prvaka Manchester Citya, Roberto Mancini, ponovno je doputovao u Međugorje. Baš kao i prije nepuna tri mjeseca, Mancini je u Međugorje doputovao da bi na ovom, kako sam kaže posebnom mjestu, molio za svoju obitelj, za ljude koje voli i za mir u svijetu. Ovaj glasoviti trener u Međugorje je doputovao sa svojom obitelji i prijateljima, poznatim talijanskim pjevačem Umbertoom Tozzijem i novinarom Paolom Brosijem. Dobrodošlicu i ugodan boravak poželio im je i čitlučki načelnik Ivo Jerkić, koji je Manciniju čestitao na osvojenom prvenstvu te mu za uspomenu na njegov drugi boravak u Međugorju darovao monografiju Brotnja i birana hercegovačka vina.

Obitelj Mancini i njezini prijatelji, s fra Miljenkom Štekom i s fra Svetozarom Kraljevićem posjetili su Majčino selo i Zajednicu Milosrdni otac, gdje su se upoznali s konkretnim plodovima Međugorja.

Izložba „Sveti Ante Neretvanski“

U nedjelju 24. lipnja u velikoj dvorani sv. Josipa u Majčinu selu otvorena je izložba fotografija Zvonimira Atletića pod naslovom „Sveti Ante Neretvanski“. Izložba je posvećena životu i radu najpoznatijeg hrvatskog misionara o. Ante Gabrića, isusovca koji je 1988. preminuo i pokopan u Bengaliji u Indiji, u Maria Pollyju – Marijinu gradu/sirotištu, uz crkvu koju je sam sagradio. Po njegovoj želji, u grob su s njime položene bočica vode iz Jadranskog mora i gruda hrvatske zemlje, koje je sa sobom ponio kad se predao misijskom radu u Indiji i čuvao ih do svoje smrti. Udruga Ivan Pavao II. iz Splita, u čijoj je organizaciji izložba otvorena, i na ovaj način želi skrenuti pozornost na život i rad o. Gabrića i potaknuti hrvatsku javnost i hrvatsku Crkvu da se više zauzme oko procesa njegove beatifikacije.

Izložba je prvi put otvorena u veljači prošle godine u Splitu, potom u Dubrovniku, Blatu na Korčuli, Solinu, Omišu, Gospiću, Metkoviću, Sinju, Zagrebu, Slavanskom Brodu, Vukovaru, Lipovcu, Osijeku, Zadru i Mostaru. Posjetitelji Majčina sela izložbu će moći pogledati do 15. kolovoza 2012.

O o. Gabriću govorili su Ivan Ugrin i Mate Bosnić, predsjednik Udruge Ivan Pavao II., koji je istaknuo kako su djeca i o. Gabrić bili najbolji prijatelji i kako bi se sigurno on najviše radovao baš ovoj izložbi u Majčinu selu gdje su mu najbrojnija publika bila djeca. Pozvao je djecu da i oni svoje najbolje prijatelje prepoznaju upravo u onima koje često zanemare, a to su osobe koje ih čuvaju i koje se brinu za njih.

U Bogu je snaga

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju!“ Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

P ostoji fizička, psihička, intelektualna snaga. Emocionalna, duhovna, moralna snaga. Snaga vjere, snaga ljubavi, snaga nade... Snaga dobra i snaga zla. Snaga pojedinca, snaga skupine, snaga naroda... Ljudska snaga i Božja snaga...

Knjiga Postanka 46, govori kako je Bog obećao Jakovu da će u Egiptu od njega proizvesti velik narod. I doista, u Egiptu se Jakovljeva obitelj umnožila i postala narod, tako da se faraon prestrašio i počeo ga tlačiti (Izl 1,9). „Eto, sinovi su Izraelovi postali narod brojani i moćniji od nas. Hajde, postupimo mudro s njima: spriječimo im porast... da ne udare na nas...“ Nije li tako i dan-danas? Ne događa li se slično ili isto? Što je bilo, opet će biti, i što se činilo, opet će se činiti, i nema ništa novo pod suncem. Ima li išta o čemu bi se moglo reći: „Gle, ovo je novo!“ Sve je već davno prije nas postojalo (Prop 1,9-10).

Objektivno gledano, izraelski je narod bio malen i slab u usporedbi s egipatskim, ali i u usporedbi s drugim narodima u okruženju. Da bi izašao iz Egipta i ušao u obećanu zemlju nije mu bilo dovoljno biti jak. Morao je biti jači od drugih. Zato se oslanja na Boga i može reći iz iskustva: „Od protivnika moćnog mene oslobodi, od dušmana mojih jačih od mene... Zato te slavim, Gospode, među pu-

cima i psalam pjevam tvome Imenu“ (Ps 18). Bogatstvo i moć osnažuju srce, ali od obadvo-ga bolji je strah Gospodnji. Sa strahom Gospodnjim čovjek sve ima i s njime mu ne treba nikakva pomoćnika (Sir 40,26-27).

Moćnoga Golijata pobjeđuje mlada hni David u Božje ime (1 Sam 17,45), jer slabe svijeta izabra Bog da posrami jake (1 Kor 1,27). Pavao ne hvali ljudsku slabost nego slavi snagu Božju koja je na spasenje svakomu tko vjeruje (Rim 1,16). Treba li se hvaliti, svojom ču se slabošću hvaliti, kaže Pavao, da se nastani u meni snaga Kristova. Jer kad sam slab, onda sam jak (2 Kor 11,30; 2 Kor 12,7-10). Snažan je čovjek koji snagu nalazi u Bogu. Slab je čovjek bez Boga. U Bogu je snaga! (Ps 62).

Takve misli nalazimo i u Gospinim porukama. Život bez Boga koji se temelji samo na ljudskim snagama vodi neuspjehu, nezadovoljstvu i žalosti (25. siječnja 1997.). Snaga uvijek dolazi od Boga, od Isusa, od Duha Svetoga po molitvi, u poniznosti. Snaga za obraćenje i za mijenjanje života dolazi po molitvi (25. kolovoza 2004.; 25. ožujka 2001.). Molitva daje snagu i radost (25. lipnja 1999.). Snagu treba koristiti da bi se Bogu reklo *da*. Isus će nam dati snage i radosti (25. studenog 1993.). Marijin majčinski blagoslov je poticaj za snagu ljubavi (25. studenoga 2000.). Mari-

ja zagovara za nas, da bismo imali snage mijenjati svoje srce (25. svibnja 1990.; 25. travnja 1993.; 25. siječnja 1995.; 25. siječnja 1998.). Ako živimo poruke u poniznosti i ljubavi, imat ćemo snage za istinsko obraćenje kako bi nas Duh Sveti ispunio svojom milošću i snagom (25. rujna 1998.; 5. travnja 2004.). Kada je Bog na prvome mjestu, on će nas blagosloviti i dati nam snage za svjedočenje (25. veljače 2005.). S ljubavlju i snagom Duha Svetoga moći ćemo još više raditi za Boga i njegovo kraljevstvo (25. kolovoza 2000.).

Cijela Biblija govori o tome kako je izabrani narod moćan i snažan, no to je posve subjektivna percepcija. Objektivno gledano, to je malen narod. Njegova jedina snaga je u Bogu. Zato on opstaje, zato on traje. „Tvoja snaga nije u mnoštvu niti moć tvoja u silnicima, nego si ti Bog poniznih, pomoćnik si malenih, potporan slabih, utičište napuštenih, spasitelj očajnih“ (Jdt 9,11).

Taj paradoks kulminira u Križu u kojemu ono što izgleda kao slabost zapravo pobjeđuje (1 Kor 1,17-2,8). Tko se hvali, u Gospodu neka se hvali (1 Kor 1,31).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Navezanost

Veliki problem suvremenog čovjeka jest navezanost – na stvari, novac i druga materijalna dobra. Ona nam dušu i srce zarobljava. Oslobođajući se svih vrsta navezanosti – postom, molitvom, poniznošću – oslobađamo se grijeha.

fra Marinko Šakota

Kraljica Mira

„Vi ste, dječice, navezani na zemlju i na zemaljske stvari“ (iz poruke od 25. svibnja 2012.).

Etty Hillesum i sloboda

Etty Hillesum bila je mlada Židovka koja je umrla u Auschwitzu u rujnu 1942. Živjela u Nizozemskoj i doživjela progon Židova. Nikad nije postala kršćankom, ali je otkrila kršćanske vrijednosti: molitvu, Božju nazočnost u sebi, evanđeoski poziv na predanje Providnosti s puno povjerenja.

Živeći u getu, u malom prostoru, kad su joj oduzete izvanjske slobode, posebice sloboda kretanja, ona otkriva sreću i slobodu u sebi, u svojoj nutрини. Tu slobodu joj nitko više ne će moći oduzeti. Iako u getu, za nju je sve prostrano i široko. U svoj dnevnik je, između ostalog, zapisala:

„Jutros, dok sam se biciklom vozila uz stadion Kade, oduševio me je širok horizont što ga se može vidjeti na rubu grada. Disala sam svjež zrak što nam ga još nisu počeli dijeliti na obroke. Posvuda natpisi koji Židovima zabranjuju hodati puteljcima koji vode u

prirodu. Pa ipak, iznad tog djelića ceste koji nam ostaje otvoren prostire se nebo u svojoj širini. Ne mogu nam ništa, doista ništa. Mogu nam život učiniti prilično teškim, mogu nam oduzeti neku slobodu pokreta koja je izvanjska, ali mi sami sebi oduzimamo svoje najbolje snage svojim kobnim psihičkim držanjem. Kad se osjećamo proganjani, ponižavani, ugnjetavani. Kad osjećamo mržnju. Kad smo hvalisavi da sakrijemo svoj strah. Imamo potpuno pravo s vremena na vrijeme biti tužni i klonuli zbog onoga što moramo podnositi: to je ljudski i razumljivo. Pa ipak, ono istinsko lišavanje mi namećemo sami sebi. Meni se život čini tako lijepim i ja se osjećam slobodnom. U meni se prostiru nebasa široka poput svoda. Vjerujem u Boga i vjerujem u čovjeka, usudujem se reći bez lažnog srama... Ja sam sretna žena i pjevam hvalospjeve životu – da! – godine Gospodnje, još uvijek i zauvijek Gospodnje, 1942., četvrte ratne godine.“

U zatvoru Westerbork Etty Hillesum piše: „Bodljikava žica je samo pitanje gledišta. ‘Mi iza žice’, rekao je jednog dana jedan neuništivi stari gospodin uz melankoličan znak ru-

kom, ‘i oni tamo, zar možda oni ne žive iza žice?’ (i prstom je pokazivao prema divnim vilama koje su se izdizale poput tamničara s druge strane ograde.)“

Na jednom drugom mjestu Etty piše: „Kad čovjek ima unutarnji život, nesumnjivo je nevažno s koje se strane logorske žice nalazi.“

Fra Slavko Barbarić o navezanostima

„Svijet je pun ropstva i stoga pun zarobljenih duša i srdaca. Zarobljenih uzama sebičnosti, oholosti, zarobljenih svojim prohtjevima, strastima prema novcu, drogi, alkoholu, razvratnom životu i nemoralnom odnosu prema sebi i drugima. Mnogi su zarobljeni i izravnim zahvatom sotonskoga djelovanja koje se iskazuje grijehom. Posebno je rasprostranjeno ropstvo iz straha pred trpljenjem.“

„Trebalo se izboriti za nutarnju slobodu odričući se nečega na što smo navezani: iz ropstva dolaze sva zla, i osobna i obiteljska i zla u narodu. Posvijestimo sebi da sva težina problema koje imamo dolazi najprije iz srca. Na primjer, kad nas netko uvrijedi, pro-

blem praštanja nije u težini uvrijeđe, nego u našoj nutarnjoj navezanosti na nas same... Sve naše nervoze i agresivnosti dolaze upravo iz naše navezanosti na sebe same ili stvari oko nas. Kad netko dirne ono na što smo mi navezani, slijedi izljev nasilja i duhovnoga i duševnoga i fizičkoga.“

Post – vrijeme stjecanja i jačanja nutarnje slobode

Iz narodne mudrosti

Neki monah nađe na putu dragocjen kamen (dijamant) i sačuva ga. Jednoga dana naiđe na nekoga putnika. Kad sjedose odmoriti se, obojica otvoriše svoje vreće da podijele hranu što su je nosili. Tad putnik ugleda dragulj i upita monaha bi li mu htio dati taj kamen. I monah mu ga dade. Putnik se rastade od njega, presretan zbog neočekivana dara koji će mu, kad ga proda, donijeti bogatstvo i sigurnost za ostatak njegova života. No, nakon nekoliko dana putnik krene potražiti monaha, nađe ga i vrati mu kamen preklinjući: „Taj je kamen veoma dragocjen, to znam; no daj mi ono što te čini sposobnim da ga se odrekneš i da mi ga daš.“

Mi, moderni ljudi, toliko smo napredovali da ključamo svoje kuće, pravimo zidine oko njih, plaćamo osiguranja..., a domoroci su toliko natražni da oni ne ključaju svoje kuće...

„Ovo je moja zemlja, ovo su moji sinovi“, to su riječi budale koji ne razumije da čak ni on ne pripada sebi.

Mi skupljamo stvari, jer su nam srca prazna.

Veza u tajnosti

Mi ovdje o tome znamo vrlo malo. Kad su se ti događaji zbili Japan nam je bio mnogo dalje nego danas, jer danas u tu zemlju zrakoplovom stižemo za pola dana. U ono vrijeme trebalo je putovati mjesecima, zamarajuće, brodom. Za osjećaj ovdašnjih kršćana bilo je to daleko – predaleko da bi osjetili goru lekciju koju se tamo moralo pretrpjeti. Prošla su otada u međuvremenu mnoga stoljeća i ondašnju prostornu udaljenost nadomjestila je povijesna udaljenost. To je bilo jako davno! Dakle, komu to još nešto znači?

Ovdje govorimo o vremenu između 1540. do otprilike 1640. godine. Dok su u Europi buktili krvavi međuvjerski ratovi stanovnika Japana tek su bili došli u dodir s kršćanstvom. Isusovac Franjo Ksaver stigao je u ovu zemlju 1542. i velik broj stanovnika uvjerio u kršćansko evanđelje (drugačije nego u Južnoj Americi, bez sile). Trideset godina poslije svi su misionari potjerani iz zemlje jer se vladar osjećao ugroženim ovom porukom evanđelja. Od 1612. kršćanstvo je bilo i izričito zabranjeno. Ovakav razvoj dosegnuo je svoj vrhunac za vladavine Tokugawa vladara, Hidetada i Iemitsua.

U sve okrutnijim i sustavnim progonima ubijeno je više od 40.000 kršćana. U državi su uspostavljene prave ustanove za progone koje su imale samo jedan cilj – pronaći i uništiti kršćane. Ako se posumnjalo na nekoga da je kršćanin morao je to javno zaniijekati i izrugivati kršćanske znakove. Uz to su uspostavljene tzv. slike za gaženje, izrađene od željeza. To su bile slike Isusa i Marije ili križevi preko kojih su osumnjičeni morali gaziti. Takvi su morali službeno dokazivati da dolaze u budističke i šintoističke hramove. Tko bi se tomu usprotivio bio bi razapet ili spaljen, a preživjeli iz njihove obitelji bili su policijski praćeni kroz sedam generacija.

Kršćani su morali u tajnost, u podzemlje. Uskoro više nije bilo ni svećenika. Nije bilo više ni Biblija. Nisu mogli slaviti svetu Misu. Nije bilo crkvenih prostorija niti su se dijelili sakramenti, što je potrajalo sve do 19. stoljeća. Tek tada kršćanstvo je ponovno bilo dopušteno. Ljudski mjereno, japanski vjernici-kršćani nisu više postojali. No, bila je to pogreška.

Nakon što su francuski misionari dobili dopuštenje da grade crkvu u Nagasakiju, misionari su imali neočekivan posjet. Jed-

nom svećeniku iz te crkve došla je mala grupa ovdašnjih stanovnika i kazali mu da su kršćani. Nakon dva stoljeća života u podzemlju, u Japanu su se posvuda pojavile preživjele kršćanske zajednice.

Na veliko iznenađenje Europljana, u tajnosti su se održale grupe kršćana koje, istina, nisu imale sve predaje neizostavne za kršćanstvo.

No, imali su nešto što ih je održalo na životu: vrlo rano su naučili moliti krunicu i dva stoljeća su se za nju čvrsto držali. Bez krunice ne bi imali ništa.

Što ostaje kršćanima kad im se sve oduzme? Prije svega: Što je to što je izdržljivo? Što je kraljeznica njihove tradicije? Od čega se može živjeti?

Ako povjerujemo ovim japanskim kršćanima, to može biti sadržaj krunice.

(Peter Modler, Gottes Rosen, Münsterschwarzach 2005. – preveo fra Ivan Landeka, st.)

Snimila Lucija Paris

Svjedočanstvo Arthura Boyla, Boston, SAD

Isus Krist, po zagovoru BDM, u Međugorju me izliječio

Heb 11,1: „A vjera je već neko imanje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnosti kojih ne vidimo.“ I ja sam u svoj dnevnik napisao da vjerujem u stvari koje ne vidim, a kasnije sam dobio ono čemu sam se nadao. Isus Krist, po zagovoru BDM, u Međugorju me izliječio. Otišao sam u Međugorje s manje od 5 posto šansi da preživim, a iz Međugorja sam se vratio zdrav svojoj ženi i svojoj obitelji. Bit ću zauvijek zahvalan Gospi što me je dovela u Međugorje i Isusu što me je izliječio, svjedočanstvo je Arthura Boyla.

Priredile Dijana Pehar i Lidija Paris

Zovem se Arthur Boyle, živim u Bostonu, oženjen sam, imam trinaestero djece i petnaestero unučadi. Bivio sam se sportom sve do 1999. godine kada su mi otkrili karcinom bubrega. Usljedila je teška operacija i operativak. Iako su nakon operacije nalazili pokazivali dobre rezultate, morao sam kontinuirano ići na preglede jer sam ipak bio osoba koja ima rak. Osam mjeseci nakon operacije na bubrezima ustanovili su mi metastaze na plućima, što je značilo daljnje liječenje, rezanje rebra i pluća kako bi izvadili taj rak. No, prije ovog liječenja na plućima, imao sam još jednu operaciju na štitnjači koja nije dobro prošla, imao sam jake bolove i strahove od daljnjeg liječenja. Zato ovu operaciju na plućima nisam prihvaćao. Pao sam u tešku depresiju, znao sam da nešto trebam učiniti, ali nisam znao što! Moj osmogodišnji sin tada mi je rekao: „Tata, pa ti ćeš umrijeti!“

U tom vremenu mnogi su molili za mene, išao sam na molitvene skupine, molitve iscjeljenja... U razgovoru s prijateljima netko je spomenuo Međugorje. Nikada nisam znao što je, zapravo, to mjesto, premda mi je supruga čitala neku knjigu s porukama iz Međugorja. U tom vremenu sam bio nezainteresiran jer je to bilo deset godina prije ove teške dijagnoze, i dok mi je ona čitala tu knjigu, ja sam obično gledao TV. Tjedan dana poslije tog razgovora o Međugorju, moja dva prijatelja i ja bili smo u zrakoplovu za to mjesto.

Znao sam da će me Gospa na neki svoj način dotaknuti

Bio sam očajan i na putu za jedno malo izgubljeno mjesto u BiH. U Međugorju smo boravili od 4. do 10. rujna, a moja je operacija trebala biti 14. rujna. U svoj dnevnik koji sam pisao za vrijeme putovanja, napi-

sao sam: „Idem u Međugorje, idem Blaženoj Djevici Mariji, idem da me izliječi. Znam da je vjerojatno ne ću vidjeti, ali znam da će me ona na neki način, na svoj način, dotaknuti.“ Poslanica Hebrejima (Heb 11,1) kaže da je vjera već neko imanje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnosti kojih ne vidimo.

Ja sam u svoj dnevnik napisao da vjerujem u stvari koje ne vidim, a kasnije sam dobio ono čemu sam se nadao!

Iskustvo ispovijedi u Međugorju

Prvi dan u Međugorju otišli smo na Misu i na ispovijed, nakon 15 godina otišao sam se

ispovjediti. Iako smo se taj dan trebali naći s Vickom, koja je trebala moliti za mene, ona je otkazala naš susret zbog drugih obveza. Stoga smo moji prijatelji i ja otišli u kupnju i upravo u zlatarnicu u kojoj smo birali darove za svoje supruge, na vrata je ušla Vicka. Nisam je prepoznao, ali moji prijatelji jesu. Vicka mi je prišla i počela moliti za mene, stavila je svoju malu ali čvrstu ruku na moju glavu, a kroz mene je prolazila tolika vrućina da su se čak moji prijatelji koji su stavili ruke na moja leđa, oznojili. To je bio početak našega prvog putovanja u Međugorje! Mnoge čudne stvari su nam se događale, krunice koje se pretvaraju u zlatnu boju, Sunce smo vidjeli kako se okreće. To su sve sitne stvari koje pojedince mogu ganuti, ali to nije bit Međugorja. Taj dan u Međugorju je padala kiša, željeli smo otići na Križevac, ali prolazeći pokraj ispovjedaonica moj prijatelj Kevin se htio opet ispovjediti, a drugi prijatelj Rob i ja vratili smo se u pansion u kojem su nam svi govorili da ne idemo na Križevac zbog kiše. U međuvremenu se Kevin, sav oduševljen, vratio s ispovijedi i pozvao nas da idemo i mi ponovno na ispovijed jer je sreo predivnog

U Međugorju sam naučio jedno: svatko može biti izliječen od svake bolesti, ali mi moramo postati otvorene „posude“ koje će primiti Duha Svetoga. A da bismo mogli biti te „posude“ otvorene za Duha Svetoga, moramo moliti, moramo praštati, bez obzira na to što vrlo često ne znamo što trebamo oprostiti.

svećenika. U staroj drvenoj ispovjedaonici u malom selu Međugorju sjedio je svećenik iz Liverpoola, inače misionar u Peruu i El Salvadoru, u jako siromašnom području. Bio sam jako depresivan, obeshrabren, a on mi je tada rekao kako je Isus naj snažniji lijek na svijetu i neka ga primam u pričesti što češće mogu. Nakon tog razgovora svi moji strahovi i tjeskobe potpuno su nestali i postalo mi je jasno da sam došao u Međugorje ne zbog tjelesnog ozdravljenja, nego duševnog.

Ivanovo Evanđelje u 20. poglavlju kaže da je Isus na njih dahnuo i rekao: „Mir vama! Kao što Otac šalje mene tako i ja šaljem vas, kome oprostite grijeha bit će oprošteni, kome zadržite grijeha bit će zadržani!“ U Međugorju sam shvatio da ispovijed u našoj vjeri nije neki proizvoljni dodatak, to je sakrament, to je Isusov dar koji nam daje milost da bismo mogli slijediti i nasljedovati Krista i živjeti u Njegovu svjetlu. Bez ispovijedi ne možemo biti u Isusovu svjetlu. Ja sam tada znao da se moram vratiti u Ameriku i širiti tu poruku pomirenja iz Međugorja, ali to nije bila jedina stvar koja mi je trebala.

Suze iscjeljenja

Penjući se na Križevac osjećao sam bolove u plućima i mislio kako je mom raku sve bolje i bolje, a meni sve gore i gore. Došavši na vrh počeli smo plakati, grliti križ i moliti Isusa za ozdravljenje. Osjećao sam da se nešto događa, odmah sam nazvao ženu i rekao joj neka ponovno nazove liječnika i organizira nova CT snimanja prije nego mi počnu rezati pluća. Moj liječnik je na to odgovorio da rak ne može samo tako nestati, da se trebamo držati programa za operaciju. No, moja je žena našla drugog doktora i dogovorila pregled i ponovni CT kod njega.

Tijekom posjeta Međugorju, otišli smo i u Široki Brijeg gdje smo upoznali fra Jozu Zovku i našu prevoditeljicu Nancy, koja nam je dala ideju da se američke obitelji okupljaju u Međugorju. Trebali smo o tome razgovarati, no u toj smo gužvi na Širokom Brijegu izgubili kontakt s Nancy, ali smo je, srećom, u Međugorju opet pronaš-

li. Ona mi je govorila da trebam oprostiti, ali ja sam se pitao komu, budući da sam već dva puta bio na ispovijedi. Rekla mi je da trebam oprostiti svojim roditeljima i tada sam se prelomio, ponovno sam plakao, to su bile suze iscjeljenja. Inače, moji su se roditelji razveli nakon 43 godine braka, i to me povrijedilo. Ponovno sam nazvao svoju ženu i rekao joj da okupi cijelu obitelj kad se vratim. Tom sam prigodom, pred svima, rekao svom ocu da mu opraštam. Mojoj se majci to nije sviđalo, ali je znala da sam to morao uraditi.

U Međugorju sam naučio jedno: svatko može biti izliječen od svake bolesti, ali mi moramo postati otvorene „posude“ koje će primiti Duha Svetoga. A da bismo mogli biti te „posude“ otvorene za Duha Svetoga, moramo moliti, moramo praštati, bez obzira na to što vrlo često ne znamo što trebamo oprostiti.

Ponovno sam se vratio liječničkim pregledima i nalazima, i radio sam nove CT snimke. Dva dana prije predviđene operacije, doktor me je pozvao u svoj ured i rekao mi da su sva tri tumora na plućima nestala. Sva trojica liječnika: urolog, pulmolog i onkolog, pogledala su izvještaj, i bilo im je jasno da mi operacija ne treba! Na dan Uzvišenja sv. Križa, 14. rujna, umjesto operacije igrao sam golf sa svojim prijateljima Robom i Kevinom.

Isus Krist, po zagovoru BDM, u Međugorju me je izliječio. Otišao sam u Međugorje s manje od 5 posto šansi da preživim, a iz Međugorja sam se vratio zdrav svojoj ženi i svojoj obitelji. Bit ću zauvijek zahvalan Gospi što me je dovela u Međugorje i Isusu što me je izliječio. Sad sam već deseti put u Međugorju, bio sam ovdje s cijelom svojom obitelji. Neka su od moje djece bila malo izgubljena ovdje, jednom od njih se doista nije sviđalo. Sada su obojica tih kojima se Međugorje nije sviđalo profesori teologije na visokoj školi u Bostonu! Gospa ih je uzela pod svoj plašt.

Sv. Pavao kaže: „Ja sam s Kristom raspet, više ne živim ja nego Krist živi u meni.“ To je moja molitva za sve ljude: da budu raspeti s Kristom, da više ne žive oni, nego da Krist živi u njima!

Snimila Antonija Pirić Bubalo

Ovdje me zadivljuju mir i molitveno ozračje

Mate Bilić, hrvatski nogometaš koji trenutno igra u Španjolskoj, početkom lipnja boravio je u Međugorju. U razgovoru za Radiopostaju „Mir“ Međugorje govorio je o svom životnom putu, obitelji, životnim vrijednostima te o Međugorju. Naglasio je da vrijeme odmora od nogometa redovito iskoristi i za posjet ovom mjestu. Sa suprugom Emilijom, koja je iz ovih krajeva, i s djecom Markom i Karlom ovdje nalazi drugi dom, kaže nam poznati nogometaš, i nastavlja da mu ni u Španjolskoj Međugorje nije daleko: „Uvijek je tu, u mom srcu, i rado svjedočim o njemu. Više me ne iznenađuje kad mi prilaze Španjolci i govore mi o Međugorju ili traže informacije“.

Razgovarao Dragan Soldo

Sjećanje na Međugorje prije? Povezanost s Međugorjem?

Međugorje se izvanjski dosta promijenilo, premda osjećam da je duhovno ostalo isto. I prije sam, kao dijete, dolazio sa svojom obitelji, a sada svake godine dolazim sa suprugom i djecom. Ovo je, jednostavno, mjesto gdje čovjek skuplja snagu za ići dalje, učvršćuje obitelj. Vrijednote koje su naši ugradili u nas, mi nastojimo prenijeti svojoj djeci. Važno je da djeca od malih nogu nauče ono što je bitno za nas kršćane.

U Španjolskoj i svjedočite o Međugorju?

Na utakmici redovite nosim majicu s likom Gospe Međugorske, jer mi se sve dobro u životu dogodilo zahvaljujući Međugorju. Ljudi su to prepoznali. Kraljici Mira hodočasti mnogo Španjolaca i svi su oduševljeni ovim mjestom. Moja je supruga rođena u blizini Međugorja, na Hardomilju kraj Ljubuškog. Kako na odmoru boravimo na Hardomilju, ta blizina daje nam veću mogućnost dolaziti svaki dan u Međugorje. Ljudi u Španjolskoj, rekoh, cijene Međugorje, a prije nekoliko godina govorio sam za Uskrsni tjedan, što mi je bila velika čast budući da sam u toj zemlji stranac. Izabrali su mene da govorim o Međugorju i o Mariji Bistrici te da otvorim Sveti tjedan.

Najavili ste i jedno skoro hodočašće?

Imamo svećenika s kojim redovito prije utakmice molimo Očenaš. On me nedavno pozvao u jednu župu da govorim učenicima koji se spremaju u srpnju doći u Međugorje. Tom sam prigodom govorio o ukazanjima Kraljice Mira te također o Hercegovini i Hrvatskoj, jer ih zanima kamo to putuju. Stekao sam dojam da ukazanja u Međugorju nisu nepoznata ni učenicima ni njihovim učiteljima.

Ovo je mjesto gdje čovjek učvršćuje obitelj. Svoju djecu nastojim odgajati u vjerskom životu.

Kako je biti nogometaš?

Danas se mnogo stvari veže uz nogomet, kako se tu okreće veliki novac, kruže svakojake priče. Svatko ima odgoj odmalena, ne kažem da se ne može skrenuti s pravoga puta, ali uvijek se može vratiti na taj put. Vjerujem u Boga, a svi imamo krizne trenutke u životu. Pravi način izlaska iz te krize je molitva u obitelji.

Svi smo svjedoci koliko je obitelj danas ugrožena i zato Crkva posebice staje uz obitelj. Kako povezujete vrijednosti koje daje vjera s rastom obitelji?

Svi smo bili djeca i znamo što sve možemo pronaći na ulici. Danas je, izgleda, sve važnije od crkve, molitve, sakramenata... Zapravo, one koji prakticiraju vjeru na neki se način nastoji izložiti podsmijehu, zastarjeli su... Svoju djecu nastojim odgajati u vjerskom životu i pružiti im moralne vrijednosti. Vjerujem da mladi samo uz Boga mogu izrasti u moralne osobe. Teškoće su velike i treba mnogo vremena posvetiti obitelji, na što nas često poziva i Gospa u Međugorju.

Kako se osjećate kad završite hodočašće?

Premda je ovdje uvijek mnoštvo vjernika, mene zadivljuje mir i molitveno ozračje, i mir koji osjećam u srcu. Odavde odlazim kao da mi je pao kamen sa srca, bez ikakvih tereta. Dođem s kuferom problema, a odlazim miran i blagoslovljen. Ako ne dođem duže vremena, osjećam čežnju i potrebu da dođem. Koristimo, uglavnom, svaku priliku da dođemo.

Jesu li Vaše kolege nogometaši upoznati s Međugorjem?

U mjestu gdje igram ima jedno mjesto u kojem se ukazala Gospa i oni to mjesto uspoređuju s Međugorjem. Čak mi je iz jedne župe pisao pripravnik koji ide za svećenika. Rekao je da bi volio otići u Međugorje. Rekao sam mu da ne će pogriješiti ako ode. Nakon dva mjeseca je rekao da je oduševljen, da želi opet ići. Dosta ljudi mi zahvaljuje jer su pronašli mir u Međugorju i svi kažu da će ponovno doći.

Osjećam da mi Kraljica Mira pomaže u misionarskom zvanju

S. Mirjam Penić, rođena u župi Bajagić kod Sinja, od 1986. je misionarka u Kongu. Pripada Kongregaciji školskih sestara franjevačka Splitske provincije, a do odlaska u misije djelovala je u nekoliko kuća svoje provincije: u Zadru, Zagrebu, na Odri i Sinju te radila u Domu za starije i nemoćne osobe u Splitu, na Lovretu. Sa sestrom Mirjam razgovarali smo sredinom lipnja kad je nekoliko dana boravila u Međugorju, u koje za boravka u domovini redovito hodočasti.

Razgovarala Vedrana Vidović

S. Mirjam, kad ste i gdje dobili svoje misijsko zvanje?

To se dogodilo trinaest godina nakon polaganja prvih zavjeta. Ljubav prema misijskom radu dobila sam dok sam bila na službi u Sinju, a sretna sam da je moja zajednica za to imala razumijevanja. Naravno, prije odlaska u misije morala sam proći određene pripreme: u Belgiji sam dvije godine učila francuski jezik i prošla tečaj za tropske bolesti, a u rujnu 1986. stigla sam u Demokratsku Republiku Kongo, ondašnji Zair i sve do danas živim i radim u toj zemlji.

U vrijeme kad sam došla u Kongo tu su se već nalazile naše sestre koje su u nekoliko godina djelovanja bile razvile određene djelatnosti, a imale su i jedan dom zdravlja. Nakon obavljenog staža u jednoj bolnici koja se nalazi malo dalje od naše misije, počela sam raditi u tom centru. To je bila moja prva aktivnost u tom domu zdravlja. U njemu imamo roditelje i ambulantu koju svakodnevno posjećuju ljudi potrebni liječničke pomoći, a također imamo i mali stacionar za teže bolesnike.

Osim zdravstvene skrbi, pomažete i na druge načine?

U početku, nakon prve ambulante, otvorile smo ambulantu u još jednoj župi. Od tih malih zdravstvenih središta izrasle su dvije dobro razvijene bolnice. U početku su u njima radile samo nas dvije medicinske sestre, a danas u bolnicama rade sestre Kongoanke, školovane medicinske sestre bez kojih je nemoguće zamisliti skrb o tolikom broju pacijenata.

Naravno, nismo ostale samo na zdravstvenoj skrbi već smo odmah počele organizirati i školovanje mladih osoba, redom nepismenih. Rezultat toga našega rada jesu dvije srednje škole o kojima se potpuno brinemo, a imamo i specijalne škole za opismenjivanje odraslih. Mi franjevke posebno se brinemo za siromašne i nepismene, a u Kongu ponajviše za takve djevojke kojih je mnogo,

osobito u selima. Takve djevojke, čak i mlađe od 12 godina, okupljamo u našim školama gdje najprije nauče čitati i pisati. Kad se udaju ponosne su što se mogu potpisati, umjesto da stave otisak prsta. Danas imamo tri takve škole za opismenjivanje odraslih djevojaka i mladih žena, a u jednoj od tih škola imamo čak i dečke koji su nepismeni.

Uz opismenjivanje, polaznici uče o vrtlarstvu, kuhanju i higijeni, primaju pouke o životu; uče šiti i krojiti, što žene posebno zanimaju. Školovanje traje tri godine i djevojke na kraju dobivaju diplomu. Ako imamo mogućnost, obvezno im pomažemo kupiti stroj za šivanje i tako iz škole izlaze s diplomom i strojem. Na taj način ove su siromašne djevojke i žene osposobljene otvoriti svoje male radnje i izdržavati obitelj, što je nekoć bilo teško i zamisliti.

Od čega ljudi u Kongu žive?

Na selu ljudi žive uglavnom od poljodjelstva, a mnogi od trgovine. Imate osjećaj da su svi trgovci, svi nešto kupuju i prodaju.

Područje gdje smo mi bogato je rudnicama zlata i muškarcima se udružuju u skupine te idu tražiti zlato. To je težak i pogibeljan rad, a mnogi poginu jer kopaju bez odgovarajuće zaštite i često ostanu zatrpani u dubokim rupama. Drugi zlato vade iz rijeka, što je također opasno i teško jer su cijeli dan u vodi. Najgore je što to malo zlata koje pronađu prodaju po jako niskoj cijeni. No, sretni su da i u takvim uvjetima mogu svojim obiteljima priskrbiti najnužnije.

Kakav je život žene u Kongu?

Život žene u Kongu vrlo je težak. Žena na selu obrađuje polje, brine se o djeci – o njihovoj prehrani, odjeći, obući, školovanju... Ako se bavi trgovinom, sve sama prenosi na svojim leđima. Primjerice, na jednoj tržnici kupi vreću graha ili krumpira od 50 kg i to prenosi 10, 20 kilometara dalje na drugu tržnicu gdje će dobiti bolju cijenu. I onda će, na kraju, mož-

da nešto naći što će dati djeci za večeru. Djeca jedu uglavnom navečer. Ujutro i na podne uglavnom ne jedu. Djeca se zadovolje jednom bananom ili komadom šećerne trske, s čime se ne mogu najesti već samo zavarati. Meso i namirnice koje su u nas uobičajene oni možda priskrbe jedanput godišnje, za Božić. Općenito, žena sve prenosi na leđima – kad ide u polje, ako ima malo djeteta, stavi ga na leđa ili ga stavi pred sebe, a drugo dijete vodi za ruku. Tako je stalno pod teretom.

Koliko je djece obuhvaćeno školovanjem?

Školstvo, nažalost, još nije obvezno i oni koji idu u školu moraju to sami platiti, što je mnogima nerješiv problem. Većina pučanstva još je siromašna, a samo je mali broj bogatih, riječ je o trgovcima i političarima. Ima nešto i onih koje bismo smjestili u srednji sloj, ali velika većina je siromašna. Obitelj u Kongu ima brojnu djecu, a za školovanje jedna prosječna, to jest siromašna obitelj može platiti samo za jedno dijete.

Kao što sam rekla, mi misionari nastojimo što više pomoći da bi se djeca školovala. Osim svojih škola, ako smo u mogućnosti, plaćamo školarinu za jednu godinu. Zahvaljujem ljudima iz Hrvatske koji se uključuju u projekte kumstva kojima preuzimaju obvezu plaćanja školarine.

Kad ste u domovini, ne propustate hodočastiti u Međugorje?

Lijepo je doći na odmor u Hrvatsku, a hodočastiti Kraljici Mira nešto je posebno. Davno sam ovdje bila prvi put i otada, kad god imam priliku, ne propuštam doći. Osjećam da mi Kraljica Mira pomaže u mom misionarskom zvanju, to osjećam svakodnevno. Čini mi se da sam Gospine pozive na mir i ljubav pravo razumjela tek u siromaštvu ljudi s kojima živim, u zemlji razaranoj ratovima, zemlji koja je duboko i dugo stradavala zbog mržnje među različitim skupinama. ▶

Nakon hodočašća u Međugorje napustio sam karijeru i postao svećenik

Mnogi svećenici diljem svijeta svjedoče da su svećenički poziv primili u Međugorju. Jedan od njih je i o. Oliver Devine iz Irske, koji je nakon dvanaest godina rada u domovini i SAD-u napustio posao i odlučio se za svećenički poziv.

Razgovarala Ana-Marija Prskalo

Ja sam o. Oliver Devine, iz Irske. Kad sam navršio osamnaest godina zaposlio sam se u jednoj telefonskoj kompaniji i bio sam poprilično uspješan radnik. Nakon određenog vremena planirao sam napraviti stanku u karijeri i to iskoristiti za odlazak u Ameriku, gdje sam želio okušati svoje sposobnosti. Moj šef, kojeg sam se bojao, jednom je prilikom zaposlenicima prikazao film o Međugorju. Ne sjećam se točno godine, uglavnom bilo je to 1984. ili 1985. kad sam čuo za Međugorje. Znam sigurno da sam 1985. planirao otići u Ameriku i možda početi raditi drugi posao ako bude bolji od onoga u domovini. Kad sam vidio film o Međugorju, bez odlaganja sam odlučio doći u mjesto koje je na mene ostavilo neopisivo snažan dojam. Bio sam prestrašen kad mi je šef rekao da će poći sa mnom. To je bilo 1985. godine.

Možete li se prisjetiti svog prvog dolaska u Međugorje?

Sletjeli smo u Dubrovnik, a u zračnoj luci čekao nas je taksist i odveo nas u Međugorje. U to vrijeme sve je bilo drugačije nego danas. Jedna gospođa iz Irske bila je zadužena za hodočasnike engleskoga govornog područja i pronalazila im smještaj, prevodila, pomagala u organizaciji putovanja. U to vrijeme nije bilo baš previše hodočasnika. Dok sam boravio u Međugorju, šef kojeg sam se bojao postao mi je istinski prijatelj. Riječju, ovdje sam pronašao duboki mir. Kako rekoh, dotle sam bio planirao otići u Ameriku, želio graditi karijeru, zarađivati novac, imati djevojke... to mi je bio cilj, no ovdje se nekako sve počelo mijenjati, počele su nestajati te moje želje.

Što se točno promijenilo, što se dogodilo u Vašoj duši?

Tada, za moga prvog hodočašća Kraljici Mira, ukazanja su još bila u jednoj prostoriji župnog ureda. Bila je velika gužva, svi su htjeli biti unutra. Moj šef je rekao ljudima koji su bili oko nas da me puste jer želim postati svećenik. Dotada nisam ni spominjao svećeništvo, ni mogućnost da postanem svećenik. Na koncu sam ušao i bila mi je velika čast biti unutra. Na ukazanju je bilo petero vidjelaca, svi osim Mirjane. Sjećam se, kao da je jučer bilo, blagoslova i mira koji sam doživio. Vidioci su molili Očenaš, a onda su

odjedanput, usred molitve, zašutjeli. Bilo je čudesno. Shvatio sam da mi je lakše vjerovati nego ne vjerovati u sve to što se događalo.

I kako je dalje tekao Vaš put, kako i kad ste doživjeli svećenički poziv? Jesu li riječi Vašeg šefa bile proročke?

Nakon povratka, svima sam htio pričati o Međugorju. Nisam vidio nikakva čudesa, nisam doživio ništa izvanredno, ali sam doista osjećao da se tu događa nešto posebno. Osjećao sam Isusovu prisutnost u hostiji, što je na mene ostavilo velik dojam. Proveo sam tada nekoliko dana sa svojom sestrom koja je živjela u Londonu. Budući da sam imao kartu koja je vrijedila godinu dana i budući da je sve bilo sređeno na poslu, odlučio sam poći u Ameriku. Onog trenutka kad sam sletio u New York bilo je kao da sam sletio iz raja u pakao. Ljudi s kojima sam bio nisu bili religiozni. Tu sam ostao nekoliko tjedana, a potom otišao u Boston.

Susret s neznancem

Koliko ste godina imali te 1985. i jeste li prije svog dolaska u Međugorje bili vjernik?

Bio sam vjernik, ali ni hladan ni vruć. Mnoge stvari bile su važnije od molitve. Kad sam došao u Boston, kupio sam bicikl. Nisam imao mnogo novca i sve sam obavljao biciklom. Upoznao sam neke djevojke. Nisam se baš družio jer mi je bilo nezgodno što nisam imao auto. Nakon nekog vremena skupio sam novac i kupio auto. Kontaktirao sam djevoj-

ku koju sam prije upoznao. Ona se iznenadila zašto nisam ranije zvao. Zbližili smo se, izlazili smo pet mjeseci. I kad smo izlazili, ja sam u isto vrijeme molio krunicu. Molio sam i družio se s njom. I na kraju je Gospa bila ta koja je pobijedila. Prekinuo sam s djevojkom, vratio se doma i bio sam jako usamljen. Iako sam radio više poslova, nisam bio ispunjen. Upoznao sam još jednu djevojku. U to sam vrijeme imao stan u Atlanti, i tamo sam radio. Jednoga dana sam se raspitivao za jedan irski restoran i sreo sam čovjeka na ulici kojega sam pitao za taj restoran, a on je meni pričao o Bibliji. Tada sam imao trideset godina, imao sam dva posla, auto, radio sam u Irskoj, u Americi, imao sam ušteđevinu, a taj čovjek nije imao ništa i pričao je o Bibliji. To me ponukalo na razmišljanje. Čak sam mu ponudio da prespava kod mene. Ostao je nekoliko dana. Rekao je da je spavao u nekom samostanu izvan grada. Poslije smo se odvezli do tog samostana i vidjeli smo natpis da se održava duhovna obnova. Odlučio sam ostati. Imena toga čovjeka koji je prespavao kod mene uopće se ne sjećam. Znam samo da sam mu dao nešto novaca i oprostio se od njega. Ušao sam u samostan i shvatio da trebam postati svećenik, osjetio sam poziv. Ubrzo sam dobio neku knjižicu naziva „Gospa govori svećenicima“. I znam da sam tu knjižicu vidio za fra Slavkova posjeta Irskoj.

Što se poslije događalo?

Nakon godinu dana rada u Americi vratio sam se u Irsku, sa živom željom da postanem svećenik. Htio sam stupiti u red posve-

ćen Gospi Euharistije. Jednom sam prilikom bio u Dublinu na susretu na kojem je svećenik pričao o Gospi. On mi je dao spomenu tu knjižicu, dakle treći put da sam se susreo s tom knjižicom. Nisam bio siguran što napraviti, još uvijek sam dvojio. Šef me pozivao da se vratim na posao i zamalo da nisam kupio veliku kuću. Znam da je bilo tri dana do hodočašća u jedno poznato svetište u Irskoj. Došao sam u to mjesto i shvatio da želim postati svećenik. Nisam kupio kuću, otišao sam u sjemenište. Nastavio sam tražiti odgovarajući red. Moj biskup je htio da ostanem u našoj biskupiji i da postanem dijecezanski svećenik, što se i dogodilo.

Kad ste poslije ponovno došli u Međugorje i kako često dolazite?

Nakon povratka iz Amerike koncem 1986., već 1987. sam drugi put došao u Međugorje, a treći put sam došao 1991. kad je počeo rat. Od tada nisam dolazio punih jedanaest godina jer mi moj biskup nije dopuštao, budući da je imao dvojbe glede autentičnosti ukazanja. O. biskup je, mogu reći, moju poslušnost iskušavao preko Međugorja, a ja sam iz poslušnosti ostajao dalje od Međugorja, nisam dolazio. Tijekom tih jedanaest godina osjećao sam da moj duhovni život jako ispašta. Onda sam došao 2002., a posljednje tri-četiri godine dolazim svake godine, obično u listopadu. Iznimno, ove sam godine došao i u lipnju, a planiram doći opet najesen.

One davne 1985., za svoga prvog dolaska u ovo tada malo mjesto, osjećao sam se kao da sam došao doma, u roditeljski dom prepun topline i ljubavi, i taj je osjećaj ostao sve do danas, kao da svaki put dolazim doma. Boravak ovdje me potiče, osnažuje, osjećam se nedostojnim biti svećenikom jer grijешim, padam, ali ovdje dobivam novu snagu, novu vjeru.

Držite li da je Vaš svećenički poziv plod Međugorja?

Da, osjećam da je Međugorje utjecalo na moj svećenički poziv. Kad me ljudi pitaju zašto sam odlučio postati svećenik, kažem im da je to bilo zbog moga dolaska u Međugorje i onoga što sam ovdje osjetio.

Na kraju, želite li nešto dodati?

Jedna stvar koja me ovdje iznova mijenja i koja mi daje snagu jest sv. ispovijed. Tih jedanaest godina što nisam dolazio u Međugorje nisam imao snagu za ispovijedanje. Ne znam zašto je to bilo, ali ovdje svake godine primim više snage, mogu ispovijedati svaku večer dok sam tu. Osjećam da je to siguran način približavanja Bogu.

Međugorje, srcem kliči

Međugorje, srcem kliči, s Marijom se Majkom diči. Ne treba nam mržnje, zloće, Isus spasit svakog hoće.

Poziva nas i sav svijet, pođmo Majci ususret. To sve traži Majka mila, Međugorska Majka mira.

Obraćanje Majka hoće, izbrišimo svake zloće, ljubav svakom bratu dajmo, dajući ruku nasmijano.

Filip Marijanović, Međugorje

Snimio Fernando Pérez

Iz Ispovijesti svetoga Augustina, biskupa

Nemirno je srce naše dok se ne smiri u tebi

Velik si, o Gospodine, i hvale dostojan veoma; velika je tvoja snaga, i mudrosti tvojoj nema mjere.

I hvaliti te želi čovjek, taj sićušan djelić tvoga stvorenja, čovjek koji posvuda sa sobom nosi svoju smrtnost, koji nosi sa sobom svjedočanstvo svojega grijeha i svjedočanstvo da se *oholima protiviš*. Pa ipak te želi hvaliti čovjek, sićušan djelić tvoga stvorenja. Ti ga potičeš da traži radost hvaleći tebe, jer si nas stvorio usmjerivši nas prema sebi, i nemirno je srce naše dok se ne smiri u tebi.

Daj mi, Gospodine, da znam i razumijem da li te prije treba zazivati ili hvaliti, da li prije poznavati ili zazivati. Ali tko će te zazivati a da ne zna za tebe? Mogao bi nešto drugo namjesto tebe zazivati u neznanju. Ili možda te zazivamo da te upoznamo? Ali *kako će zazivati onoga u koga ne povjerovaoše; Ili kako će povjerovati bez propovjednika?*

I hvalit će Gospodina oni koji ga traže. Jer koji ga traže, naći će ga, a koji ga nađu, hvalit će ga.

Daj da te tražim, Gospodine, zazivajući te, i da te zazivam vjerujući u tebe: propovjedali su nam, naime, o tebi. Zaziva te, Gospodine, vjera moja koju si mi dao, koju si mi udahnuo po čovječstvu Sina svojega, po službi propovjednika svojega.

Ali kako ću zazivati Boga svoga, Boga i Gospodara svojega? Zazivat ću ga u sebe kada ga budem zazivao. A gdje je mjesto u meni kamo može doći Bog moj? Kamo može doći Bog u mene, *Bog koji stvori nebo i zemlju?* Ima li, Gospodine Bože moj, nešto u meni što može obuhvatiti tebe? Ili zar te obuhvaćaju nebo i zemlja koje si stvorio i gdje si i mene stvorio? Ili te možda obuhvaća sve što god postoji zato što bez tebe ne bi bilo ničega što god postoji?

Budući dakle da i ja postojim, zašto tražim da dođeš u mene, u mene koji ne bih postojao da nisi ti u meni? Ta nisam ja još u podzemnom carstvu, a ipak si ti i ondje: jer *ako i u Podzemlje sidem, ondje si*. Ne bi me dakle bilo, Bože moj, ne bi me uopće bilo da ti nisi u meni. Ili me možda ne bi bilo da ja nisam u tebi, *iz kojega je sve, po kojemu je sve, u kojemu je sve?* I tako je, Gospodine, i tako! Kako da te zazivam, kad sam u tebi? Ili odakle bi došao u mene? Kamo da uzmaknem izvan neba i zemlje, da odande dođe u mene Bog moj koji je rekao: *Nebo i zemlju ja ispunjam?*

Tko će mi dati da se smirim u tebi? Tko će mi dati da dođeš u moje srce i da ga opojiš, pa da zaboravim svoja zla i zagrlim jedino dobro svoje, tebe?

Što si ti meni? Smiluj mi se da mogu govoriti. A što sam tebi ja te mi zapovijedaš da te ljubim, i srdiš se na mene ako toga ne činim i prijetiš mi strašnim nevoljama? A zar je mala nevolja već to ako te ne ljubim? Jao meni! Reci mi po milosrđu svojem, Gospodine Bože moj, što si ti meni. *Kaži duši mojoj: Spasenje tvoje ja sam.* Tako reci da čujem. Evo, uši srca mojeg pred tobom, Gospodine; otvori ih i *kaži duši mojoj: Spasenje tvoje ja sam.* Hrlit ću za tim glasom i uhvatit ću te. Nemoj skrivati lica svojega od mene: hoću i umrijeti, da ne umrem pa da ga gledam.

Mama, ne ću odustati, čeka me Gospa!

fra Mario Knezović

Noć je. Velika skupina mladih pješice hodočasti u Međugorje. Na putu su već deset sati i sve više osjećaju umor. I mladenačka priča je utihnula i samo se čuje sve teže koracanje. U kasnim poslijepoćnim satima, pred zoru, jedan srednjoškolac majci šalje SMS: „Bole zglobovi, mišić mi se upalio i boli, boli me nožni prst, leđa mi otpadaju, žuljevi na obje noge, spava mi se kao nikada ali, mama, unatoč svemu tomu mogu ići i ne ću odustati jer Gospa me tamo čeka“. Nakon povratka iz Međugorja tu poruku mi ja dala pročitati majka koja može biti ponosna na sina.

Koliko je ovakvih i sličnih priča vezanih uz hodočašće. Ljudi su spremni poduzeti nadljudske napore da bi ojačali duh i tako još jednom posvjedočili svetopisamsku istinu kako je tijelo slabo, a duh jak. U vrijeme kad se naviješta i nudi lagodan život bez žuljeva na rukama i nogama, hodočašće se pojavljuje kao nijekanje i izazov takvu pristupu životu. Hodočasnik svojim hodom glasno govori da je žrtva put u radost i smisao. Tim hodom ne idemo u prazno. Ciljevi su jasni. Čovjek koji ima cilj ostvarit će ga, naravno ne bez žrtve. Ne čudi izjava jednoga znanstvenika kako je svijet današnjice siromašan ciljevima. Cilj hodočasnika je jasan: netko ga tamo čeka, a taj netko u Međugorju je Gospa. No, tu još nije ostvarenje cilja: Gospa s nama nastavlja hodočašće do punine, do Isusa Krista, koji je središte svakoga putovanja onih koji se smatraju putujućom Crkvom.

Mnogi danas žure, a užurbanost kao da skriva nedostatak rezultata. U žurbi se tako i cilj izgubi, a žurba postaje cilj – svrha samoj sebi. Što će ti onda brzina u životu ako nemaš cilja? Ako žurimo bez cilja, samo koracamo k svojoj propasti.

Jedan duhovni otac susretne čovjeka koji žuri i nema vremena ni za pristojan pozdrav. Pita ga duhovnik

kamo tako žuri. On odgovara da ide k svome cilju i dobitku. „A kako ti znaš da je tvoj cilj i dobitak baš naprijed?“ zapita duhovnik, i nastavi kazivati kako bi njegov cilj mogao biti negdje iza njega ili oko njega pa bi trebalo samo stati, sačekati i baciti pogled oko sebe. Užurbani čovjek ostao je zatečen. Od tada je usporio korake i shvatio da smisao nije u brzini nego u cilju.

Sve što se u nama događa mora imati poveznicu između srca i razuma. Jedno bez drugoga je saka-ta. Nedavno pročitah lijepu misao: „Najveća ljudska pogreška je pokušati izbaciti iz glave ono što ne izlazi iz srca“. Srce se danas prešućuje, a razum se nadmeće u prevlasti. Intelpekt zaobilazi činjenice osjećaja. Mnogi će i za hodočašće kazati da je to samo „luda“ avantura ili čak tjelovježba. Tako se prešućuje srce, koje putem snage ljubavi nadilazi razumska objašnjenja. Mnogi su u životu zalutali jer su se pretvorili samo u bića intelekta. Srce progovara drukčijim jezikom. Taj jezik nema svoj verbalni izričaj. On je, prije svega, gesta, smiješak, vedrina očiju, izraz lica i, u konačnici, život koji postaje svjedočanstvo.

Premda su okruženi brojim osobama, mladi i odrasli koji hodočaste izlaze iz svijeta mase i najdublji hod se odvija u srcu pojedinca. Čovjek putuje sebi, a to je najdalje i najteže putovanje, što podrazumijeva žuljeve. Važni ciljevi traže znoj i bol. Dogle god ima onih koji su spremni biti drugačiji, sve ne će biti isto.

I na kraju se opet vraćam onom mladiću i njegovoj majci. Majka je te noći u sinu prepoznala snagu koja unatoč boli ne odustaje. Sin je prepoznao još jednu Majku koja ga čeka. Gospa neodoljivo širi ruke i prima pod svoj plašt sve umorne, opterećene, bolesne i vodi ih na vrelo okrijepe i utjehe – Isusu. Mladić je imao cilj od kojeg ne odustaje, nego mu žuri i onda kad je pod pritiskom žuljeva i grčeva korak usporen.

Molitva

Marijo, pomози nam sabrati se da nam sada Isus bude u središtu svega, jer su naša molitva i naša sabranost često prividne, patvorene, lažne.

Često je umjesto Isusa kome se molimo u središtu neki problem, zabrinutost, poteškoća... Marijo, budi uz nas, nauči nas klanjati se srcem, neka tvoj Sin Isus bude u središtu.

Gospodine Isuse, ja vjerujem u Tebe, dođi među nas, grešnike, koji trebamo Tvoje oprostjenje, Tvoju ljubav, spasenje, otkupljenje.

Sve ono što Ti možemo sada prinijeti je naša silna želja da dotakneš naše srce, da ga preobraziš i očistiš, da Ti ono bude ugodan boravak. Kolika je razdaljina između Isusove svetosti i naše grešne običnosti! Zato, Marijo, ti sada budi most. Premosti ovu razdaljinu između svoga Sina i svakoga od nas.

Nama koji živimo samo od iskustva drugih ljudi i od njihova svjedočanstva, Isuse, daruj milost Tvoje blizine, iskustvo Tvoje ljubavi.

Budi hvaljen i slavljn, Isuse, za radost preobilnog života milosti koji toliki svjedoke upravo ovdje u Međugorju.

M. Š.

Novo u izdanju ICMM-a

Vidioci svjedoče

Poruka Kraljice Mira iz Međugorja

Ivanka, Vicka, Jakov, Ivan, Mirjana i Marija već 31 godinu prenose nam Gospinu poruku. Uvijek govore jedno te isto, a mi se nikada ne možemo zasititi tih riječi jer dolaze iz izvora koji ih nadilazi...

Mnogi hodočasnici koji dođu u Međugorje iz različitih razloga nemaju mogućnost čuti svjedočanstvo vidjelaca ili čuju samo jednoga od njih... U ovoj su knjižici sabrana svjedočanstva svih šestero, onako kako govore hodočasnici.

Ovdje ćete naći i brojne fotografije iz prvih i proteklih godina, detaljan opis događanja iz prvih sedam dana ukazanja, kao i teološki osvrt na glavne Gospine poruke iz pera pokojnog fra Ljudevita Rupčića.

Format: 13x13 cm, 120 stranica
Knjižicu možete nabaviti u knjižarama Informativnog centra "Mir" Međugorje.

